

۱۶۶ - ۱۶۷

شماره ۱۶۶ - ۱۶۷ پیاپی ۵۱۱ / شهریور و مهر ماه ۱۳۹۸ / قیمت ۲۰۰۰۰ تومان

شاهد جوانان

اطلاعات جامع درباره اهمیت مجالس عزاداری
سید و سالار شهیدان به همراه دانستنی هایی در
مورد سرزمین کربلا و پیاده روی اربعین

+ تلاش و امید به آینده توصیه
مقام معظم رهبری به جوانان است

+ قصه جوان جو یبازی که پرچم ایران را
همیشه بالانگه می دارد

همراه با کاروان نور

اربعین خیمه جهانے اباعبداللہ

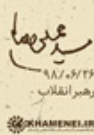
اربعین با این حرکتی کہ عمدتاً بین نجف و
کربلا در راه پیمایی ہر سال بہ وجود می آید
بین المللی شد؛ چشمہای مردم دنیا بہ این
حرکت دوختہ شد؛ امام حسین علیہ السلام و معرفت
حسینی بہ برکت این حرکت عظیم مردمی
بین المللی شد، جهانی شد.

عمرہما
۹۸/۶/۲۷
رجہر انقلاب

چشم امید به جوانان

رهبر انقلاب
KHAMENEI.IR

زمام امور بهبود اوضاع این کشور، دست مردم این کشور است؛
بخصوص دست جوانان. همه چیز در سایه‌ی عزم مردم، تصمیم مردم،
بصیرت مردم، و ایمان مردم در این کشور میتواند در مجرای صحیح
خودش قرار بگیرد و کشور را به نقطه‌ی مطلوب خودش برساند.

« خداوند پاداش می دهد اگر ایستادگی کنید - رهبر معظم انقلاب اسلامی »

آیین‌های متفاوت

عکس : خبرگزاری مهر

عکس : آکو سالمی

پولکه گردانی

در برخی از روستاهای استان آذربایجان شرقی به خصوص روستای «شیشوان» مراسم ویژه و متفاوتی برای عزاداری سالار و سرور شهیدان در شب تاسوعا برگزار می‌شود. در این مراسم عزاداران پولکه‌ها را که گلوله‌های بزرگ و سنگین آتشین هستند، همچون مشعل و یازنجیری در دست می‌چرخانند و با نواهای محلی و خاص خود ندای سالار شهیدان را لبیک می‌گویند.

نوی سنج و دمام

شویه خاص نواختن آلات موسیقی در عزاداری مردم بوشهر بسیار شاخص و معروف است. آنها به طور ممتد و با ریتم و آهنگی یکپارچه سنج، دمام و شاخ (نوعی ساز بادی) را می‌زنند و ریتم سینه زنی شان را یک دست می‌کنند، البته این سبک عزاداری در بسیاری از شهرهای ایران به ویژه خوزستان رواج یافته است.

عکس : محمد جواد رهبر

عکس : ایران نیوز

نخل گردانی

مهم‌ترین مراسمی که یزدی‌ها در ایام عزاداری ابا عبدالله الحسین (ع) برگزار می‌کنند، آیین نخل گردانی نام دارد. این نخل هیچ شباهتی به نخل طبیعی ندارد. نخل، نماد تابوت پیکر مطهر امام حسین (ع) است که بر روی دستان عاشقان آن حضرت تشییع می‌شود. بدلیل بزرگی مقام شامخ سومین امام شیعیان، نخل را بسیار بزرگ و عظیم می‌سازند.

«گل مالی» و «خه‌ره گیری»

در روز شهادت سومین امام شیعیان، یعنی روز عاشورا در محرم الحرام، هموطنان لرستانی در میدان اصلی شهرشان جمع می‌شوند و از گل نرم همراه با گلاب نذری، حوضچه‌ای از گل درست می‌کنند. عزاداران حسینی وارد این حوضچه می‌شوند و به نشانه‌ی غم و اندوه در مصیبت سومین امام شیعیان، خود را گل اندود می‌کنند.

ایران زمین

زادداری

عکس : صادق ذباح

عکس : سید محسن سجادی

شام غریبان در حرم مطهر امام رضا (ع)

مشهد مقدس مرکز تجمع و سوگواری در محرم است. ارادتمندان بسیاری از سراسر ایران و همچنین سایر کشورها، برای عرض تسلیت به ساحت امام رضا(ع)، به این شهر سفر می کنند. در این میان مراسم شام غریبان که با حمل شمع توسط خادمان حرم در صحن شکل می گیرد، جلوه‌ای دیگر از ادب و خضوع یاران راستین امامت را به نمایش می گذارد.

مراسم قدیمی تعزیه

اصفهان آیین های فراوانی از عزاداری امام حسین (ع) دارد که در این میان تعزیه یکی از مهم ترین آنها به شمار می رود. تعزیه قالبیست نمایشی که وقایع و اتفاقات تاسوعا و عاشورا را به شکلی خاص و فرمی ویژه به نمایش در می آورد. برخی از تعزیه های اصفهان به ثبت ملی نیز رسیده اند. اغلب تعزیه هادر ردیف های آوازهای ماهور، چهارگاه و شور بغداد اجرا می شود.

عکس : احسان پیری

عکس : خبر آنلاین

مراسم قربانی مسجد اعظم زنجان

زنجان با عنوان مرکز شور و شعور حسینی در ایران نام برده می شود. این شهر هر ساله میزبان خیل کثیری از عزاداران حسینی می باشد که از تمام شهرهای ایران و همچنین خارج از کشور به این شهر سفر می کنند. حسینیه ای اعظم زنجان، بعنوان دومین قربانگاه جهان اسلام، بعد از «منا» شناخته می شود. در ایام سوگواری امام سوم شیعیان هزاران قربانی در این حسینیه صورت می گیرد.

آیین طشت گذاری

آذری ها مراسم سوگواری امام حسین (ع) را با آیین طشت گذاری آغاز می کنند، مراسمی که قدمت زیادی دارد. تاریخچه آن به شهر اردبیل برمی گردد که بعدها در نقاط دیگر ایران نیز فراگیر شده است. در این مراسم چندین طشت پر آب در حسینیه و مساجد قرار داده می شود و مراسم عزاداری ویژه ای اجرا می شود و در انتها برای تبرک افراد مقداری از آب طشت ها را می نوشند.

ماهنامه فرهنگی و اجتماعی
شماره ۱۶۷-۱۶۶ شهریور و مهر ماه ۱۳۹۸

قیمت: ۲۰/۰۰۰ تومان

صاحب امتیاز: بنیاد شهید و امور ایثارگران
مدیر مسئول: رحیم نریمانی
شورای سردبیری: شاکر وائقی، سیده فاطمه رضایی نودهی
مدیر اجرایی: ساسان خاشع
دبیر تحریریه: رضا ماه پیکر

همکاران این شماره:

معصومه ماه پیکر، زهره کریمی،
محمدصادق خسروی علیا،
زهرا اردشیری، نیلوفر جلالی،
نیره رضایی مطلق، زینب قمی و...

مدیر هنری: امیر رضا ماهان
صفحه آرا: میثم علومی
دبیر عکس: مهدی کاویانی
تصویر ساز: امیر رضا ماهان
کاریکاتور: علیرضا باقری
طراحی جلد: رضا ماه پیکر

امور فنی: آتلیه نشرشاهد

ناظر فنی چاپ: علیرضا قاسمی
تلفن تحریریه: ۸۸۳۰۸۰۸۶
امور مشترکین: محمد رضا اصغری
تلفن امور مشترکین: ۸۸۸۲۳۵۸۴
دورنگار امور مشترکین: ۸۸۳۰۸۳۴۸

ناشر: انتشارات شاهد

تهران - خیابان طالقانی
خیابان ملک الشعرای بهار شمالی - شماره ۵
تلفن: ۸۸۸۳۵۱۰۸

صندوق پستی: تهران ۱۵۷۱۵/۱۹۴

چاپ: چاپخانه سازمان فرهنگی سیاحتی کوثر

* شاهد جوان برای جوانان ۱۷ تا ۲۵ سال منتشر می‌شود.
* مجله در تلخیص و ویرایش مطالب رسیده آزاد است.

* مطالب رسیده بازگردانده نمی‌شود
* نقل مطالب مجله با ذکر مأخذ مجاز است

فهرست

۸	تومییه‌های راهبردی رهبر معظم انقلاب
۱۰	دلاور جویبار
۱۲	ورزش رزمی تمرینی برای ممبر و استقامت
۱۴	این سیب هم برای تو
۱۶	مساجد پرفر قیت دنیا را بشناسید
۱۸	رنگ زندگی باید خدایی باشد
۲۰	هیئت هنرپاتوقی برای اهالی فرهنگ، هنر و رسانه
۲۲	اولین‌های دفاع مقدس
۲۴	اولین جوان تعمیرگاه جبهه شدم
۲۶	تا دندان مسلح
۲۸	پرونده‌ای مفصل و جامع برای حضور در مراسم بهترین‌ها عالم
۳۰	از ازل تا ابد
۳۲	آنچه بر مولایمان گذشت
۳۴	همه چیز را از پدر و مادر دارم
۳۶	قطعه‌ای از بهشت
۳۸	کنار قدم‌های جابر
۴۰	چنون مصرف
۴۲	محبت اهل بیت بزرگترین سرمایه زندگی من
۴۴	برویم تهران پسرم تنه‌است
۴۶	روزی به احترام شعر فارسی
۴۸	نخستین سکونت‌گاه انسان
۵۰	نگاهی به فیلم سرخپوست
۵۲	هارد آدمیزاد!
۵۴	کنجد نبین چه ریزه
۵۶	در دنیای پول‌های دیجیتال چه خبر است؟

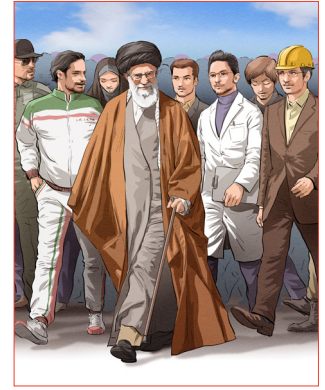

ورزش رزمی تمرینی برای
صبر و استقامت ۱۲

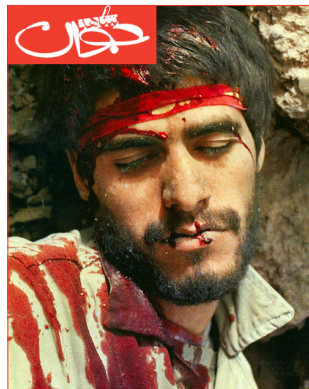
گفت و گو با پدیده کشتی ایران
حسن یزدانی، جوان جویباری ۱۰

توصیه های راهبردی رهبر
معظم انقلاب به جوانان ۸

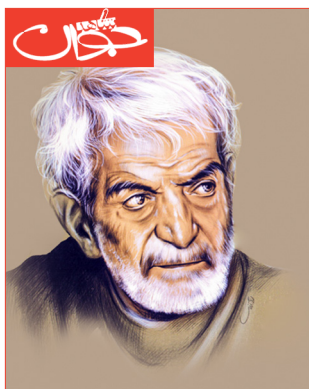
نگاهی به داشته های ارتش بعث
عراق در جنگ تحمیلی علیه ایران ۲۶

گفتگوی متفاوت با احسان رجبی
از عکاسان دوران دفاع مقدس ۲۴

هیات هنرپاتوقی برای اهالی
فرهنگ، هنر و رسانه ۲۰

روی برای پاسداشت
شعر و ادبیات فارسی ۴۶

قبضه ی توپ ایمان خزاعی نژاد
از اهداف مهم داعش بود ۴۴

روبه رو با حسن روح الامین
خالق اثر پرآوازه شهید حججی ۴۲

چهارمین نشست
چهارمجلس شورای اسلامی

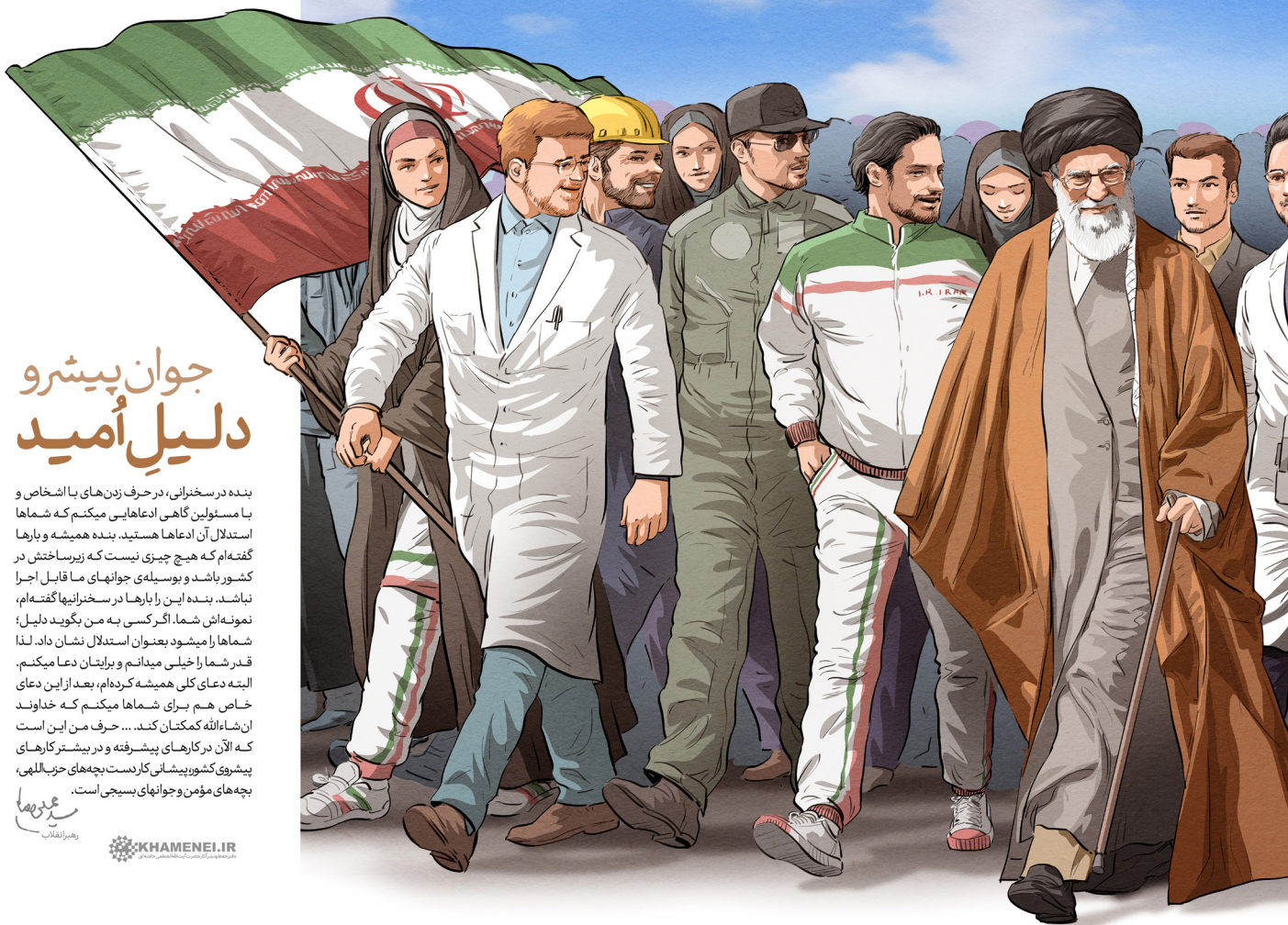
نخستین توصیه‌ی من امید و نگاه خوشبینانه به آینده است. بدون این کلید اساسی همه‌ی قفلها، هیچ گامی نمیتوان برداشت. آنچه میگوییم یک امید صادق و متکی به واقعتهای عینی است. این جانب همواره از امید کاذب و فریبنده دوری جستهم، اما خود و همه را از نومیذی بی‌جا و ترس کاذب نیز برحذر داشته‌ام و برحذر میدارم. در طول این چهل سال و اکنون مانند همیشه سیاست تبلیغی و رسانهای دشمن و فعال‌ترین برنامه‌های آن، مایوس‌سازی مردم و حتی مسئولان و مدیران ما از آینده است. خبرهای دروغ، تحلیل‌های مغرضانه، وارونه‌نشان

مهم‌ترین ظرفیت امیدبخش کشور، نیروی انسانی مستعد و کارآمد با زیربنای عمیق و اصیل ایمانی و دینی است. جمعیت جوان زیر ۴۰ سال که بخش مهمی از آن نتیجه‌ی موج جمعیتی ایجاد شده در دهه‌ی ۶۰ است، فرصت ارزشمندی برای کشور است. ۳۶ میلیون نفر در سنین میانه‌ی ۱۵ و ۴۰ سالگی، نزدیک به ۱۴ میلیون نفر دارای تحصیلات عالی، رتبه‌ی دوم جهان در دانش‌آموختگان علوم و مهندسی، انبوه جوانانی که با روحیه‌ی انقلابی رشد کرده و آماده‌ی تلاش جهادی برای کشورند و جمع چشمگیر جوانان محقق و اندیشمندی که به آفرینشهای علمی و فرهنگی و صنعتی و غیره اشتغال دارند؛ اینها ثروت عظیمی برای کشور است که هیچ اندوخته‌ی مادی با آن مقایسه نمیتواند شد.

توصیه‌های راهبردی رهبر معظم انقلاب به جوانان در آغاز فصل جدید جمهوری اسلامی

رهبر معظم انقلاب اسلامی در بیانیه مهم و راهبردی به مناسبت چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی با تاکید بر امید واقع بینانه به آینده و برداشتن گام‌های بزرگ و جهادی توصیه‌هایی به جوانان داشتند که در ادامه بخش‌هایی از آن را می‌خوانید

۲۲ / بهمن ماه / ۱۳۹۷
منبع: www.leader.ir

جوان پیشرو دلیل امید

بنده در سخنرانی، در حرف زدن های با اشخاص و با مسئولین گاهی ادعاهایی میکنم که شماها استدلال آن ادعاها هستید. بنده همیشه و بارها گفته ام که هیچ چیزی نیست که زیرساختش در کشور باشد و بوسیله ی جوانهای ما قابل اجرا نباشد. بنده این را بارها در سخنرانیها گفته ام، نمونه اش شما. اگر کسی به من بگوید دلیل؛ شماها را میشود بعنوان استدلال نشان داد. لذا قدر شما را خیلی میدانم و برایتان دعا میکنم. البته دعای کلی همیشه کرده ام، بعد از این دعای خاص هم برای شماها میکنم که خداوند ان شاء الله کمکتان کند... حرف من این است که الان در کارهای پیشرفته و در بیشتر کارهای پیشروی کشور پیشانی کار دست بچه های حزب اللهی، بچه های مؤمن و جوانهای بسیجی است.

عزیزها
رهبر انقلاب

KHAMENEI.IR

طبقاتی بشدت بیمناک باشد. در جمهوری اسلامی کسب ثروت نه تنها جرم نیست که مورد تشویق نیز هست، اما تبعیض در توزیع منابع عمومی و میدان دادن به ویژه خواری و مدارا با فریبگران اقتصادی که همه به بی عدالتی می انجامد، بشدت ممنوع است؛ همچنین غفلت از قشرهای نیازمند حمایت، به هیچ رو مورد قبول نیست. این سخنان در قالب سیاستها و قوانین، بارها تکرار شده است ولی برای اجرای شایسته ی آن چشم امید به شما جوانها است؛ و اگر زمام اداری بخشهای گوناگون کشور به جوانان مؤمن و انقلابی و دانا و کاردان — که بحمدالله کم نیستند — سپرده شود، این امید برآورده خواهد شد؛ ان شاء الله.

دست و دلهای امین و خدمتگزار، بمراتب بیشتر از مفسدان و خائنان و کیسه دوختگان است. دنیا به جوان ایرانی و پایداری ایرانی و ابتکارهای ایرانی، در بسیاری از عرصه ها با چشم تکریم و احترام مینگرد. قدر خود را بدانید و با قوت خداداد، به سوی آینده خیز بردارید و حماسه بیافرینید

با این همه اینجانب به جوانان عزیزی که آینده ی کشور، چشم انتظار آنها است صریحاً میگویم آنچه تاکنون شده با آنچه باید میشده و بشود، دارای فاصله ی ژرف است. در جمهوری اسلامی، دلهای مسئولان به طور دائم باید برای رفع محرومیتها بتپد و از شکافهای عمیق

دادن واقعیتها، پنهان کردن جلوه های امیدبخش، بزرگ کردن عیوب کوچک و کوچک نشان دادن یا انکار محسنات بزرگ، برنامه ی همیشگی هزاران رسانه ی صوتی و تصویری و اینترنتی دشمنان ملت ایران است؛ و البته دنباله های آنان در داخل کشور نیز قابل مشاهده اند که با استفاده از آزادی ها در خدمت دشمن حرکت میکنند. شما جوانان باید پیش گام در شکستن این محاصره ی تبلیغاتی باشید در خود و دیگران نهال امید به آینده را پرورش دهید. ترس و نومیادی را از خود و دیگران برانید. این نخستین و ریشه ای ترین جهاد شما است. نشانه های امیدبخش که به برخی از آنها اشاره شد در برابر چشم شما است. رویشهای انقلاب بسی فراتر از ریزشها است و

گفت وگویی خودمانی با حسن یزدانی جوانی
که در تمامی میادین کشتی افتخار ایران است

دلاور جویبار

« امیر علی کاویانی »

حسن یزدانی را باید فوق تخصص کشتی گرفتن دانست. این جوان جویباری که در تمام رقابت‌های جهانی آنقدر با صلابت روی تشک مبارزه حاضر می‌شود و رقیب‌اش شکست می‌دهد که تمام کارشناسان بزرگ و مطرح کشتی جهان او را ستایش و تمجید می‌کنند. یزدانی متخصص در اجرای فنون ناب است، او با بهره‌گیری از آمادگی جسمانی و توان بدنی بالا، سلحشورانه به حریفان یورش برده و اجازه عرض اندام به هیچ یک از رقبای خود را نمی‌دهد. این جوان ایرانی در مسابقات جهانی کشتی آزاد برای چندمین بار طلایی شد و همین بهانه‌ای شد که به گپ و گفت خودمانی و صمیمی با این دلاور ایرانی بنشینیم، با ما همراه شوید.

پدر قهرمان جهان:

حسن از لقب بیزار است

علی اعظم یزدانی پدر حسن یزدانی نیز در گفت و گو با ما، درباره پسرش که مدال طلای چندین دوره مسابقات جهانی را کسب کرده اظهار داشت: حسن یک بچه روستایی است که دوران کودکی سختی را سپری کرده و با مشقت توانسته به این مرحله ای که الان در آن است برسد. من و همسر من هر دو کشاورز هستیم و وقتی حسن و برادر کوچکش خیلی کوچک بودند برای اینکه به کار زمین برسیم آنها را تنها در خانه می گذاشتیم و سر زمین می رفتیم. وی ادامه داد: فاصله سنی دو پسر آخرمان یک و نیم سال بود و روزی بعد از بازگشت به خانه دیدیم که حسن برادر کوچکترش را زمین انداخته است و از فردای آن روز برای اینکه دوباره این کار را نکند مادرش او را با یک چادر نماز به بلوک بست. بعد از چند روز دیدیم که او بلوک را با خودش کشیده و به سمت دیگری برده است و بلوک را به دوتا افزایش دادیم. حسن ماشالله از کودکی پرزور و پرتلاش بود. پدر قهرمان المپیک گفت: ما در روستای «پوصحرا» در بخش گیلخوران زندگی می کنیم. در سن ۱۱ سالگی او را به تنها سالن کشتی روستا بردم و بعد از یک سال او را به جویبار آوردم تا زیر نظر همت مسلمی کار کند. از همان ابتدا نشان داد که کشتی را دوست دارد و من هم از هیچ کوششی برای موفقیتش دریغ نکردم.

یزدانی در ارتباط با خصوصیات اخلاقی حسن گفت: پسری بسیار مؤدب، متعصب به خانواده و اهل نماز و با ایمان است. اینکه کسی به او لقب بدهد خوشش نمی آید و کلان‌دین این مسایل نیست. می گوید اسم من حسن است و این را بهترین اسم و لقب برای خودش می داند. سرباز است و حتی وقتی برای مهمانی جایی می رویم اکثراً با ما نمی آید و دوست دارد بیشتر در خلوت خودش باشد. البته از وقتی قهرمانی هابی را در آسیا و جهان کسب کرده این شرایط را بیشتر هم رعایت می کند.

حسن یزدانی متولد ۵ دی ۱۳۷۳ در جویبار، مازندران، کشتی گیر آزادکار ایرانی است. او قهرمان المپیک ۲۰۱۶ ریو در وزن ۷۴ کیلوگرم و دارنده مدال طلای مسابقات قهرمانی جهان ۲۰۱۷ و قهرمانی جهان ۲۰۱۹ در وزن ۸۶ کیلوگرم، مدال نقره قهرمانی جهان ۲۰۱۵ و مدال برنز قهرمانی جهان ۲۰۱۸ است. او در سال ۲۰۱۷ نیز از سوی فدراسیون جهانی کشتی به عنوان بهترین کشتی گیر سال جهان برگزیده شد.

دیگران را از خودم راضی نگه دارم کافی است.

در باشگاه با جوانترها کار می کنی؟

من در باشگاه جویبار کنار رده های پایه هستیم و هر زمان لازم باشد به آنها سر می زنم.

نمی ترسی که از بین همان جوانان و نوجوانان کسی بهتر از خودت بالا بیاید و شکستت بدهد؟

هرگز! این طبیعت ورزش است که همواره نیروهای بهتر در حال رشد کردن هستند و هر چه الگوها بهتر باشند نیروهای بعدی هم قدرتمندتر بالا می آیند و رشد می کنند.

کمی برایمان از مسابقات اخیر قهرمانی جهان و گزینشی المپیک بگو و از این که حریف هندی شما در فینال حاضر به مسابقه نشد؟

بنده خدا پایش آسیب دیده بود و کشتی نگرفت و دست من به عنوان برنده بالا رفت. من صددرصد دوست داشتم کشتی بگیرم، اما دیگر نمی شد کاری کرد.

از این که مدال طلای مسابقات جهانی و انتخابی المپیک را به دست آورده ای چه حسی داری و چه برنامه ای برای آینده داری؟

خدا را شکر می کنم چرا که تمام موفقیت هایم را مدیون الطاف الهی می دانم. این مدال باعث شد پرچم کشورم را بالا ببرم. این اتفاق باعث افتخار من بود. ماشالله در مسابقات آتی هم موفق باشم. این قهرمانی را به مردم ایران تقدیم می کنم. از همین الان روی المپیک تمرکز می کنم و تلاشم را صدچندان خواهیم کرد تا خوشرنگ ترین مدال را بگیرم.

چه توصیه ای برای جوانان ایرانی داری؟

تلاش، تلاش و تلاش البته این را فراموش نکنند که همیشه باید به خداوند توکل کنند، و در تمام کارها امیدشان به خدا باشد. از سختی ها نترسند و سعی کنند با پشتکار بر مشکلات غلبه کنند. همه ما در سخت ترین شرایط به موفقیت رسیده ایم، اصلاً شرط لازم برای موفقیت این است که از مشکلات نترسند.

از چه سنی کشتی را آغاز کردی؟

از ۱۲ سالگی. البته در ۱۱ سالگی و در روستای خودمان کشتی را زیر نظر امید اسماعیل پور استارت زدم ولی بعد از یک سال زیر نظر همت مسلمی تمرینات اصلی تر را دنبال کردم و در همه این سالها فقط با این مربی همراه بودم.

کشتی ورزش سنگینی است. از این رشته خسته نشدی؟

اولی که به سراغ کشتی رفته بودم کمی باعث دلزدگی ام شد و خواستم از این رشته بیرون بیایم ولی بعد از شش ماه که کشتی را آغاز کرده بودم در اولین مسابقات قهرمان شدم و ترغیب شدم تا کشتی را ادامه بدهم. از آن به بعد هم همیشه مقام آوردم تا الان.

چه شد که به این رشته علاقمند شدی؟

رضا یزدانی که فامیل خودمان بود و در کل در منطقه ما کشتی و فوتبال خیلی بین جوان ها طرفدار دارد و من هم از این قاعده مستثنی نبودم. وقتی می دیدم که با قهرمانان این رشته چطور با احترام برخورد می شود و خودشان چطور بین مردم رفتار پهلوانانه داشتند خوشم می آمد و دوست داشتم من هم مانند آنها باشم. به مسابقات بروم و مدال بگیرم.

از چه زمانی سبک کشتی ات را تهجمی کردی؟

زمانی که از جوانان به بزرگسالان آمدم دیدیم که کشتی دفاعی بیشتر از این که به خودم کمک کند به حریفم این اجازه را می دهد که روی من فن بزنند و به این دلیل ترجیح دادم که تهجمی کشتی بگیرم تا فرصت فکر کردن را از حریفم بگیرم. وقتی تهجمی کشتی می گیرید کشتی از دست حریف تان خارج می شود.

چطور می خواهی الگوی جوانان باشی؟

کار خاصی لازم نیست انجام بدهم. همین که سرم به زندگی ام باشد و آنها مرا ببینند که جز کشتی به چیز دیگری مشغول نیستم بهترین روش برای الگو بودن است. احترام گذاشتن به بزرگتر و البته پدر، مادر و استاد از همه چیز بهتر است. اینکه

گفتگو با بانوی رزمی کار جوان:

ورزش رزمی

تمرینی برای صبر و استقامت

معصومه ماه پیکر

برخی از افراد ورزش های رزمی را مختص آقایان می دانند و تصورشان بر این است که بانوان نمی توانند مانند مردان در ورزش های رزمی موفق شوند. حال آنکه در سال های اخیر شاهد موفقیت بسیاری از دختران و بانوان در رشته های مختلف رزمی بوده ایم. بانوانی که حتی در مسابقات برون مرزی و المپیک توانستند با کسب رتبه های برتر و مدال های خوش رنگ افتخار آفرین کشور شوند. «پریسا آقایی» بانوی جوان ۱۸ ساله تهرانی هم یکی از این بانوان است که در حال حاضر در رشته دفاع شخصی و سلاح های سرد فعالیت می کند و ی که تا پیش از این در ورزش نینجا صاحب مقام های برتری بسیاری بود حالا به دلایلی چند وقتی می شود فعالیت در ورزش دفاع شخصی و سلاح های سرد را شروع کرده است. موفقیت او در مسابقات مختلف کشوری و آسیایی بهانه ای شد تا با وی به گفتگو بنشینیم تا رمز موفقیتش را از زبانش بشنویم.

دختران ایران را باور کنید

وقتی در مسابقات آسیایی نینجا رنجر شرکت کرد خوب می دانست که به عنوان نماینده ایران باید تلاش کند تا پرچم کشور را بالا ببرد. آقایی از آن روز می گوید: «در مسابقات آسیایی سال ۲۰۱۶ دختران نینجا کار بسیاری از کشورهای آسیایی شرکت کرده بودند کسانی که امکانات خیلی خوبی داشتند و همه تصور می کردند می توانند موفق شوند. آن روز وقتی توانستم رقبایم را شکست دهم و اسمم جزء نفرات برتر قرار بگیرد باورم نمی شد که بالاخره موفق شدم. پیروزی ام در آن مسابقات را هیچ وقت فراموش نمی کنم وقتی نام کشورمان به عنوان برنده برده شد باور نمی کردم که توانستم دختران ایران را به همه ثابت کنم.» وی دختران ایرانی را دختران مستعد و باهوش می نامد و می گوید: «بانوان ایرانی بخصوص قشر جوان افرادی تلاشگر هستند که اگر آنها را باور کنند موفقیت های بزرگتری را به دست می آورند و باعث افتخار آفرینی کشور می شوند.» بانوی موفق کشور در حال حاضر مسئول همایش های دفاع شخصی و سلاح های سرد استان تهران است. او ۸ سالگی می شود که به طور مستمر و حرفه ای ورزش های رزمی را دنبال می کند.

افتخارات پریسا آقایی

کسب مقام سوم و مدال برنز مسابقات رزمی در رشته اواسپرت، سلاح سرد نانچاکو در سال ۲۰۱۶
۵ دوره قهرمانی کشور در رشته های دفاع شخصی و هنرهای رزمی و نینجا رنجر
۳ مقام دوم کشوری در بخش مبارزات آزاد و مبارزه با نانچاکو
قهرمانی کشور در رشته کاراته
دارنده کمر بند مشکی و دان ۲

علاقه ای که به واقعیت تبدیل شد

از کودکی به ورزش های رزمی علاقمند بود. اغلب مسابقات رزمی را دنبال می کرد. بانوی جوان ورزشکار تهرانی از شیطنت های دوران کودکی اش می گوید: «علاقه ام به ورزش های رزمی باعث شده بود تا اغلب بازی هایم تمرین حرکات رزمی باشد. چند نفری از اعضای خانواده ام رزمی کار هستند همواره با آنها حرکات رزمی را تمرین می کردم.» علاقه به ورزش های رزمی باعث شد تا وقتی آقایی ۱۰ سال داشت برای آموزش ورزش کنگ فو در یکی از ورزشگاه های پایتخت ثبت نام کند او از روزهایی که آموزش رشته های ورزشی مختلف را شروع کرد می گوید: «از ۸ سالگی آموزش ژیمناستیک را شروع کردم در کنار این رشته ورزشی اغلب به صورت تفریحی به ورزش های والیبال، بسکتبال و شنا هم می پرداختم روحیه ام با ورزش های نرم مانند ژیمناستیک سازگار نبوده به همین دلیل از ۹ سالگی آموزش کنگ فو را در خانه کشتی آنری شروع کردم.» یک سالی از فعالیتش در ورزش کنگ فو می گذشت که تصمیم به آموزش نینجا رنجر گرفت بانوی رزمی کار می گوید: «با وجودیکه آموزش کنگ فو را شروع کرده بودم اما احساس می کردم این ورزشی که دوست دارم نیست. دیدن حرکات ورزشی ورزشکاران نینجا در لباس های مشکی رنگ در ورزشگاه باعث شد تا به ورزش نینجا رنجر علاقمند شوم. این ورزش ترکیبی از حرکات ژیمناستیک و آکروبات و دفاع شخصی است. پس از آن تمرین در ورزش نینجا را شروع کردم. ۵ و ۶ سالگی به کسب آموزش و مهارت در این رشته ورزشی پرداختم تا اینکه به دلایلی آن را کنار گذاشته و آموزش و تمرین رشته ورزشی دفاع شخصی و سلاح های سرد را شروع کردم حالا بیش از یک سال است که در این ورزش رزمی فعالیت می کنم.»

برنامه ریزی رمز موفقیت

بانوی موفق رزمی کار در حال حاضر دانشجوی رشته تربیت بدنی است. او برنامه ریزی و تلاش برای رسیدن به اهدافی که داشت را دلیل موفقیتش در درس و ورزش می داند و می گوید: «در طول دوران تحصیل همیشه سعی می کردم به گونه ای برنامه ریزی کنم تا به درسم لطمه نخورد. با توکل بر

خدا توانستم در ورزش و درس موفق شوم.» شاید برخی تصور کنند کسانی که در رشته های ورزشی رزمی فعالیت می کنند روحیه ای خشن دارند حال آنکه آقایی خلاف این موضوع را معتقد است او می گوید: «با وجودیکه حالا دیدگاه خیلی ها نسبت به ورزش های رزمی که ورزشی خشن می دانند برگشته است اما همچنان خیلی ها رشته های ورزشی را با روحیه لطیف دختران سازگار نمی دانند معتقدم پرداختن به ورزش های رزمی فرد را صبور می کند و ورزش رزمی یعنی تمرین صبر و استقامت.» معمولاً برای حضور در ورزشگاه با وسایل نقلیه عمومی تردد می کند او می گوید: «خوشبختانه وسایل حمل و نقل عمومی و تاکسی به راحتی در مسیر های مختلف شهر پیدا می شود، برای حضور در ورزشگاه هایی که تمرین می کنم مشکلی ندارم.» وی در ادامه از کمبود امکانات استاندارد در بسیاری از باشگاه های ورزشی های رزمی گله دارد و می افزاید: «متأسفانه در بسیاری از ورزشگاه ها ویژه بانوان بیشتر امکانات برای ورزش های بدنسازی است و سالن ها مناسب ورزش های رزمی نیستند.»

با پوشش و حجاب هم می توان موفق شد

از روزی که آموزش ورزش نینجا رنجر را شروع کرد تمام تلاشش بر این بود تا روزی بتواند در مسابقات آسیایی و جهانی موفق شود. بانوی جوان ورزشکار تهرانی داشتن هدف را عامل موفقیت خود می داند و می گوید: «هدفم در رشته ورزشی نینجا موفقیت در مسابقات آسیایی بود. دوست داشتم توانایی دختران ایرانی را به کشورهای دیگر ثابت کنم. از این که می شنیدم برخی حجاب و پوشش دختر ایرانی را مانع رشد و پیروزی اش در میادین ورزشی می دانند ناراحت می شدم. پس تلاش کردم تا با موفقیت در مسابقات آسیایی قدرت و توان دختر ایرانی با پوشش و حجاب را به دختران دیگر کشورهایشان بدهم.» آقایی معتقد است اگر جسم فرد سالم باشد، می تواند بی آنکه احساس کسالت و خستگی کند در دیگر کارها و تحصیل هم موفق شود. نوجوان ورزشکار محله خنولده اش را مشوقان خود می داند و می گوید: «پدر، مادر و خواهرم همواره پشتیبان و مشوقم هستند آنها همواره با همراهی من در طول حضور در ورزشگاه و مسابقات موجب ایجاد انگیزه و تقویت روحیه ام می شوند.

جمعیت «طلوع بی نشان‌ها»
برای داشتن شهری بدون گرسنه تلاش می‌کند

این سیب هم برای تو

طیبه مروت

بیشتر اعضای گروهشان جوان هستند، جوانانی معتقد و مهربان، جوانانی که آموزه های دینی و انسان دوستی را سرلوحه مسیر زندگی خود قرار داده اند و دست در دست هم مرکزی را به پا کرده اند به نام «نهران؛ شهر بدون گرسنه». مرکزی که تمام تلاشش را می‌کند تا کنسار نیازمندان و انسان های آسیب دیده و آسیب پذیر باشد، کارهای بزرگی می‌کنند با این که گروه کوچکی هستند. در این مطلب سعی بر این داریم که شما را با پاره ای از فعالیت های این گروه جوان آشنا کنیم.

اجتماعی هزینه می‌کنند صحبت می‌کند و معتقد است حضور این کارشناسان به او و همراهانش کمک می‌کند تا با گام‌هایی استوارتر و عالمانه‌تر در راه کمک به محرومین حرکت کنند. رضایی هم ارتباط مجدد آسیب‌دیدگان اجتماعی با خانواده و جامعه را مهم می‌داند و می‌گوید: «ایجاد پیوند بین فرد آسیب‌دیده و خانواده و بازگرداندن هویت خانوادگی افراد تحت حمایت نقطه‌ی طلایی کار است». او به حمایت شهرداری از جمعیت اشاره می‌کند و می‌گوید: «شهرداری منزلی را که الان دفتر جمعیت است به ما داد تا کارمان را شروع کنیم و وقتی کار گسترش یافت یک واحد مسکونی با امکانات خوب در منطقه‌ی ۱۶ در اختیار ما قرار داد که به دلیل وجود زیرساخت‌های زندگی نامش را «سرا» گذاشته‌ایم. درمان برای ترک اعتیاد هم از سه‌شنبه آغاز می‌شود و پس از یک هفته که سم‌زدایی شد، افراد به مکان‌های دیگر از جمله ساختمانی در خیابان شهید محلاتی که به بهزیستی تعلق دارد و برای درمان زنان و کودکان کارتن‌خواب در نظر گرفته شده منتقل می‌شوند. ساختمان دیگری که شهرداری در اختیار ما قرار داده گرمخانه‌ای در میدان گمرک است که در آن مرکز نیز به کارتن‌خواب‌هایی که مایل به ترک هستند کمک می‌کنیم». او از درمان نزدیک به ۵۰۰ معتاد کارتن‌خواب می‌گوید و به قول خودش نجات این ۵۰۰ نفر یعنی نجات ۵۰۰ خانواده و شاید بیش از ۵۰۰ فرد دیگر که به واسطه‌ی اینها گرفتار می‌شوند. ایجاد اشتغال از طریق آموزش‌هایی چون نجاری، سفالگری، چرم‌دوزی و تعمیر مبل از دیگر برنامه‌های جمعیت «طلوع بی نشان‌ها» است که انجام می‌شود.

مبادا همسایه‌ات گرسنه باشد

اما شناسایی افراد نیازمند به غذا چگونه انجام می‌شود تا شهری بدون گرسنه داشته باشیم؟ شیخ در این زمینه می‌گوید: «شناسایی افراد نیازمند به واسطه‌ی همراهی مردم صورت می‌گیرد. البته برخی مراکزی که می‌دانیم

کمک می‌کنند». صحبت‌های شیخ که به اینجا می‌رسد رضایی نیز همراه ما می‌شود و از نخستین طلیعه‌ی طلوع می‌گوید: «این مرکز با توزیع ۳۰ پرس غذا بین کارتن‌خواب‌ها از یک مهمانی جان گرفت. موسس و مدیرعامل جمعیت «طلوع بی نشان‌ها» پس از این اقدام تصمیم گرفت هر سه‌شنبه این کار را ادامه دهد و نتیجه‌ی آن گسترش خدمت‌رسانی به این قشر است که موجب شد جمعیت «طلوع بی نشان‌ها» تاسیس شود. رضایی که آیت قرآن و احادیث چاشنی کلامش شده، به‌نحوی شناسایی افراد اشاره می‌کند و از نبود همکاری برخی سازمان‌ها برای شناسایی افراد بی‌بضاعت گل‌مند است. او از سازمان‌هایی چون مرکز رسیدگی به امور مساجد می‌خواهد در شناسایی آدم‌هایی که چشم به راه سفره‌ی مهمانی بر در خانه‌ی خویش هستند همراهشان باشد. رضایی آشنایی مردم با کمپین و جمعیت را به واسطه‌ی همراهی شهروندان عنوان می‌کند و می‌گوید: «در ادامه‌ی راه بعدها از اینترنت و کانال تلگرامی و سایر تبلیغات بهره گرفتیم و کار را گسترش دادیم».

ما رقیب نیستیم

حسین شیخ که دلش می‌خواهد از همه‌ی ظرفیت‌هایی که در دستش دارد برای کمک به محرومین استفاده کند، می‌گوید: «ما با هیچ سازمان و نهاد خیریه‌ای رقابت نمی‌کنیم و رقیب آنها نیستیم و به همین دلیل هم نمی‌خواهیم موازی‌کاری کنیم. او از وجود مشاورین و جامعه‌شناسان خیریه که علم خود را برای آسیب‌دیدگان

سه‌شنبه‌های آسمانی

قرار است با حسین شیخ مسئول کمپین «نهران؛ شهر بدون گرسنه» هم‌کلام شوم و او از برنامه‌های گروه برایم بگوید. غلامرضا رضایی یکی از موسسین جمعیت «طلوع بی نشان‌ها» نیز همراه ما می‌شود و در بین همه‌مهمه و تکاپوی همکارانش سخن به درازا می‌کشد. آنها از مرکزی برایمان می‌گویند که با هدف کمک به افراد کارتن‌خواب و آسیب‌دیدگان اجتماعی فعال شده. حسین شیخ به شکل‌گیری کمپین «نهران؛ شهر بدون گرسنه» در امتداد جمعیت «طلوع بی نشان‌ها» اشاره می‌کند و می‌گوید: «۱۰ سال است که ما هر سه‌شنبه مراسمی تحت عنوان «آیین مهرورزی» داریم که در آن حدود ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ پرس غذا می‌پزیم و میان کارتن‌خواب‌ها و افراد نیازمند توزیع می‌کنیم. همین ایده‌ی توزیع غذا باعث شد جمعیت «طلوع بی نشان‌ها» تاسیس شود».

از مردم برای مردم

حسین شیخ برایمان از روزهایی می‌گوید که تصمیم گرفتند کار توزیع غذا میان کارتن‌خواب‌ها را منظم‌تر پیش ببرند: «از سال ۹۳ تصمیم گرفتیم به این کار نظم بدهیم و از سال ۹۴ کمپین «نهران؛ شهر بدون گرسنه» آغاز به کار کرد. حمایت مالی جمعیت هم کمپینی است که اعضای آن از مردم تشکیل می‌دهند. هتل‌ها، تالارها و دانشگاه‌ها و هر کسی که غذایی برای اطعام دارد به ما

فلسفه‌ی اجتماعی احکام دینی

یکی از مسائلی که در اسلام به عنوان راهکاری کلیدی و اساسی روی آن تاکید فراوانی شده گذشتن از مال و اموال دنیوی است. این قضیه گاهی به عنوان واجب و گاهی به عنوان مستحب طرح شده. دامن خمس و زکات و کفاره و ادای نذر از اشکال واجب و صدقه و احسان و... شکل‌های مستحب آن است. اما آنچه در بسیاری از موارد به دست فراموشی سپرده شده این است که ما مسلمانان، فلسفه‌ی اجتماعی احکام دینی را نادیده می‌گیریم و فقط به جنبه‌ی درونی و ارتباط شخصی با خدا یا در شکل بدش یک نوع رفع تکلیف و حتی بدتر از این یعنی ایزاری برای خودنمایی و تظاهر دینی نگاه می‌کنیم. ما توجه به این نکات، پرواضح است که هر یک از اعمال و عبادات زمانی می‌توانند به ثمر بنشینند که هر دو بعد فردی و اجتماعی را توأمان لحاظ کرده باشند. با یک نگاه اجمالی می‌بینیم در آیات قرآن به وفور بعد از لفظ ایمان بلافاصله عمل صالح آمده و این تاکید موکد یعنی زمانی ایمان واقعی است که نتایج اجتماعی به همراه داشته باشد. در این میان مفاهیمی مثل نذر و وقف به شدت مظلوم واقع شده‌اند و کمتر به بعد و کارکرد اجتماعی آنها توجه می‌شود. تا حدی که می‌توان آنها را به جسدی بی‌روح تشبیه کرد.

وظیفه مردم

آن طور که مسئولان جمعیت می‌گویند درست است که شعار «تهران؛ شهر بدون گرسنه» از بدنه‌ی جمعیت «طلوع بی‌نشان‌ها» متولد شده اما در آینده به صورت مرکزی مستقل فعالیت خواهد کرد. به هر حال نمی‌شود با یک دست چند هندوانه برداشت. زیرا کار باید اصولی انجام شود. رضایی در این خصوص می‌گوید: «حرکت‌ها و فعالیت‌هایی مانند «تهران؛ شهر بدون گرسنه» دو جنبه دارد: اول اینکه همت ما این است که کسی در تهران گرسنه نماند و دوم اینکه مشارکت اجتماعی رو به فراموشی است و باید با استفاده از بار عاطفی این گونه فعالیت‌ها مردم را به دامن مشارکت‌های اجتماعی و کمک به هم‌نوع باز گرداند. متأسفانه بعضی‌ها همین که حرف کمک به دیگران به میان می‌آید دولت را مقصر می‌دانند، اما سوال من از شهروندان این است: پس وظیفه‌ی من و شما به عنوان یک مسلمان و انسان نسبت به آدم‌های گرسنه‌ی این شهر چیست؟»

کمک به هم‌نوع

انسان دوستی و کمک به هم‌نوع را همه‌ی مکاتب و ادیان می‌ستایند و توصیه می‌کنند. در جامعه‌ی ما از دیرباز نذر و احسان و صدقه و قربانی وجود داشته و دارد. جمعیت «طلوع بی‌نشان‌ها» طی فعالیت ۱۰ ساله‌ی خود کوشیده با ساماندهی هر چه بهتر این توانمندی قوی اجتماعی بتواند نتایج هر چه بهتری را میسر کند. شناسایی نیازمندان واقعی، استفاده‌ی بهینه از توان مالی و کمک غیر نقدی از مواردی هستند که می‌توانند باعث بهبود هر چه بهتر این فرایند شوند.

وضع مالی خوبی ندارند مانند پرورشگاه‌ها نیز مورد حمایت اعضای کمپین هستند. به صورت منظم جلسات داخلی و عمومی برگزار می‌کنیم و در این جلسات عمومی افرادی که با ما همکاری می‌کنند نیازمندان محله‌ی خود را به ما معرفی و خودشان هم نقش رابط را ایفا می‌کنند. به همین ترتیب غذاهایی که از مردم و مهمانی‌ها به دست ما می‌رسد میان نیازمندان توزیع می‌شود. حسین شیخ تاکید می‌کند: «ما می‌خواهیم مردم خودشان طرح‌ها و برنامه‌ها را اجرا کنند، نیازمندان را شناسایی و غذا را به دست آنها برسانند. همراهی مردم هم در فضای واقعی است و هم در فضای مجازی تا در هر دو فضا بتوانیم بین مردم فرهنگسازی کنیم. یعنی مردم نسبت به همسایه و همشهری گرسنه‌ی تفاوت نباشند. می‌خواهیم هدیه‌ی دامن و سیر کردن گرسنگان برای مردم فرهنگ شود تا باقی‌مانده‌ی غذاها را در فریزر انبار نکنند و بعد از چند روز دور بریزند.»

مساجد پر ظرفیت دنیا
را بشناسید

بزرگ‌ترین مساجد

گردآوری: فاطمه محمدی

	نام مسجد
	نام کشور
	مساحت
	ظرفیت

مسجد به‌عنوان مهم‌ترین عبادتگاه مسلمانان جهان، از صدر اسلام تاکنون اهمیت بسیار زیادی دارد. برای همین ساخت مسجد از مستحباتی است که بسیار به آن تاکید شده و در حقیقت نمونه‌ای از باقیات الصالحات انسان‌های خیر در دنیای فانی محسوب می‌شود. وجود مساجد به‌عنوان پایگاه عبادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی آنقدر در دین مبین اسلام مهم است که کلمه مسجد ۲۸ بار (۲۲ بار به‌صورت مفرد و ۶ بار به‌صورت جمع) در قرآن آورده شده. در این میان نام مسجدالحرام، مسجد الاقصی و مسجد معروف ضرار قابل استناد است و همین مسئله به خودی خود می‌تواند بیانگر اهمیت مسجد در دین مبین اسلام باشد.

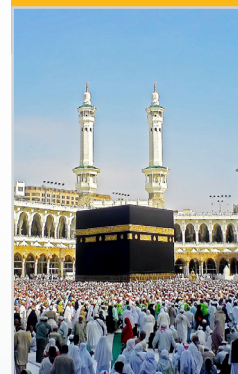

مسجدالحرام

مکه
۴۰۰۸۰۲۰ متر مربع
۴ میلیون نفر

مسجدالحرام بزرگ‌ترین مسجد جهان در مکه واقع شده خانه کعبه به‌عنوان قلب تپنده این مسجد به‌شمار می‌رود و سالانه زائرین و حجاج بسیاری از سرتاسر دنیا برای انجام مناسک حج به آنجا می‌روند. در مسجدالحرام که خانه وحدت مسلمانان دنیا محسوب می‌شود، علاوه بر خانه کعبه، اشیا، بناها و اماکن مقدس دیگری چون حجر الاسود، ملتزم، مستجار، حطیم و حجر اسماعیل قرار گرفته‌اند که هر کدام اعمال و احکام مذهبی مخصوص به خود را دارند. در دین اسلام بر هر مسلمانی واجب است که در صورت استطاعت، یک‌بار در طول عمر خود به مکه مکرمه سفر کند و مناسک مربوط به حج را در این مسجد باشکوه بجا آورد.

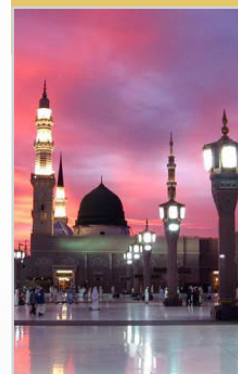

مسجدالنبی

مدینه
۱۶۵۵۰۰ متر مربع
۹۰۰ هزار نفر

مسجدالنبی پس از بیت‌الله الحرام، دومین مکان مقدس جهان و پایگاه سیاسی و عبادی مسلمانان است. این مسجد را نبی مکرم اسلام ﷺ در نخستین روزهای ورودش به مدینه به‌دست خود و همراه مهاجرین و انصار ساخت که حرم مطهر و مقدس خود ایشان که حجره الطاهره، حجره الشریفه و المقصوره الشریفه نامیده می‌شود نیز در این مسجد قرار دارد. براساس برخی روایات، قبر مطهر حضرت زهرا (س) نیز در این مسجد واقع شده. همچنین در گوشه‌هایی از حجره طاهره، ستون‌هایی از سنگ مرمر قد علم کرده‌اند که گنبد سبز یا همان قبه الخضراء پیغمبر بر آن ستون‌ها قرار گرفته. این ستون‌ها با سبکی خاص و به‌طور باریک و عمودی تراش داده شده‌اند که به نام‌های ستون توبه، محرس، وفود، تهجد، سریر، حنانه، مخلقه و مقام جبرئیل خوانده می‌شوند.

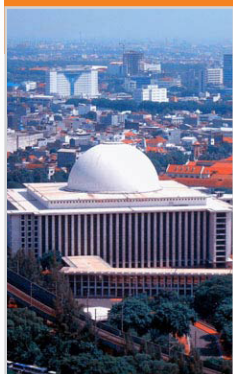

مسجد استقلال

اندونزی
۹۵ هزار متر مربع
۱۲۰ هزار نفر

کار ساخت مسجد استقلال سال ۱۹۶۱ با هدف بزرگداشت استقلال اندونزی در جاکارتا آغاز شد و در سال ۱۹۷۸ رسماً مورد بهره‌برداری قرار گرفت. این مسجد امروز از نظر ظرفیت، بزرگ‌ترین مسجد آسیای جنوبی و سومین مسجد بزرگ دنیا محسوب می‌شود. مسجد استقلال در بخش اصلی دارای گنبدی با قطر ۴۵ متر است که به‌وسیله ۱۲ ستون نگه داشته می‌شود. از دید اهل تسنن، این عدد بیانگر دوازدهم ربیع‌الاول تاریخ ولادت پیامبر اکرم ﷺ است. قسمت دیگر این مسجد، شامل تراس‌های پشت قسمت اصلی است که از ۱۸۰۰ ستون تشکیل شده. در کنار این بخش نیز یک تراس بسیار بزرگ با مساحت ۱۹۸۰۰ متر مربع قرار دارد که معمولاً برای برنامه‌هایی چون تلاوت قرآن، عید فطر و عید قربان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

مسجد بیت المکرم

بنگلادش

۲۲۸ هزار متر مربع

۳۰ هزار نفر

بیت المکرم مسجد ملی بنگلادش است که در داکا واقع شده و معماری آن شبیه خانه کعبه است. این مسجد در دهه ۶۰ میلادی ساخته شد و جزو ده مسجد بزرگ دنیا به حساب می آید. از آنجا که این مسجد همواره مملو از جمعیت است و نمازگزاران در ایام مبارکی همچون ماه رمضان با کمبود جا مواجه می شوند، دولت بنگلادش درصدد توسعه آن برآمده.

مسجد جامع دهلی

هندوستان

۲۱۶۰ متر مربع

۳۵ هزار نفر

مسجد جامع دهلی هند هفتمین مسجد بزرگ دنیاست که بین سال های ۱۶۵۰ تا ۱۶۵۶ میلادی به دستور شاه جهان، پنجمین امپراتور گورکانی و سازنده تاج محل ساخته شده و حتی در دورانی به عنوان بزرگ ترین مسجد جهان مطرح بوده. این مسجد به عنوان یکی از نوادر معماری جهان اسلام با ماسه و سنگ ساخته شده و دارای دو مناره و سه گنبد است. گنبدهایی مزین به مرمرهای سیاه و سفید هستند و گنبد بالایی با طلا پوشانده شده. دو مناره این مسجد نیز با ۴۰ متر ارتفاع و ۱۳۰ پله، به وسیله مرمر سفید و سنگ ماسه قرمز فرش شده اند. البته در محوطه پشتی این مسجد نیز چهار مناره کوچک وجود دارد. درهای ورودی این مسجد دارای کتیبه هایی است که روی آنها، تاریخ ساخت مسجد حک شده و درباره فضایل اخلاقی آن به زبان فارسی توضیح داده شده.

مسجد شیخ زاید

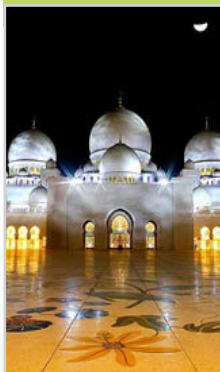
امارات

۴۱۲ هزار متر مربع

۵۰ هزار نفر

مسجد شیخ زاید که در ابوظبی واقع شده، بزرگ ترین مسجد بزرگ دنیاست که جزو وسیع ترین مساجد جهان نیز قرار دارد. این مسجد به طور رسمی در ماه رمضان سال ۲۰۰۷ میلادی بازگشایی شد و نام بنیانگذارش را که قبر خود او نیز در همین مسجد قرار دارد به خود گرفت. مسجد شیخ زاید با ۵۷ گنبد و چهار مناره ۱۰۶ متری، حدود ۵۰ هزار نفر ظرفیت دارد. گنبدهای این مسجد با حجم های مختلف، بر سر رواق های خارجی و مداخل اصلی و جانبی قرار دارند و تماماً با مرمر سفید و گچبری زیبایی پوشیده شده اند. مسجد شیخ زاید عنوان دارنده بزرگ ترین گنبد های موجود در جهان شناخته را دارد. این مسجد به وسیله یکی از بزرگ ترین سجاد های دنیا با ۷۱۱۹ متر مفرش شده که این سجاد حاصل هنر قالیبافان ایرانی است.

مسجد فیصل

پاکستان

۵ هزار متر مربع

۱۰۵ هزار نفر

مسجد فیصل در اسلام آباد پاکستان قرار دارد و بزرگ ترین مسجد جنوب آسیا و پنجمین مسجد جهان است. البته مسجد فیصل طی سال های ۱۹۸۶ تا ۱۹۹۳ عنوان بزرگ ترین مسجد جهان را داشته. این مسجد علاوه بر میزبانی از ۱۰۵ هزار نمازگزار در سالن اصلی، در ایوان و حیاط نیز ظرفیت پذیرش ۲۰۰ هزار نفر را دارد. مسجد فیصل با ترکیبی از معماری سنتی و معماری مدرن، از منحصر به فرد ترین مساجد دنیا به شمار می رود و بر خلاف دیگر مساجد دنیا فاقد گنبد است. به واقع گنبد این مسجد به شکل چادر طراحی شده و سالن نمازگزاران مثلثی شکل و چهار مناره اطراف آن به شکل مدادهای باریک دیده می شوند.

مسجد حسن دوم

مراکش

۲۰ هزار متر مربع

۱۱۰ هزار نفر

مسجد حسن دوم سال ۱۹۸۰ با کمک های مردمی در شهر کازابلانکا مراکش و با استفاده از معماری فرانسوی کلنگ خورد و در سال ۱۹۹۳ به مناسبت شصتمین سال تولد حسن دوم پادشاه مراکش رسماً افتتاح شد. این مسجد حاصل تلاش ۲۵۰۰ معمار و ۶۰۰۰ کارگر حرفه ای است که با فعالیت شبانه روزی توانستند مسجد حسن دوم را به عنوان چهارمین مسجد بزرگ دنیا به بهره برداری برسانند. این مسجد با مناره های ۲۱۰ متری خود بلندترین ساختمان مسجد در کل جهان محسوب می شود. نکته جالب این است که بخشی از مسجد حسن دوم در ساحل شهر کازابلانکا و بخشی از آن روی آب واقع شده و این نیز به عنوان یکی از ویژگی های منحصر به فرد این مسجد به شمار می رود.

۲۲

محمد ناصری

متولد ۱۳۶۸

تحصیلات: دپلم

۲۲

پرستو نصیری

متولد ۱۳۶۵

تحصیلات: فوق لیسانس

میهمان یک زوج خوشبخت و جوان شده‌ایم که الگوی واقعی یک سبک زندگی ایرانی اسلامی هستند

رنگ زندگی باید خدایی باشد

علی جواهریان

ریشه‌های زندگی‌شان در یک محیط فرهنگی شکل گرفت. برای نخستین بار همدیگر را آنجا دیدند و با هم آشنا شدند. به همین دلیل بود که بعد از ازدواج یک موسسه فرهنگی تاسیس کردند و حالا کارشان آموزش‌های مذهبی است. موسسه فرهنگی آنها جوانان مذهبی و حتی غیرمذهبی را جذب می‌کند به امید اینکه گامی کوچک در تحقق سبک زندگی دینی بردارند. این زوج جوان حالا در هشتمین سال زندگی مشترکشان قرار دارند و معتقدند رنگ زندگی باید خدایی باشد. این زوج می‌گویند زندگی با تحمل و صبر در برابر مشکلات جان تازه‌ای می‌گیرد.

خدا همیشه ما را یاری می‌کند

هیچوقت به اینکه همسرم دپلم دارد و من با فوق لیسانس از او بالاتر هستم فکر نکرده‌ام. همسرم تحصیلات حوزه را رها کرده. او شاعر، محقق و نویسنده‌ای بسیار مسلط و استاد قرآن است و در یک موسسه فرهنگی اصول فقه را برای جوانان درس می‌دهد. سواد انسان به ملوک او نیست. کسانی که تفکرشان این گونه است اشتباه می‌کنند. البته تحصیل در دانشگاه خوب است ولی ملاک درستی نیست. ما در این مدت زیاد سختی نکشیده‌ایم. همسرم همیشه تمام جوانب کار را در نظر می‌گیرد. الگوی زندگی ما اهل بیت (علیهم‌السلام) هستند. برای همین به هم سخت نمی‌گیریم و خدا هم در راه ما سختی قرار نمی‌دهد. هیچوقت اعتراض نکرده‌ام که ما هر روز صبح از کرج می‌آییم و شب برمی‌گردیم. چون می‌دانستم همه چیز درست می‌شود. این حرف من به این منظور نیست که رفت و آمد برای ما مشکل است ولی وقتی می‌بینم همسرم همه تلاشش را برای زندگی‌مان می‌کند بیشتر صبر می‌کنم.

مشکلاتمان را با مهر بانی حل می‌کنیم

اول ازدواج گفته بودم که مهم ما هستیم. اگر در کنار هم آرامش داشته باشیم می‌توانیم در برابر مشکلات ایستادگی کنیم. البته باید بگویم رنگ زندگی ما این طوری نیست که متاسفانه این روزها در زندگی برخی جوانان دیده می‌شود و خودشان هم نمی‌دانند از زندگی چه می‌خواهند. ما راهمان را پیدا کرده‌ایم. می‌دانیم از زندگی چه می‌خواهیم. رنگ زندگی ما خدایی است و نوع زندگی ما باقیه فرق می‌کند. مثلاً در میهمانی‌های خانگی ما محل پذیرایی

و نشستن زنها و مردها جد است. می‌خواستیم در زندگی‌مان مرز بین محرم و نامحرم را مشخص کنیم. ابتدا بر سر سبک زندگی‌ای که انتخاب کرده بودیم یک مقدار با خانواده و دیگران مسئله داشتیم اما بعد از مدتی خدا را شکر همه پذیرفتند. هر دوی ما این طور دوست داشتیم و دیگران را مجاب کردیم که کارمان درست است.

سبک زندگی ما کمی متفاوت است

سعی می‌کنیم همیشه بر سر یک موضوع به توافق برسیم. مثلاً در مورد همین جدا بودن خانم‌ها و آقایان در میهمانی‌های خانگی باید بگویم وقتی همسرم این موضوع را مطرح کرد با مطالعه قبول کردم و بعد از اینکه متوجه شدم خانواده‌های بزرگان هم چنین کاری می‌کنند همین کار را انجام می‌دادند. قبول کردم که کار درستی است. از این مسئله خیلی راضی هستیم و افرادی هم که با ما مخالفت می‌کردند الان با ما موافقت.

راه درست زندگی را انتخاب کرده‌ایم

به‌طور کلی سعی می‌کنیم درست زندگی کنیم. زیرا الگوهايمان را درست انتخاب کرده‌ایم. این طوری می‌توان به راحتی زندگی کرد. باید در سختی‌ها آسان گرفت و خوب و خوش زندگی کرد. سبک زندگی ما دینی است. زن و مرد می‌توانند با هم باشند و با صبوری کنار هم از زندگی لذت ببرند. وقتی هر کس به جای انتقاد از دیگری به دنبال راه درست زندگی باشد آن وقت همه چیز نظم می‌گیرد و زندگی‌ها رنگ خدایی پیدا می‌کند.

دوست داشتیم مهریه‌ام ۱۴ سکه باشد

هنگام ازدواج حدوداً ۲۱ ساله بودم. وقتی بین دوستان و اعضای خانواده موضوع مهریه ۱۴ سکه را مطرح کردم مورد انتقاد شدید آنها قرار گرفتم. می‌گفتند مهریه‌شان دختر را می‌رساند. مرتب از این گونه حرف‌ها می‌زدند ولی خوب این طوری دوست داشتیم و مهریه را ملاک تشکیل زندگی نمی‌دانستیم. از آنجا که رهبر معظم انقلاب بر ۱۴ سکه تأکید دارند و من مقلد ایشان هستم، دوست داشتم مهریه‌ام ۱۴ سکه باشد. قصد گرفتن همین سکه‌ها را هم ندارم و زبانی، آن را به همسرم بخشیده‌ام. مهم‌تر از همه شخصیت همسرم است. او انسانی با ایمان و با اخلاق است. همیشه گفته‌ام و الان هم می‌گویم که او خیلی از من بالاتر است. برای ساخت زندگی‌ای که هم خودم و هم همسرم در آن آرامش داشته باشیم و احساس رضایت کنیم تلاش می‌کنم. فکر می‌کنم از کسانی که زندگی‌شان بر اساس تعداد سکه شکل گرفته خوشبخت‌تر خواهیم بود.

برپا کردیم و نماز جماعت خواندیم. خاطره خیلی خوشی شد. اول زندگی یک خانه کوچک در کرج اجاره کردیم. من و همسر در طول هفته برای آمدن به سر کار باید ساعت ۵ صبح از کرج راه می‌افتادیم و بعضی شب‌ها هم که به هیات می‌رفتیم ساعت ۱ شب به خانه می‌رسیدیم. باید پنج کورس ماشین سوار می‌شدیم ولی در کنار هم خوشبخت بودیم و سعی می‌کردیم از تمام لحظات زندگی مان لذت ببریم.

واقعا به دستور پیامبر عمل کردیم

شاید با خودتان فکر کنید وقتی خانواده همسر آسان می‌گیرند هر کاری می‌توان انجام داد ولی اصلا این طور نیست. ما هیچوقت سر بار کسی نبودیم و همیشه طوری زندگی کرده‌ایم که براساس میزان توانمندی خودمان باشد. ما به کرج رفتیم تا نزدیک منزل خانواده همسر باشیم. معمولا زوج‌ها اوایل زندگی وضعیت مالی خوبی ندارند که بتوانند ایده‌آل‌ها را فراهم کنند. واقعیت این است که اگر اول زندگی طرف خانواده همسر رفتیم، می‌خواستیم به دستور پیامبر ﷺ عمل کنیم که فرموده: «باید به سه نفر احترام بگذارید: پدر و مادر خودتان، پدر و مادر همسران و کسی که چیزی به شما یاد می‌دهد». احترامی را که برای مادرم قائل بودم برای مادرخانم هم قائلم. ثمره‌های خوبی هم در زندگی خانوادگی ما داشته. او مرا مثل پسر خودش می‌داند. البته نزدیک خانواده همسر زندگی کردن تاثیر بسیار خوبی بر زندگی زوجین می‌گذارد.

عاقلا نه انتخاب کردم، عاشقانه زندگی می‌کنم

البته ملاک‌های دیگری هم در نظر داشتیم ولی وقتی خانمی حجابش را رعایت کند، محرم و نامحرم سرش شود و نمازخوان و ولایت‌مدار باشد بقیه‌اش درست می‌شود. البته از قدیم گفته‌اند گل بی‌عیب خداست. ما همه بنده او هستیم و باید از فرمانش اطاعت کنیم. وقتی تحقیقات لازم را درباره خانواده همسر انجام دادم متوجه شدم سطح خانوادگی ما یکی است. تا آنجا که توانستم سعی کردم عاقلا نه انتخاب کنم و عاشقانه زندگی کنم. چون به‌درستی می‌دانستم خیلی از جوانانی که به مشکل می‌خورند برعکس عمل می‌کنند. البته در هر زندگی‌ای اختلاف نظر وجود دارد. مسلما من و همسر هر کدام در یک خانواده رشد کرده‌ایم و برای همین نگرش‌ها و رفتارهایمان با هم متفاوت است. همیشه این جمله معروف امام جعفر در ذهنم هست. ایشان وقتی برای دختر و پسری خطبه عقد می‌خواندند، می‌فرمودند: «بروید بسازید و بسازید». یعنی بروید با اخلاق هم بسازید و بعد زندگی‌تان را بسازید.

زمان ازدواج پول چندانی نداشتیم

قبل از خواستگاری شکست مالی خورده بودم و پول چندانی نداشتیم. با این حال توکلم به خدا بود. زندگی ساده‌تر از آن است که فکرش را بکنید. البته سختی هم زیاد کشیدیم. یک عروسی خیلی خوب گرفتیم. با اینکه مراسم ما در تالار بود ولی هیاتی برگزار شد. همه دوستان آمده بودند. نوار مولودی گذاشتیم، مسابقه

این زندگی را از امام رضا دارم

مدتی بود که در یک محیط فرهنگی با هم کار می‌کردیم. وقتی می‌دیدم در برابر مشکلات صبر می‌کنم، برای هر مسئله جواب عاقلا نه دارد و راهکار مناسب برای مشکلات می‌دهد با خودم فکر کردم طرز فکرمان چقدر به هم نزدیک است. چون پدر و مادرم به رحمت خدا رفته بودند همراه خواهر و برادرم یک دسته گل گرفتیم و برای خواستگاری به کرج رفتیم. مراسم خواستگاری خیلی خوب برگزار شد. البته ابتدا خانواده همسر مهریه را سنگین گرفتند ولی نمی‌دانم چطور زبانم باز شد و آن موقع جلوی پدر همسر خوب صحبت کردم و او از من خیلی خوشش آمد و رضایت داد که با همان مهریه ۱۴ سکه ازدواج کنیم. بعد از خواستگاری به پاپوس امام رضا رفتیم و به آقا گفتیم: «آقا جان! من که کسی را ندارم. می‌دانید که کار ناشایستی در زندگی نکرده‌ام. پس خودتان این وصلت را درست کنید». خلاصه وقتی به تهران آمدم با جواب مثبت خانواده عروس روبه‌رو شدم.

گزارش شاهد جوان از

یک هیأت متفاوت با برنامه‌هایی جوان‌پسند؛

دمام زنی

یکی از برنامه‌هایی که به طور ثابت در هیئت هنر اجرا می‌شود، دمام زنی است. دمام زنی در واقع نوعی از مراسم عزاداری است که برخی ریشه آن را در عزاداری بوشهری می‌دانند. در دمام زنی مراسم توسط تعدادی از افراد که دمام و سنج می‌زنند برگزار می‌شود. در هیئت هنر در چند نوبت مراسم دمام زنی برگزار می‌شود، در ابتدا شب‌های اول تا سوم مراسم هیئت برنامه دمام زنی اجرا می‌شود. صبح روز عاشورا مراسم دمام زنی عموماً در دانشگاه تهران برگزار می‌شود. شب سیزدهم محرم (سوم امام) برنامه هیئت کمی با دیگر شب‌ها فرق دارد. در این شب قبل از مراسم سینه زنی و روضه خوانی در خیمه، دمام زنی برگزار می‌شود. مسیر حرکت دسته از درب ورودی دانشگاه تا میدان فلسطین و بلعکس است. در این دسته عزاداری هم دمام زنی برگزار می‌شود.

یک پاتوق فرهنگی

برنامه ریزی‌های انجام شده در این هیئت برای برگزاری مراسم به نوعی با مفهوم عام هیئت در جاهای دیگر متفاوت است، برای نمونه کمتر هیئتی پیدا می‌شود که در ریز برنامه‌هایش پخش کلیپ و بعضاً مستند را داشته باشد یا اجرای برنامه زنده شعر یا متن خوانی توسط شاعران و مولفان یکی از برنامه‌های ثابت هیئت هنر به حساب می‌آید که در دیگر هیئت‌ها کمتر دیده می‌شود. هر سال شاعران و نویسندگان آیینی به عنوان مهمان، وظیفه اجرای بخشی از برنامه هیئت را دارند. شاعران و نویسندگان نام‌آشنایی چون محمد مهدی سیار، زهیر توکلی و نویسندگانی چون امید مهدی نژاد را می‌توان مهمان‌های این بخش از برنامه‌های هیئت هنر دانست که هر کدام با توجه به حضورشان در هیئت در شب‌های مختلف برنامه اجرا می‌کنند. این مدل برنامه ریزی باعث شده تا هیئت علاوه بر مخاطبین خود که دانشجویان و دانش‌آموختگان هنر هستند

هیئت هنر

پاتوقی برای اهالی فرهنگ، هنر و رسانه

امین عابدین‌پور

سوگواره هنر و حماسه همه ساله در یکی از هیئت‌های متفاوت شهر تهران برگزار می‌شود و محرم امسال نیز این ویژه برنامه برای پانزدهمین سال پی برقرار شد. جمعی از جوانان دانشجو و فعال در عرصه هنر، سینما، تئاتر، رسانه و سایر رشته‌های وابسته به هنر دور هم جمع می‌شوند و برنامه‌ای متفاوت نسبت به سایر هیئات‌های مذهبی تهران برای عزای ابا عبدالله الحسین (ع) برپا می‌کنند.

اهالی هیئت هنر همه ساله برای برنامه‌های خود یک شعار نیز طراحی می‌کنند که به عنوان مثال شعار امسال این هیئت با عنوان «زیر شمشیر غمش، رقص کنان باید رفت» بود. طراحی پوستر این سوگواره نیز آدابی دارد و جلسه رونمایی پوستر سوگواره هنر و رسانه روز سوم محرم برگزار می‌شود. طراحی پوستر این سوگواره نیز به این صورت است که کار حجم و ۳ بعدی از آن تولید می‌شود و همه ساله نیز کارهای ۳ بعدی و حجمی توسط کارگروه‌های هیئت هنر انجام می‌گیرد. نکته جالب توجه در خصوص برنامه‌های هیئت هنر نیز مطالب و مباحثی است که در آن از سوی حجت الاسلام و المسلمین علیرضا پناهیان مطرح می‌شود چرا که صحبت‌های سخنران نیز همه ساله معمولاً حول تأثیر هنر بر حماسه و تأثیر حماسه بر هنر است. در ادامه این گزارش با بخشی از فعالیت‌های خاص و ویژه هیئت هنر آشنا می‌شوید:

چگونه به هیأت هنر برویم؟

برای رفتن به هیأت هنر ابتدا باید خود را به چهارراه ولیعصر برسانید در صورتی که با وسایل نقلیه عمومی شامل مترو، تاکسی یا اتوبوس های تندرو به سمت هیأت می روید، باید در ایستگاه تئاتر شهر پیاده شده و خیابان ولیعصر (عج) را به سمت شمال و میدان ولیعصر طی کنید. ۳۰۰ متر که به سمت چهارراه طالقانی حرکت کنید روبروی خیابان بزرگمهر در سمت راست خیابان دانشکده هنر کاربردی دانشگاه تهران قرار دارد که هیأت هنر نیز در درون آن بنا شده است.

هیأت هنر در فضای مجازی

اهالی هیأت هنر دارای سایت است و صفحه ای نیز در شبکه اجتماعی اینستاگرام برای خود دارد. برای مشاهده و آشنایی بیشتر با فضای هیأت از طریق سایت به آدرس heyathonar.ir و برای مشاهده برنامه های جالب و به روز این مجموعه از صفحه اینستاگرامی به آدرس [@heyathonar](https://www.instagram.com/heyathonar) استفاده کنید.

برای اهل قلم و نویسندگان هم جذابیت داشته و رفته رفته هیأت را تبدیل به محفل و پاتوقی برای اهالی فرهنگ و هنر کرده است.

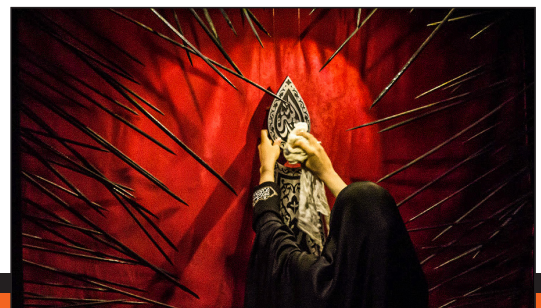
عکاس خانه کودک

یکی از مواردی که در مورد هیأت محبین اهل بیت می توان آن را بی بدیل دانست راه اندازی آتلیه (عکاس خانه) اختصاصی برای کودکان هیأت است. این آتلیه در شب های برگزاری هیأت از فرزندان شرکت کنندگان در مراسم عزاداری هیأت در دکوری طراحی شده عکاسی می کنند و در شب های انتهایی دهه محرم به صورت قلب شاسی شده عکس به عنوان هدیه به خانواده ها هدیه می دهند.

غرفه فروش و چایخانه

غرفه فروش محصولات فرهنگی و لوازم عزاداری یکی دیگر از بخش های جالبی هیأت محبین اهل بیت (ع) است. در این غرفه تعداد متنوعی از عناوین کتاب های مذهبی و موضوعات مرتبط با قیام حضرت ابا عبدالله الحسین (ع) و عزاداری ها را در کنار برخی محصولات برای برگزاری مراسم عزاداری مانند پرچم، کتیبه و لباس مشکی را برای فروش عرضه می کنند. از خصوصیت های مهم این محصولات این است که عموم این محصول توسط هنرمندان و خدام هیأت طراحی و تولید می شود و سود حاصل از فروش این محصولات صرف کمک به هیأت می شود. در کنار این غرفه نیز چایخانه هیأت قرار دارد. چایخانه و غرفه فروش به تفکیک در کنار در ورودی خیمه خواهران و برادران قرار دارد. چایخانه ای که چای ایرانی طبع می کند و در هنگام روضه، سینه زنی و سخنرانی چای توزیع نمی کند. چایخانه های هیأت به طور متوسط ۱۵۰۰ چای همراه با خرما و بعضاً نذورات بین مهمانان هیأت توزیع می کنند. یکی از جذابیت های چایخانه افزوده شدن ترکیب خرما همراه با ارده است که یادآور پیاده روی اربعین و چای عربی است که به زور داده می شود.

اولین‌های دفاع مقدس

اولین بار که امام خمینی (ره) واژه‌ی دفاع مقدس را به کار بردند، در ۲۲ بهمن سال ۱۳۶۰، مصادف با شانزدهم ربیع الثانی ۱۴۰۲ ق، به مناسبت سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی بود.

۱۳۶۰ / ۱۲ / ۲۲

اولین شهید قربانی شیمیایی

پس از جنگ جهانی اول وسیع‌ترین حملات شیمیایی در طول جنگ هشت ساله‌ی عراق علیه ایران روی داد. نخستین اسناد ثبت شده ۲۳ دی ماه سال ۱۳۵۹ در مناطقی بین هاله و نی‌خزر در ۵۰ کیلومتری غرب ایلام اعلام شده است.

اولین اهدای نشان فتح

در سال ۱۳۶۱ و روز شکست حصرآبادان، طی مراسمی ۵۸ نفر از فرماندهان ارتش جمهوری اسلامی ایران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و جهادسازندگی به دریافت نشان فتح از دست رهبر معظم انقلاب اسلامی نایل شدند.

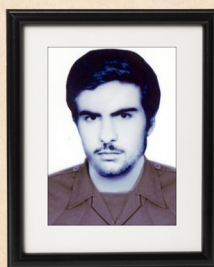
اولین پرتاب موشک ایران

اولین موشک برای مقابله به‌مثل در ساعت ۲:۴۰ بامداد ۲۱ اسفند ۱۳۶۲ به سوی شهر کرکوک در عراق شلیک شد و سپس از ۲۳ اسفند تا ۲۵ خرداد سال ۱۳۶۴، تعداد ۱۲ موشک به شهر بغداد پرتاب شد.

اولین شاعر شهید

شهید حسین ارسلان متخلص به رخشا اولین شاعر صاحب اثر شهید دفاع مقدس است. وی ۲۵ بهمن ۱۳۲۴ در شهرستان یزد دیده به جهان گشود و در نیمروز ۲۰ آذر ۶۴ در هورالهویزه به درجه‌ی شهادت نایل آمد.

اولین فرماندهی شهید سپاه

سردار شهید مهندس محمد پورکیان اولین فرماندهی شهید سپاه پاسداران در دفاع مقدس بود که در خطه‌ی دلاورخیز خوزستان و در تاریخ ۲۳ مهر ۱۳۵۹ به درجه‌ی شهادت نایل آمد.

اولین سرود جنگ

در روزهای اول جنگ تحمیلی اولین سرود جنگ ساخته شد که مردم آن را بانام «جنگ جنگ تا پیروزی» می‌شناسند. این سرود ساخته احمدعلی راغب، شاعر سبزواری بود که اسفندپار قره‌باغی آن را اجرا کرد.

اولین شلیک در جنگ

ملک حسین، پادشاه وقت اردن، شلیک‌کننده‌ی اولین گلوله‌های بود که از یک دستگاه تانک در جنگ ایران و عراق شلیک شد.

اولین عکاس خبرنگار شهید

دربوش گودرزی کیا در سال ۵۵ به استخدام خبرگزاری درآمد. با آغاز جنگ به میدان‌های نبرد شتافت و در ۲۹ مهر ۶۲ به شهادت رسید.

اولین ورود گروه آزادگان

۲۷ مرداد ۱۳۶۹، اولین گروه آزادگان در میان استقبال به یادماندنی مردم ایران از مرز خسروی واقع در استان کرمانشاه، وارد خاک میهن اسلامی شدند.

اولین عملیات هوایی ارتش

نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران فقط به فاصله‌ی دو ساعت پس از نخستین حمله‌ی دشمن در بعدازظهر روز ۳۱ شهریور در اولین عملیات خود دو پایگاه مهم هوایی عراق به نام‌های «الشید» و «شعیبیه» را آماج حملات خود قرار داد.

UNITED NATIONS

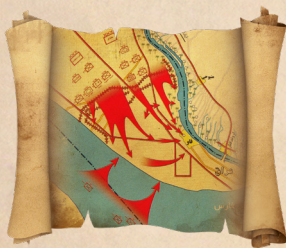
اولین جلسه‌ی شورای امنیت

در ۲۴ مهر سال ۱۳۵۹ اولین جلسه‌ی شورای امنیت در مورد جنگ ایران و عراق تشکیل و نخست‌وزیر وقت ایران شهید محمدعلی رجایی برای شرکت در این جلسه رهسپار نیویورک شد و در سازمان ملل سخنرانی کرد.

اولین فرماندهی لشکر شهید

شهید حاج ابراهیم همت اولین فرماندهی لشکر از یگان‌های رزمی سپاه است. او فرماندهی لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله (ص) بود که در شانزدهم اسفند ۱۳۶۲ در جزیره‌ی جنوبی مجنون به شهادت رسید.

اولین شهر تصرف شده‌ی عراق

شهر بندری فاو نخستین شهر از شهرهای عراق است که در دوران دفاع مقدس در عملیات والفجر ۸ به تصرف رزمندگان اسلام درآمد. در فاصله‌ی ۹۰ کیلومتری شمال غربی آن، شهر صنعتی بصره قرار دارد.

اولین کتاب خاطرات آزادگان

اولین کتاب مجموعه‌ی خاطرات آزادگان به همت دفتر ادبیات و هنر مقاومت منتشر شد. جعفر ربیعی، نویسنده‌ی این کتاب مدت ۲۹ ماه در اردوگاه‌های رژیم عراق اسیر بوده است. کتاب «رمل‌های تشنه» در ۱۰۰ صفحه به چاپ رسید.

اولین جنگ در جبهه‌ی شمال

از نیمه‌ی دوم سال ۱۳۶۴ در جبهه‌ی شمال عملیات بسیار مهم والفجر ۹ روی داد. این عملیات با هدف گشودن جبهه‌ی گسترده در منطقه‌ی سلیمانیه و جلوگیری از تمرکز ارتش عراق در منطقه‌ی عملیاتی والفجر ۸ به اجرا درآمد.

گردآوری: عیسی محمدی

گفتگوی متفاوت شاهد جوان
با احسان رجبی از عکاسان دوران دفاع مقدس

اولین جوان تعمیرگاه جبهه شدم

امیر قربانی

شاید خیلی‌ها عکس معروف شهیدی که روی خاکریز آرمیده است را دیده باشند؛ یک عکس با یک دنیا زیبایی و معنا؛ شهید امیر حاج امینی که بدون شک یکی از به یاد ماندنی‌ترین تصاویر و لحظات به جای مانده از دوران دفاع مقدس است. عکسی که توسط احسان رجبی ثبت شده، نوجوانی که وقتی ۱۴ سال داشت نه برای عکاسی بلکه برای جهاد به جبهه‌ها اعزام شده اما بنا بر علاقه شخصی‌اش در جبهه عکس هم می‌گرفت. اما کم‌کم ضرورت ثبت لحظات نابی که شاید هر چند قرن به چند قرن یا شاید هزاره به هزاره اتفاق می‌افتد، او را به عکاسی جنگ تحمیلی مشغول داشت. احسان رجبی که ما اکنون او را به عنوان مستندساز و در زمره عکاسان جنگ می‌شناسیم، گفتگویی مفصل و البته خواندنی با شاهد جوان داشت که در ادامه می‌خوانید:

در بخش ابتدایی گفتگو بفرمایید چرا تصاویر جنگ ایران و عراق در دوران دفاع مقدس با سایر تصاویری که از جنگ‌های مختلف در طول تاریخ به ثبت رسیده متفاوت است؟

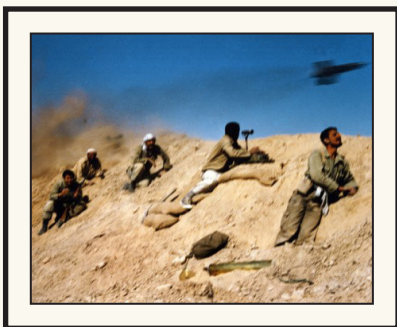
این مسئله به ریشه‌ها و نگاه معرفتی مردم ما بر می‌گردد. در شرایطی که انقلاب شده بود و در مدت زمان کمی بعد از انقلاب مردم دچار جنگ شدند، مجموع این عوامل شرایط را برای مردم سخت کرد اما ما می‌دیدیم که مردم پا پس نمی‌کشند و وقتی یک خانواده فرزند ۱۴ یا

خاطراتی از فرمانده‌های جنگ

یادم هست از شهید دستواره در کربلای ۵ یا شهید صالحی فرمانده گردان مالک و برخی دیگر از فرماندهان جنگ هم تصاویر خوبی به ثبت رساندم و خاطرات فراموش نشدنی نیز برای من باقی ماند. اما در تمام صحنه‌هایی که من از شهدا یا رزمندگان یا فرماندهان جنگ ثبت کردم، آنها در حال خودشان بودند و به کار خود مشغول بودند و من صحنه‌ای از آنها به ثبت می‌رساندم. در تمام خاطرات زیبای تصویربرداری از جنگ، خاطرات تلخی وجود دارد که سرشار از غمی عظیم است؛ اینکه همان افرادی که من از آنها عکس گرفتم، لحظاتی بعد یا روزهایی بعد به مقام شهادت رسیدند و دیگر کنار ما نبودند؛ این مسئله لحظات تلخی را برای انسان فراهم می‌ساخت. تنها جایی هم که من در دوران جبهه آرامش پیدا می‌کردم لحظاتی بود که در خط مقدم چهره‌هایی مانند آقای صالحی به عنوان جانشین فرمانده لشکر را می‌دیدم. وقتی ایشان را می‌دیدم با آرامش و صلابت بدون توجه به تمام خمپاره‌ها و تیر و ترکش‌هایی که از کنارش می‌گذشت، نگر می‌گفت و انگار که همه وجود او ذوب در خدا بود. یا وقتی آقای محتشم فرمانده گردان انصار را می‌دیدم که حتی یکبار هم در کوران انفجارات حتی لرزشی به بدن وی وارد نمی‌شد. وقتی این لحظات با صلابت را می‌دیدم آرامشی خاص به وسعت آسمان برای من حاصل می‌شد.

عملیاتی اعزام شوم مادر از عکاسی محل یک دوربین ۱۱۰ که فلاش‌های یک بار مصرف هم داشت با چند حلقه فیلم برای من تهیه کرد.

۴ در مناطق جنگی چگونه تصاویر خود را ثبت می‌کردید و نحوه همکاری رزمندگان برای ثبت آن لحظات ناب چگونه بود؟

وقتی به جبهه اعزام شدم اولین عملیاتی که در آن شرکت کردم والفجر مقدماتی بود و حتی تا قتلگاه فکه هم پیش رفتیم. در مسیر عملیات هم با دوربینی که در اختیار داشتم عکس‌های یادگاری مختلفی را با رزمندگان به ثبت رساندم. از دو کوه که رزمندگان آموزش می‌دیدند تا فرماندهانی که به پادگان دوکوه رفت و آمد داشتند در تصاویر من حضور داشتند و همه به یادگار ماندند. اما نکته جالب اینجا بود که در زمان ثبت آن تصاویر هیچگاه فکر نمی‌کردم که چندی بعد افرادی که در این عکس‌ها حضور دارند دیگر کنار ما نباشند فقط در این تصاویر به خاطره برای ما تبدیل شوند. نگاه همه ما هم این بود که با هم در عملیات شرکت می‌کنیم و فتح الفتوحی رخ می‌دهد و انشالله به زودی به کربلا می‌رسیم. هیچگاه فکر نمی‌کردیم که یک کارزار سخت را در پیش داریم که بسیاری از رفقا و هم‌زمان ما هم در آن شهید می‌شوند.

۴ کدام تصویری که ثبت کردید بیشتر از همه شما را تحت تاثیر قرار داد؟

اکثر عکس‌هایی هم که من در جبهه به ثبت رساندم تصویری بوده که دارای یک قصه است و من بابت آن تأسف می‌خوردم اما عکس آن را هم گرفته‌ام تا باقی بماند. اصلا هم صرف اینکه نگاه حرفه‌ای یا خبری به تصاویر داشته باشم نبود و به عکاسی جنگ به عنوان شغل یا مطرح شدن در نمایشگاه‌ها نگاه نمی‌کردم. اما در بین تمام عکس‌ها، یک تصویر را خیلی دوست دارم. عکسی که در آن یک رزمنده از ناحیه پیشانی تیر خورده، دستش به پوست آویزان است و کمر و کلیه نیز ترکش خورده و امدادگر هم کاملاً آشفته است و دائم از زمین و زمان تیر و خمپاره می‌بارد. کلتش برای ثبت این صحنه دوربین فیلم برداری داشتم اما فقط عکسی از آن به یادگار مانده؛ امدادگر دائم از رزمنده می‌خواهند که روی زمین بخوابد اما رزمنده با آن شرایط روی زمین نمی‌خوابد و با صلابت جایی را پیدا می‌کند که روی زمین بنشیند و بتواند به خط تسلط کامل داشته باشد.

۱۵ ساله خود را از منزل با سلام و صلوات، دود و اسپند، تبسم و مهربانی تا محل اعزام به جبهه برقه می‌کنند و سرپنده‌های یازده‌راس) و یا حسین(ع) را روی پیشانی فرزندانشان خود می‌بندند، همه برگرفته از آموزه‌هایی است که از اهل بیت(ع) گرفته شده است. با همین نگاه است که اتفاقات بی‌بدیل و بی‌مانند در عرصه دفاع مقدس صورت می‌پذیرد.

۴ چه شد که عکاسی جنگ را شروع کردید یا به عبارت بهتر از چه زمانی وارد مقوله جنگ شدید؟

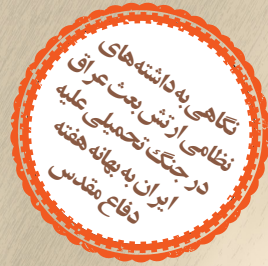
۱۴ ساله بودم که به خودم آمدم و دیدم که در پادگان آموزشی در کنار سایر رزمندگان در حال آموزش دیدن هستم و در آن پادگان وقتی هیئت زیبا و ماندگار جوانان و نوجوانان هم سن و سال خود را می‌دیدم، از دیدن آن صحنه‌ها لذت برده و با خود این فکر را کردم که کلتش این صحنه‌های زیبا جایی ثبت می‌شود بچه‌هایی که تا دیروز در لباس مدرسه بودند و امروز لباس رزم پوشیده‌اند و رزمنده شده‌اند از آنها بود که فکر تصویربرداری در جنگ به ذهن من خطور کرد و از طرفی دوربین هم نداشتم اما حسرت می‌خوردم که چرا یک دوربین با خود همراه ندارم تا از لباس این نوجوانان که به تن و بدنشان هم بزرگ بود، تصویری را ثبت کنم. البته بودند افرادی هم که سن و سال بالایی داشتند اما عموم می‌دادند زیر ۲۰ سال یا به عبارت بهتر زیر ۱۶ سال بودند. وقتی که آموزش‌ها به پایان رسید و به خانه برگشتیم تا برای سفر به جبهه آماده شویم، تنها درخواستی که من از مادرم داشتم این بود که یک دوربین عکاسی برای من تهیه کنند.

۴ در سن ۱۴ سالگی مخالفتی از سوی خانواده برای اعزام شما به جبهه وجود نداشت؟

اتفاقاً مسئله‌ای که وجود دارد این است که برای حضور در آموزش‌های جبهه من مجبور شدم به بهانه اردوی مدرسه از مادرم امضا بگیرم و همان برگه را برای مجوز دوره‌های آموزشی جبهه ارائه دهم. حدود ۲ یا ۳ ماه دوره آموزشی ما طول کشید و وقتی برگشتیم ملاتر تنها حرفی که به من زد این بود که حداقل قبل از رفتن به من خبر می‌دادی تا برایت لباس یا غذایی می‌گذاشتم و آنجا بود که علیرغم تصور من مبنی بر مخالفت مادر، اما ایشان رضایت خود را برای حضور من در جبهه صادر کردند. وقتی هم که خواستم برای مناطق

نیروی انسانی ارتش عراق ۱۷۵ هزار نفر
(دهه‌ی ۵۰ ش)

تا دندان مسلح

جریک مسلح ۶۰۰۰ نفر	نیروی دریایی ۶۰۰۰ نفر	نیروی هوایی ۲۲۰۰۰ نفر
-----------------------	--------------------------	--------------------------

ترکیب نیروهای عراقی در جنگ با ایران

۱۲ تپ مستقل	۲ لشکر مکانیزه	۳ لشکر زرهی	۴ لشکر پیاده	۳ سپاه ۱، ۲ و ۳
-------------	----------------	-------------	--------------	-----------------

راست گفته‌اند که جنگ را باید درست نوشت، نه درشت. گاهی وقت‌ها گزارش‌های نادرست، چه قبل و چه بعد و چه در حین جنگ، می‌تواند تبعات جبران‌ناپذیری داشته باشد. جنگ یک امر واقعی است و در آن آمارهای خودساخته و احساسات و آرزوها جایی ندارند. چنین امری خدای ناکرده می‌تواند حتی برتری‌های ما در نبردهای سرنوشت‌ساز را تحت‌الشعاع قرار دهد. پس لازم است حتی همین حالا هم، جنگ را درست و واقعی روایت کنیم. این اینفوگرافی، نگاهی دارد به داشته‌های نظامی ارتش بعث عراق در زمان‌های مختلف.

(منبع: مرکز اسناد و تحقیقات جنگ)

تامین‌کننده‌ی اصلی تسلیحات عراق پیش از جنگ

آمریکا	سوئد	چکسلواکی	انگلستان
برزیل	شوروی	ایتالیا	

توان و استعداد نظامی ارتش عراق

۴۰۰ بالگرد	۳۶۶ هواپیمای نظامی	۱۴ هواپیمای شنکاری	۹ پایگاه هوایی
---------------	-----------------------	-----------------------	-------------------

نیروی دریایی
دو پایگاه اصلی در بصره و ام القصر
تیپ ۷۷ متشکل از چند مین روب و چهار کشتی کوچک
تیپ هفتم دریایی متشکل از قایق‌های موشک‌انداز

۱۱۰۰ تاک T-62 دستگاه	۴۰۰ تاک T-72 دستگاه	تعداد و نوع تانک‌های عراق دستگاه ۳۱۰۰
----------------------------	---------------------------	--

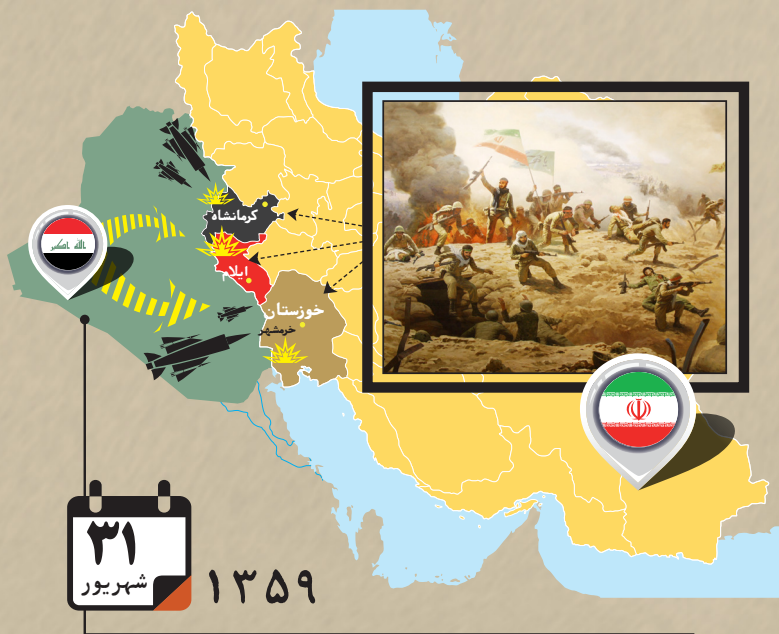
۱۰۰ تاک PT-76 دستگاه	۱۰۰ تاک T-54 دستگاه	۱۴۰۰ تاک T-55 دستگاه
----------------------------	---------------------------	----------------------------

۱۰۰ نفربر VER-THP دستگاه	۵۰۰ نفربر BMP-1 دستگاه	تعداد و نوع نفربرهای عراق دستگاه ۲۳۰۰
سایر نفربرهای زرهی حدود ۱۷۰۰ دستگاه		

تعداد و نوع توپ‌های عراق
توپ‌های ۱۶۰، ۱۵۲، ۱۲۲، ۱۲۰ و ۱۰۰ میلی‌متری هویتر
توپ هویتر M-۵۶ ساخت ایتالیا
توپ ۱۰۰ میلی‌متری خودکششی و ۷۵ میلی‌متری
دستگاه ۱۵۰۰ قبضه

تعداد هواپیماهای جنگی ۳۶۶	هواپیمای سوخو	هواپیمای میراژ	هواپیمای میگ
------------------------------------	---------------	----------------	--------------

تعدادی موشک هوا به هوای پیشرفته AA-۲ و AA-R
موشک‌های مازیک و اگزوست فرانسوی
چند فروند ناوچه‌ی رزمی و موشک‌انداز
۴۰۰ فروند (جنگی و ترابری)
شامل MI-۲۴ ساخت
شوروی و A 3426 فرانسوی
تعدادی موشک هوا به هوای پیشرفته ۲-۸۸ و AA-R
موشک‌های مازیک و اگزوست فرانسوی
چند فروند ناوچه‌ی رزمی و موشک‌انداز
سلاح‌های سبک شامل تفنگ‌های ۷/۶۲ میلی‌متری،
خمپاره‌انداز ۱۲۰ و ۸۲ میلی‌متری و موشک‌انداز آرنی‌جی ۷-و-

۱۳۵۹
شهریور ۳۱

توان ارتش بعثی عراق قبل از حمله به ایران
۱۹۵ هزار تا ۲۲۰ هزار نفر

چریک مسلح ۴۲۰۰۰ نفر	نیروی دریایی ۷۰۰ نفر	نیروی هوایی ۲۵۰۰۰ نفر
---------------------------	----------------------------	-----------------------------

تغییرات ایجاد شده در سال ۱۳۵۹

افزایش ۱۲ تیپ مستقل به ۱۵ تیپ با
احضار متولدین سال‌های ۱۹۴۹ تا ۱۹۵۷
تأسیس لشکر ۱۲ زرهی
تأسیس لشکر ۱۱ پیاده

۲۰ تیپ مرزی	۲ لشکر مکانیزه	۵ لشکر زرهی	۵ لشکر پیاده	۳ سپاه ۱ و ۲
۳ تیپ نیروی مخصوص و نیروهای گارد ریاست جمهوری				

۵۰۰ هزار نفر استعداد نیروی جیش الشعبی
و قابلیت افزایش تا یک میلیون نفر

کبوتر می فرستیم ...

تا بال و پر باشد ...

حرف از گذشتن شد اگر ...

سرمی فرستیم ...

سیدمهدی حائری زاده

در هیئت امام حسین (ع) با ۳ مسئله مواجه هستیم که نیاز است جوانان نیز در رسیدن به این ۳ اصل تلاش کرده و دقت نظر داشته باشند. شور، شعور و شهود. شور مقدمه شعور است و شعور مقدمه شهود. تمام این عزاداری‌ها، سیاهی زدن‌ها، علم‌ها و بیرق‌ها همه و پتیرین کار هستند و باید باشند و با هیجان، حس و عاطفه نیز باشد و شوری در بین شیعیان و محبان اهل بیت (ع) ایجاد کند. از سوی دیگر اما گریه بر امام حسین (ع) هم موضوعیت دارد، هم طریقت دارد و هم در روایات بر آن بسیار تاکید شده چراکه این گریه انسان را متحول می‌کند و بیشترین راهبرد و کاربرد آن تحول انسان در هیئت امام حسین (ع) است. بنابراین آن شور انسان را به شعور می‌رساند و وقتی معرفت انسان زیاد شود، دیگر به دنبال آن هیجان‌های قبل نیست و بیشتر به دنبال نوکری در این آستان است تا بتواند گوشه‌ای از کار را به دست بگیرد. هر چه هم معرفت بیشتر باشد انسان کریمانه‌تر و حکیمانه‌تر در جلسات عزاداری شرکت می‌کند و سعی می‌کند خودش را هم‌رنگ با امام قرار دهد. مرحله بعد از شور و شعور که همان معرفت نیز هست، رسیدن به درجه شهود است. در این مرحله انسان دیگر روضه‌ها و صحنه‌های عاشورا را می‌بیند و بسیاری از علما و بزرگان دین ما اینگونه بودند. من فکر می‌کنم اگر ما با نیت به جلسات امام حسین (ع) برویم، با وضو وارد شویم و پیش از حضور در جلسه عزاداری ۲ رکعت نماز هدیه به حضرت زهرا (س) بخوانیم و از ایشان بخواهیم که به چشمان ما، زبان و عزاداری ما برکت دهند می‌توانیم امیدوار باشیم که به مقامات بالا برسیم. مراقبت از چشم و زبان و تقید به نماز اول وقت، انس با قرآن و مناجات نیز از دیگر توصیه‌هایی است که باید جوانان در جلسات عزاداری و پیش از آن به آن عمل کنند تا بتوانند خود را به آن درجه از اصول عزاداری امام حسین (ع) که رسیدن به مقام شهود است، نزدیک کنند. آن وقت است که چنین هیئتی می‌شود مورد رضایت امام عصر (عج) و امام حسین (ع).

- نگاهی به روند عزاداری در ماه محرم
- مروری بر مهم‌ترین مقاتلی که درباره امام حسین (ع) نوشته شده
- توصیه‌های خواندنی مداح جوان کشور به جوانان هیأتی
- تاریخچه و قداست کربلا در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام صداقت
- زیارت اربعین یادگار عطیه بن سعد بن جناده عوفی از نخستین زائران امام حسین (ع)

پرونده‌ای مفصل و جامع
برای حضور در مراسم بهترین عالم

همراه با کاروان نور

قدر مجالس
عزاداری را بدانید

مراسم روضه خوانی و عزاداری امام حسین (ع)

دستجات عزاداری تهران در روز عاشورا

صید کمان و زرد خون حسین
این دست در خون پهن

از ازل تا ابد

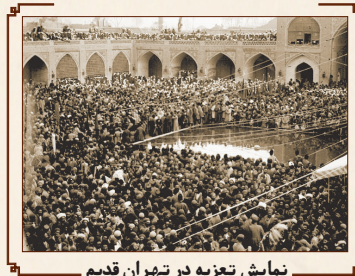
نگاهی به روند عزاداری
در ماه محرم؛ از نخستین اشکها
تا مجالسی که امروز برگزار می شود

عاشورا واقعه‌ای نیست که فراموش شود بلکه بازنده ماندنش
ضامن بقای آزادگی است چراکه از همان عصر روز دهم
محرم سال ۶۱ هجری، با همه‌ی ممنوعیت‌ها، و خفقان‌های
تاریخی اش باز بیرق صاحب عزای آن برافراشته می شود
و از هر جریانی ایستاده ترمی ماند. مادر این مطلب
سعی داریم به تاریخچه عزاداری نهضت حسینی
بپردازیم. با ما همراه شوید.

مراسم عزاداری در مسجد جامع تهران

نمایش تعزیه در تهران قدیم

مراسم قمه زنی در روز عاشورا

ممنوعیت های پهلوی

رضا شاه با شاهان دیگر ایران فرق داشت؛ این که تظاهر به دینداری را تا آخر حکومت حفظ نکرد. هر چند ابتدا غالباً در مجالس عزاداری شرکت می کرد و واعظین را برای تبلیغات دینی دعوت می کرد اما این موضوع از زمانی که سلطنت او به نیمه ی دوم رسید. رضاخان به بهانه ی مبارزه با فرهنگ غم و اندوه، مجالس روضه را ممنوع کرد. زمانی که حکومت به محمدرضا پهلوی رسید همچنان ممنوعیت ها ادامه داشت. البته او هم بعد از چند سال مانند پدرش دوران نوبنی را آغاز کرد و با تجددگرایی و فرنگی مآبی سعی می کرد جامعه را از فرهنگ و سنت دور کند. همین موضوع باعث شد سال ۴۲ به دستور امام خمینی رحمته روحانیون در منبرهای ماه محرم دربارهی عملکرد رژیم و علیه حکومت سخنرانی کنند. این اقدام دلیلی شد تا همه ی هیئت ها با کنترل و نظارت نیروهای نظامی برگزار شود. همچنین ساواک در سال بعد دستورالعملی تنظیم کرد که طبق آن دسته ها و هیئت ها باید عزاداری می کردند. طبق این دستورالعمل بیش از ۷۰ واعظ ممنوع المنبر شدند. البته با همه ی این اقدامات، باز هم واعظ در سخنرانی های خود با تحلیل وقایع سیاسی و روضه خوانان با الگوی قیام امام حسین علیه السلام مردم را در اعتراضات مردم علیه پهلوی جدی تر می کردند. در این میان مجالس عزاداری زنانه هم که معروف ترین آن توسط «شریفه کاتوزیان» مدیر مدرسه ی دین و دانش برگزار می شد در جریان مذهبی و انقلابی تاثیر زیادی داشت.

مجلس عزای سیدالشهدا علیه السلام؛ رسانه ی ائمه

روایاتی از ائمه در دعوت به عزاداری نقل شده است. مانند روایتی که شیخ صدوق به نقل از امام رضا علیه السلام نوشته؛ «هر کس عاشورا روز مصیبت و غم و گریه اش باشد خداوند روز قیامت را روز شادی و سرور او قرار خواهد داد و هر کس روز عاشورا را روز برکت بنامد و برای خود و اهلیش چیزی به عنوان تبرک ذخیره کند برای روز قیامت خود محشور شدن با یزید و عبیدالله بن زیاد و عمر سعد را در پست ترین درکات جهنم ذخیره کرده». برخی از ائمه همچون امام باقر علیه السلام در خانه ی خود مجالس سوگواری در عزای امام حسین علیه السلام ترتیب می دادند. امام صادق علیه السلام بنیانگذار مکتب تشیع با علم و دانش و تبیین فقه تشیع، مجالس عزای شیعیان را نهادینه کرد و امام رضا علیه السلام با برگزاری مجالس بسیار و بخشش و هدیه به شعرا و مرثیه سرایان این جریان را بیش از پیش گسترش داد. هر چند عزاداری در دوران زندگی ائمه محدود و منحصر به خطابه، شعرا و مرثیه سرایان می شد اما این مجالس باعث شد هیچ گاه سوگواری در ماه محرم و روز عاشورا از مکتب تشیع فراموش نشود و در هر دوره ای و با هر شرایطی باقی بماند.

عزاداری از دوران آل بویه تا تیموریان

زمانی که اسلام وارد ایران شد، بیشتر شهرهای ایران مذهب تسنن پیدا کردند. آن زمان تنها در کربلا و برخی از مناطق مراسم عزاداری برپا می شد. اما با خلافت آل بویه، ماجرا تغییر کرد و آداب و رسوم شکل گرفت که اکنون جزو سنت شیعیان محسوب می شود. آل بویه بعد از این که جنوب ایران و بغداد را به تصرف درآورد، تشیع را مذهب رسمی اعلام و آیینی همچون عید غدیر را به عنوان عید رسمی شیعیان و عزاداری در ماه محرم را پایه گذاری کرد. حاکم بغداد (معزالدوله) دستور داد روز عاشورا بازار تعطیل و مردم با دستجات سوگواری به خیابان ها بریزند و نوحه خوانی و سوگواری کنند. همچنین خواندن اشعار در مدح و ستایش ائمه در کوچه و خیابان، نمونه های اولیه ی منقبت خوانی است که در این دوران شکل گرفته. پس از آن سلجوقیان بعد از ۱۰۰ سال حکومت شیعه ی آل بویه، مذهب اهل تسنن و فقه حنفی را جانی تازه بخشیدند و عزای امام حسین علیه السلام را منع کردند. هر چند آن ها با عید گرفتن در روز عاشورا و کشتن شیعیان خواستند مراسم عزای حسینی را بدعت بزرگ نشان دهند اما جالب است که سوگواری در برخی شهرها مانند اصفهان، بغداد، ری و همدان که اهل تسنن در آن ها غالب بودند همچنان باقی ماند. این رونق در دوران مغول ها ادامه داشت و ساختن نوحه برای سینه زنی شکل گرفت. امرای تیموری هم در دوران خود که انگار تجربه ی حکام گذشته را سرلوحه ی کار خود قرار داده بودند با این که مذهب حنفی داشتند اما با شیعیان رفتاری مدارا گونه داشتند. همین مسئله باعث شد شیعیان کتاب «روضه الشهدا» را در همه ی مجالس به دست گیرند و بر مصائب ائمه به ویژه امام حسین علیه السلام در کربلا گریه کنند.

آیین ملی سوگواری در دوران صفویان

اگر چه آیین هایی که حکام صفوی به جا گذاشتند، مخالفان بسیاری پیدا کرد اما نباید فراموش کرد که دوران صفویه دوران طلایی و حیات مجلس عزاداری و آیین های سوگواری است. حکام صفویه مذهب تشیع را به اوج قدرت خود رساندند و با ساخت مدارس علمیه و مساجد و دعوت از روحانیون و علمای شیعه در حکومت داری دوران تازه ای را رقم زدند. ابتدا شاه اسماعیل اول با خلافت خود همه ی آداب و آیین اهل سنت، منسوخ و سپس آداب شیعه را جایگزین کرد. از جمله مداحی، شمایل گردانی و سوگواری در ماه محرم و رمضان آدابی است که از همان زمان به جا مانده. شاهان صفوی به خصوص شاه عباس اول که به عزاداری شیعیان توجه خاصی داشتند و آداب و رسوم سوگواری امروز را که برخی از آن ها تحریف شده باید مختص همین دوران دانست. مانند حضور زنان در مجالس عزاداری که باعث شد عزاداری از یک آیین مذهبی به آیین اجتماعی تبدیل شود. همچنین استفاده از «علم و کتل» که شاه عباس اول در سفرش به ونیز آن را از مسیحیان الگو گرفته و به ایران آورد. همچنین زنجیرزنی، استفاده از سنج و فرم خاص نوحه سرایی و تعزیه خوانی را که اقتباسی از مسیحیت می دانند و اکنون از ابزار اصلی هیئت ها به شمار می آید به یادگار گذاشت.

■ طرح: عرش بر زمین افتاد | نقاش: حسن روح الامین

مقتل الحسین عليه السلام

نویسنده: لوط بن یحیی ازدی
دوره نگارش: قرن دوم

مروری بر مهم ترین مقاتلی که درباره امام حسین عليه السلام نوشته شده

آنچه بر مولا پیمان گذشت

گردآوری: عیسی محمدی |

مقتل «در لغت به معنای محل قتل است و در اصطلاح به چگونگی شهادت ائمه اشاره دارد اما از آنجا که واقعه کربلا یکی از مهم ترین و تاثیرگذارترین رخدادهای تاریخی است بیشترین مقاتل درباره چگونگی شهادت امام حسین عليه السلام و یارانش نوشته شده اند؛ کتاب های تاریخی ای که گاهی اتفاقات نادرست و تحریفاتی هم از این واقعه مهم در آنها دیده می شود. در این مطلب سعی شده برخی از کتاب های معتبری که در این خصوص نوشته شده و مورد تایید علما و محققین هستند معرفی شوند.

لوط بن یحیی ازدی مشهور به ابومخنف از علمای علم تاریخ در کوفه به دنیا آمد و در سال ۱۵۷ یا ۱۵۸ هجری درگذشت. پدر او از یاران امیرالمومنین عليه السلام و جدش مخنف بن سلیم یا سالم از صحابه رسول اکرم صلی الله علیه و آله بود. ابومخنف از مورخین نامدار صدر اسلام است که نخستین کتاب مستقل درباره قیام امام حسین عليه السلام را نوشت. برای همین می توان گفت مقتل الحسین ابومخنف نخستین مقاتلی است که ۶۰ سال بعد از واقعه عاشورا نوشته شده. مقتل ابومخنف از معتبرترین مقاتل امام حسین عليه السلام است چراکه برخی از احادیث را از امام صادق عليه السلام نقل قول کرده و بسیاری از مطالب را از شاهدین واقعه کربلا با یک یا دو واسطه نگاشته. اما اتفاق مهمی که برای این کتاب افتاد این بود که مانند دیگر کتاب های باارزش ابومخنف نابود شد و هیچ نسخه ای از آن باقی نماند. ابومخنف حدود ۴۰ کتاب داشت که متأسفانه همه آنها از میان رفته. مهم ترین آنها مقتل امیرالمومنین عليه السلام مقتل الحسن عليه السلام و مقتل الحسین عليه السلام بوده. البته مقتل الحسین عليه السلام تا حدود قرن چهارم هجری موجود بود و طبری در کتاب هایش از آن نقل قول کرده. هر چند کتابی امروز به نام مقتل ابومخنف وجود دارد اما به عقیده بیشتر علمای شیعه این کتاب از او نیست و نمی توان آن را منسوب به ابومخنف دانست و بنابر دلایل متعددی مجعول است. اولین دلیل اینکه محتوای این مقتل با تاریخ طبری بسیار متفاوت است در حالی که طبری بدون واسطه یا با یک واسطه از کتاب ابومخنف نقل قول دارد. همچنین جملات و عباراتی نیز در آن به کار برده شده که نشان می دهد جاعل کتاب ابومخنف بسیار ناآشنا و جاهل به تاریخ واقعه کربلا بوده. با این حال در دوران معاصر برخی پژوهشگران سعی کرده اند با گردآوری و تطبیق نقل قول هایی که طبری از ابومخنف داشته مجعوله ای را ارائه دهند و توفیقاتی کسب کنند.

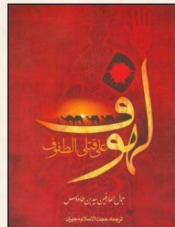
مثیر الاحزان

این کتاب را ابن نما حلی یکی از علمای بزرگ و فقهای شیعه به نگارش درآورده. «مثیر الاحزان» کتابی تاریخی و روایی درباره قیام امام حسین (علیه السلام) است که سه بخش دارد. بخش اول شامل گزارشی از قیام امام تا ورود به کربلاست، بخش دوم درباره رخدادهای کربلا تا شهادت آن حضرت و بخش سوم شرح وقایع پس از شهادت امام حسین (علیه السلام) را بازگو می‌کند؛ از رفتن اسرا به کوفه و شام و مدینه گرفته تا سخنان حضرت زینب (علیها السلام)، امام سجاد (علیه السلام) و دیگران.

لهوف

نویسنده: رضی الدین ابوالقاسم علی بن جعفر بن طاووس
دوره نگارش: قرن هفتم

خصائص الحسینیه

نویسنده: آیت الله شیخ جعفر شوشتری
دوره نگارش: قرن سیزدهم

آیت الله شوشتری از مراجع تقلید و واعظان و خطبای عصر خود بود و کتاب «خصائص الحسینیه» را آن طور که در ابتدای کتاب گفته پس از ۶۰ سالگی نوشته. این کتاب که نام دقیق آن «خصائص الحسین (علیه السلام) و مزایا المظلوم» است، با مقتل های دیگر امام حسین (علیه السلام) تفاوت دارد چرا که این کتاب درباره تاریخ نگاری قیام اباعبدالله نیست بلکه شرح حال نگاری شخصیت و خصایص آن حضرت است. به همین دلیل کتاب آیت الله شوشتری، اثری کم نظیر و کمابیش ابتکاری است. این عالم بزرگ توانسته در این کتاب برخی از ابعاد شخصیت امام سوم شیعیان را کشف و معرفی کند و از مسائلی سخن بگوید که قبلاً دیگران نگفته بودند. از همین رو، در برخی از روایات کتاب و تحلیل های نویسنده جای تأمل است. البته اهمیت کتاب در جای خود باقی است. «خصائص الحسین (علیه السلام)» یک مقدمه و ۱۱ فصل دارد.

رضی الدین ابوالقاسم از علما و عرفای بلندمرتبه شیعه است که دهه عنوان کتاب دارد. لهوف که نام اصلی اش «لهوف علی قتلی الطفوف» است یکی از مهم ترین منابع مهم تاریخی و روایی شیعه درباره امام حسین (علیه السلام) به شمار می آید. ابن طاووس این کتاب را برای زائرین امام حسین تالیف کرده. برای همین یکی از مواردی که در آن در نظر گرفته، وقت کم مسافران است. به همین دلیل آن را به گونه ای نوشته که مسافران در زمان محدود مسافرت آن را مطالعه کنند. به نظر خود ابن طاووس هر کس از ترتیب و نگارش این کتاب آگاه شود، با اختصار و حجم اندکی که دارد می داند با دیگر کتابها متفاوت است و دارای مزیت هایی است. در «لهوف» هر چند روایات کتاب بدون سند ذکر شده اند اما با این وجود مورد اعتماد اهل تشیع هستند. مقتل لهوف بارها در تهران، قم، نجف و دیگر شهرها چاپ شده.

مقتل بحار الانوار

نویسنده: محمدباقر مجلسی
دوره نگارش: قرن یازدهم

نفس المهموم

نویسنده: شیخ عباس قمی
دوره نگارش: قرن چهاردهم

«نفس المهموم» کتابی خوشخوان و خوش تدوین درباره امام حسین (علیه السلام) است که قیام آن حضرت را با نظر رایج شیعه بیان می کند. این کتاب نشان دهنده اوج تسلط یک عالم بر تاریخ و مقتل و روایات است. این کتاب، حاصل جمع کتاب های گذشتگان است و همان طور که نویسنده ابتدای کتاب گفته در آن مطالبی را که خود قبول دارد و صحیح می داند نقل کرده. برای همین می توان می گفت این مقتل کتاب جامعی است که به هیچ عنوان گزافه گویی و اباطیل و حرف اشتباه ندارد. تا حدی که بعد از مقتل نفس المهموم و کتاب «منتهی الامال» شیخ عباس قمی که روایتی از زندگانی اهل بیت (علیهم السلام) است، بیشتر مقاتل بعد از آن از مطالب این کتاب بهره برده اند. «نفس المهموم» شامل مقدمه، پنج باب و موخره است. ترجمه «نفس المهموم» به فارسی را نخستین بار آیت الله ابوالحسن شعرانی با عنوان «دمع السجوم» و ترجمه دیگر آن را آیت الله محمدباقر کمرهای انجام داده.

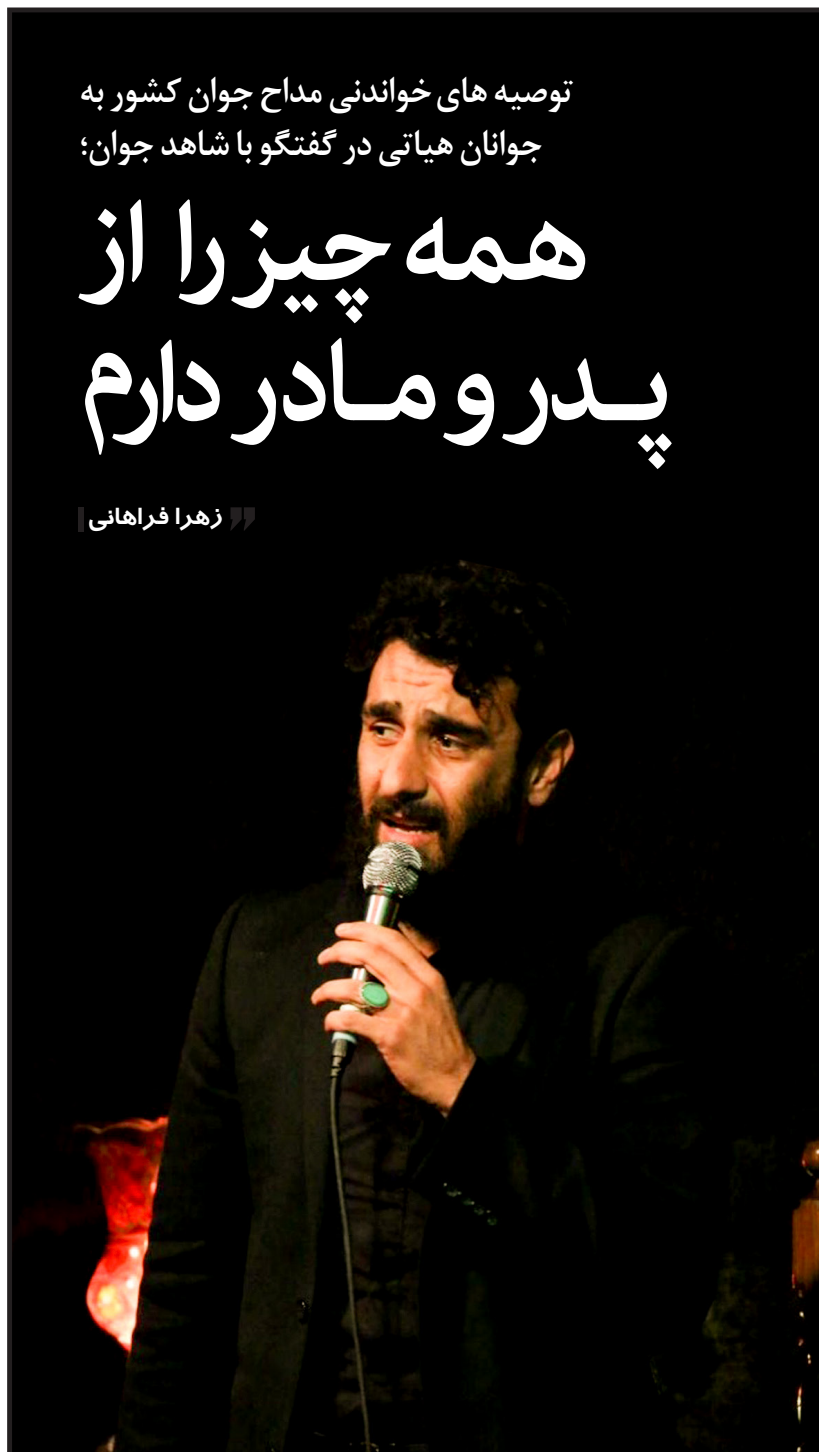
کتاب «بحار الانوار» مفصل ترین مجموعه حدیثی شیعه است که علامه مجلسی با یاری گروهی از شاگردان خود آن را گردآوری کرده. علامه مجلسی سعی کرده در این دایره المعارف همه موضوعات و مسائل را پوشش دهد. با توجه به این موضوع باید گفت بخشی از کتاب ۱۱۰ جلدی «بحار الانوار» به زندگی و قیام امام حسین (علیه السلام) اختصاص دارد. به نوعی می توان گفت علامه مجلسی بخشی از جلد ۴۴ و همه جلد ۴۵ یعنی بیش از یک و نیم جلد از «بحار الانوار» را به زندگانی امام حسین (علیه السلام) و شهادت او و حوادث پس از شهادت آن حضرت در قالب ۲۷ باب اختصاص داده. به این بخش از کتاب که نگارش آن ربیع الاول سال ۱۰۷۹ به پایان رسیده، «مقتل بحار الانوار» گفته می شود. کتاب مقتل علامه مجلسی را آیت الله محمدحسین هشترودی تبریزی در سال ۱۳۴۷ به فارسی ترجمه کرد و نام کتاب را «محن الابرا» گذاشت.

توصیه های خواندنی مداح جوان کشور به جوانان هیأتی در گفتگو با شاهد جوان؛

همه چیز را از پدر و مادر دارم

زهره فراهانی

شور و اشتیاقی که در آستانه محرم در میان جوانان و نوجوانان برای برپایی هیئت ها و دسته های عزاداری اباعبدالله الحسین (ع) ایجاد می شود، مصداق همان حرارتی است که پیامبر اکرم (ص) در حدیثی گرانقدر از آن یاد کرده و فرموده بودند: «همانا با شهادت حسین (ع) حرارتی در قلوب مومنین ایجاد می شود که هیچگاه تا ابد سرد نمی شود.» این روزها با فرارسیدن ایام محرم و صفر و برگزار شدن جلسات عزاداری نیز جمع بسیاری از جوانان در هیئت مذهبی، به عزاداری پرداختند. اما برگزاری عزای امام حسین (ع) آداب خاصی دارد. مداحان اهل بیت (ع) نیز از جمله مهمترین ارکان هیئت های مذهبی هستند که با نفس های گرم خود جوانان را به جلسات هیئت می کشانند و در این مسیر کار سختی در پیش دارند. حفظ این جوانان در هیئت های عزاداری و انتقال صحیح مفاهیم اصیل اسلام ناب به آنها از جمله وظایف مداحان اهل بیت (ع) است که در گفتگو با علی پورکاوه مداح جوان کشورمان با برخی از این وظایف و البته نحوه جذب جوانان در هیئت های عزاداری آشنا می شویم.

؟ از نگاه شما اصلی ترین هدفی که باید در مجالس اهل بیت (ع) به خصوص در دهه اول محرم به آن توجه داشت چیست؟
مسئله ماه محرم و به خصوص دهه اول این ماه خیلی دارای اهمیت است که مجالس عزاداری و اشک به صورت عام و عمومی برگزار شود. برخی مواقع در جلسات هیئت می بینیم که پدر خانواده دست دختر یا پسر خود را گرفته و به جلسه امام حسین (ع) آمده است یا جمع کثیری از جوانان را می بینیم که شاید ظاهر آنها نشان ندهد اما می بینیم که برای عزای سرور و سالار شهیدان خود را به این مجالس رسانده اند. بنابراین در دهه اول محرم و به خصوص عزاداری های این ماه که جوانان

انجام شد آن موقع است که حال خوب و معنوی جلسه امام حسین(ع) را درک می کند.

۴ به مداحان جوان کشور چه توصیه ای دارید؟

من ۱۸ سال است که در این دستگاه نفس می زنم و برای امام حسین(ع) می خوانم و می خواهم حرفی بزنم که تجربه ۱۸ سال است. توصیه می کنم مداحان سبک های بی مینا که هیچ کس از آنها سردر نمی آورد و متوجه نمی شود که مداح چه می خواند را کنار بگذارند. این اتفاق نیاز به استفاده از تجربه بزرگ تر ها دارد و مداحان جوان ما باید از اساتید و پیشکسوتان بهره مند شوند تا به اصول مداحی واقف شوند. مداح روضه امام حسین(ع) باید عام بخواند، چیزی بخواند که همه آن را دوست داشته باشند نه فقط یک قشر خاص و محدود.

۴ در بخش پایانی گفتگو اگر بخواهید

توصیه ای خطاب به جوانان داشته باشید تا آن را سرلوحه قرار دهند، آن شعار چیست؟ من شعاری را بالاتر از احترام به پدر و مادر نمی دانم. شخصا هر چه هم که در دستگاه امام حسین(ع) دارم از احترام به پدر و مادر و بزرگترهاست.

کوتاه درباره مداح

علی پور کاوه از مداحان جوان اهل بیت(ع) است که مداحی را از ۱۸ سال پیش و زمانی که کلاس اول دبیرستان بوده به صورت حرفه ای شروع کرده است. در این مدت از محضر اساتیدی چون حاج حسن خطیب، حاج سعید حدادیان و حاج رسول سیفی بهره برده و خود را از شاگردان مجالس حاج منصور ارضی می داند. این مداح جوان کشور حاج منصور ارضی را الگوی مداحی و مناجات خوانی خود می داند و احترام به پدر و مادر و اساتید خود را دلیل پیشرفت خود می داند. محرم امسال نیز علی پور کاوه در هیات انصار المهدی تهران در بلوار فردوس به مدح و ثنای سرور و سالار شهیدان پرداخت.

سبک های قدیمی که مورد علاقه مردم هست یا دودمه هایی که پیرغلامان هیئت ها آن را می خواندند نیز می تواند مردم را از نحوه عزاداری راضی نگه دارد. سخنرانی ها هم خدا را شکر به لطف وجود علمای والا مقام همواره توانسته تأثیرات مثبتی بر مردم و جوانان در ایام محرم بگذارد و بعضا ما این تأثیرات را نیز در دهه های بعدی یا ماه های بعد از محرم نیز شاهد بوده ایم. بنابراین از آبدارچی هیئت تا مداحی که نوحه خوانی می کند، می توانند جاذبه داشته باشند. مقابل در هیئت، کسی که به مهمانان خوش آمدگویی می کند تا آن کسی که به مهمانان هیئت، چای روضه می دهد با رفتار خوب خودش می تواند افراد را جذب کند.

۴ چه آفت هایی می تواند در مراسم

عزاداری وجود داشته باشد و برای جلوگیری از به وجود آمدن این آفت ها چه باید کرد؟

متأسفانه آفت در مراسم ها زیاد است. بعضی سبک های نوین مداحی خودش نوعی آفت است که به جان هیئت ها افتاده است. این اشتباه است که بیاییم بدعت ها را رواج دهیم و از اصل فاصله بگیریم. این موضوعاتی است که دشمن هم از آن سوء استفاده می کند و مورد رضایت امام معصوم(ع) هم نیست. اینها آفت مجالس اهل بیت(ع) است.

۴ چه توصیه به مستمعانی دارید که در

جلسات هیئت به عنوان مخاطب حضور دارند؟ متأسفانه در سال های اخیر شاهد این مسئله بودیم که بعضا جوانان و برخی مداحان پیش از آغاز مراسم هیئت وقت خود را در قهوه خانه یا برخی پاتوق های دیگر صرف می کنند و بعد به هیئت می آیند. این مسئله نیز یک آفت برای هیئت است و از مستمع گرفته تا مداح نباید چنین کاری انجام دهند. مستمع امام حسین(ع) باید هر روز صبح زیارت عاشورا بخواند و پیش از خروج از منزل دست پدر و مادر خود را ببوسد و احترام شان کند. احترام بزرگتر و نماز اول وقت نیز از دیگر نکات مهمی است که من به همه جوانان هیئتی توصیه می کنم به آن پایبند باشند. اگر این اتفاقات رخ داد و این اقدامات

و مردم با شور خاصی به جلسات هیئت می آیند باید در درجه اول به جذب این جوانان توجه داشته باشیم و در طول سال طی مناسبت های مختلف و جلسات هفتگی مسائل اعتقادی را به آنها آموزش دهیم. به عبارت دیگر هدف اول در جلسات عمومی جذب جوانان به سمت هیئت است.

۴ جذب جوانان چگونه و توسط چه

کسانی باید صورت بگیرد؟

امروز سلیقه و گرایش جوانان متفاوت شده و دشمن هم در تلاش است تا هر اندازه توان دارد به میدان آمده و مانع از حضور جوانان در جلسات عزاداری شود. بنابراین ما موظف هستیم ابتدا در جلسات عمومی این جوانان را جذب کنیم. برای این جذب نیز تک تک اعضای جلسه و هیئت به خصوص هیئتی ها و خواص مجالس روضه باید مراقبت ویژه ای داشته باشند. گاهی ممکن است رفتاری از آنها سر بزند که فی نفسه حرکت بدی نیست اما از نگاه یک جوان که تازه وارد مجلس شده امکان دارد این رفتار قابل پذیرش نباشد و موجب دلخوری و دافعه شود. اگر در این جلسات عمومی رفتاری سر بزند که برای سایر جوانان تازه وارد قابل درک نباشد، آن جوان می رود و دیگر هم به هیئت نمی آید. بنابراین همین اهالی هیئت هستند که می بایست با نوع رفتار خود از دفع جوانان خودداری کرده و اتفاقا آنها را نیز جذب کنند.

۴ اعضای هیئت از مداح و سخنران

گرفته تا سایرین چه اقداماتی باید

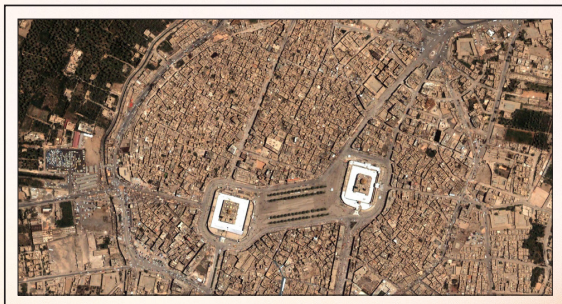
برای جذب جوانان انجام دهند؟

مداحان اهل بیت باید در متن ها و سبک هایی که دارند دقت نظر داشته باشند. برای نمونه ما امسال خودمان از سبک هایی استفاده کردیم که عامه پسند است و حالت سرود دارد. زمزمه هایی که مستمع بتواند خودش هم با آن همراه شود و با خواندن، همزمان اشک بریزد. ما امسال بیشتر نوحه خواندیم، با مستمع اشک ریختیم و واحدخوانی کردیم تا بتوانیم در بساط امام حسین(ع) قدمی برای جذب جوانان و عامه مردم برداشته باشیم. از سمت دیگر روی آوردن به

برتری کربلا بوکعبه

در کتاب «کامل الزیارات» از امام سجاد علیه السلام روایت شده: «خداوند ۲۴ هزار سال پیش از این که کعبه را بیافریند و آن را حرم قرار دهد، زمین کربلا را حرمی امن و مبارک قرار داد و چون حق تعالی در ابتدای قیامت زمین را به لرزه درآورد، زمین کربلا همان گونه که هست نورانی و پاکیزه بالا برده می شود. پس آن را بهترین باغ از باغ های بهشت می گرداند و بهترین مسکن از مسکن های بهشت است که ساکن نمی شود در آن مگر مقربان و پیامبران و رسولان. آن زمین روشنائی می دهد در بهشت همچون ستاره های بسیار روشن در میان ستاره ها برای اهل زمین. طوری که نورش دیده های اهل بهشت را خیره می کند و آن زمین مقدس در میان بهشت ندا می دهد: منم آن زمین طیب و مبارکی که در آغوش گرفتم و در برداشتم نعش بهترین شهیدان و سید جوانان اهل بهشت حسین بن علی را». سیدعلی اکبر صداقت نویسنده و عاشوراپژوه با توجه به این روایت و روایات دیگر در رابطه با قدمت و شرافت سرزمین کربلا می گوید: «بعضی از چیزها ذاتا از جانب خدا دارای امتیازند که یکی از آنها زمین کربلاست. شاید مردم به ظاهر بگویند جمادات و نباتات شعور ندارند اما ما معتقدیم خداوند متعال در وجود همه این ها شعور و شرافت گذاشته که به همین سبب برخی اماکن پر دیگری برتری دارند و دارای ویژگی های خاصی هستند. مثلا گفته می شود که در شهر نجف سرور اما در شهر کربلا ذاتا غم وجود دارد. این موضوع امری حقیقی است و از روز ازل همین طور بوده. در واقع نام کربلا از دو واژه ی کرب و بلا گرفته شده که هر دو معنایی نزدیک به هم دارند و مترادف رنج، گرفتاری و غم هستند؛ نامی که مربوط به عصر امروز و دبروز نیست و از زمان آفرینش به همین نام خوانده می شده. مثلا نجف به نام «پشت کوفه» خوانده می شده و بعدها نام نجف را به خود گرفته اما سرزمین کربلا از ابتدا همین نام را داشته». سیدعلی اکبر صداقت در ادامه به جایگاه سرزمین کربلا در قیاس با کعبه اشاره می کند و می گوید: «زبان حال کعبه و کربلا بدین گونه است که وقتی کعبه به خاطر عزت و شرف خود به کربلا فخر می فروخته، خدا به زمین کعبه فرموده: «ساکت باش! فضیلت و شرافتی به سرزمین کربلا داده ام که فضیلت تو در مقایسه با آنچه به کربلا عطا کرده ام چیزی نیست مگر به مقدار رطوبت سوزنی که هنگام فرو رفتن در دریا به خود بگیرد. کسی که سرزمین کربلا او را دربر گرفته، اگر نبود تو را نمی آفریدم. پس ساکت باش و فخر نفروش!» در واقع این روایت که از امام صادق علیه السلام نقل شده جایگاه سرزمین کربلا را به خوبی نشان می دهد».

کارشناس:
حجت الاسلام
علی اکبر صداقت

دانستی ها

تاریخچه و قداست کربلا در گفت و گو با حجت الاسلام صداقت

قطعه ای از بهشت

نقیسه خانلری

دوم ماه محرم سال ۶۱ هجری بود که کاروان امام حسین علیه السلام به منزلگاهی در نزدیکی شط فرات رسید. حر به امام گفت: «همین جا فرود آی که فرات نزدیک است. امام پرسید نام این جا چیست؟ گفتند کربلا. فرمود این جا جایگاه رنج و بلاست. این جا جایگاه مرگها، خیمه ها، قتلگاه مردان ما و جای ریخته شدن خون های ماست. روایات زیادی وجود دارد که بیانگر منزلت خاص این زمین از ازل بوده: سرزمینی که بر کعبه برتری دارد و خاکش با فضیلت ترین خاک عالم است. در این مطلب با این قطعه ی بهشتی و ویژگی های منحصر به فردش بیشتر آشنا شوید.

فضیلت از ازل تا ابد

سیدعلی اکبر صداقت با استناد به برخی روایات، در رابطه با ارزش و فضیلت خاک کربلا می گوید: «امام صادق علیه السلام فرموده: «ملائکه هزار سال قبل از این که جدم حسین علیه السلام در آن جا دفن شود، کربلا را زیارت کرده اند». البته روایات دیگری در رابطه با متبرک بودن خاک کربلا وجود دارد. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله کربلا را پاک ترین بقعه ی روی زمین دانسته و امیرالمومنین علیه السلام نیز فرموده: «۲۰۰ پیامبر، وصی و سیط (نوه) در کربلا دفن هستند». ویژگی ها، فضایل خاصی به آن بخشیده و شیعیان نیز می توانند از این فضایل بهره مند شوند.

نکته‌ی تاریخی

انبیا و اخبار غیبی از واقعه‌ی کربلا

پراساس روایات، جمعی از انبیای الهی سال‌ها پیش از واقعه‌ی عاشورا در سرزمین کربلا قدم گذاشته‌اند که همگی ضمن حساس حزن و اندوه، با اخباری غیبی از واقعه‌ی عاشورا اطلاع پیدا کرده و بر قاتلان آن حضرت لعنت فرستاده‌اند. روایاتی از آدم، نوح، سلیمان، موسی، ابراهیم، اسماعیل و عیسی علیهم‌السلام در رابطه با گذرشان از کربلا و گذرند دیدن از این زمین وجود دارد که در این جا به چند نمونه از آن‌ها اشاره می‌کنیم.

گریستن حضرت آدم علیه‌السلام

در کتاب «الیمین» و در تفسیر آیة ۳۷ سوره‌ی بقره و در جلد اول کتاب «ککشول النور» در توضیح حکایت حضرت آدم و سرزمین کربلا آمده: «در زمان هبوط حضرت آدم آن حضرت در مکه‌ی مکرمه به زمین فرستاده می‌شود اما هوا را نمی‌بیند و به همین سبب غمگین می‌شود. او در جست‌وجوی هوا روی زمین حرکت می‌کند و بیابان‌ها و دشت‌ها را زیر پا می‌گذارد تا به سرزمین کربلا می‌رسد. آنگاه گرد ناراحتی و غم در وجودش پدیدار می‌شود و قلبش به درد می‌آید تا این‌که به قتلگاه سیدالشهدا علیه‌السلام می‌رسد. پایش می‌لغزد و بر اثر اصابت به زمین، خون از سر او جاری می‌شود. حضرت آدم ناراحت می‌شود و سر به آسمان بلند می‌کند و می‌گوید بار الها! آیا گناه تازه‌ای مرتکب شده‌ام که مرا این‌گونه مجازات می‌کنی؟ خدایا! من تمام عالم را گشتم و چنین بلایی بر سرم وارد نشد. حال آن‌که در این‌جا چنین عقوبت می‌شوم. در پاسخ از جانب پروردگار ندا می‌آید ای آدم! از جانب تو گناهی سر نزده، لکن این همان جایی است که فرزندت حسین بر اثر ظلم شهید می‌شود. حضرت آدم می‌پرسد خدایا! حسین که در این‌جا شهید می‌شود پیامبر است؟ وحی نازل می‌شود که او پیامبر نیست. او نوه‌ی پیامبر آخر الزمان و فرزند فاطمه زهر است. حضرت آدم در غم ابعبدالله الحسین علیه‌السلام گریه می‌کند و می‌گوید قاتل او کیست؟ وحی می‌آید که قاتل او یزید است. آدم خطاب به جبرئیل می‌گوید درباره‌ی قاتل او چه کنم؟ وحی می‌آید که او را لعن کن. پس آدم چهار بار او را لعن می‌کند و به سوی عرفات روانه می‌شود و در آن‌جا حوا را می‌یابد.»

گرفتاری کشتی حضرت نوح علیه‌السلام

بر اساس روایتی که در جلد چهارم کتاب «بحار الانوار» نوشته شده، آمده: «هنگامی که حضرت نوح علیه‌السلام سوار کشتی می‌شود، تمام جهان را سیر می‌کند و چون به کربلا می‌رسد توفانی برپا می‌شود به طوری که او از غرق شدن می‌ترسد و خطاب به پروردگار می‌گوید خدایا! همی دنیا را گشتم و چنین حالتی مثل این زمین به من دست نداد. جبرئیل نازل می‌شود و می‌فرماید در این محل حسین نوه‌ی خاتم‌الانبیاء و فرزند علی خاتم‌الاولمیا کشته می‌شود. قاتل او ملعون هفت آسمان و زمین است. پس نوح چهار مرتبه او را لعن می‌کند تا کشتی به حرکت درمی‌آید و در جایی دیگر مستقر می‌شود.»

فضایل تربت

روایات مختلفی از امام صادق علیه‌السلام وجود دارد که به تعدادی از آن‌ها اشاره می‌کنیم:

❖ خداوند متعال تربت جدم حسین علیه‌السلام را شفای هر درد و ایمنی از هر خوفی قرار داده. پس هر گاه یکی از شما خواست از آن خاک تناول کند، بیوسد و آن را به چشم گذارد و بر سایر اعضای بدنش تماس دهد.

❖ همانا مسجود بر تربت حسین علیه‌السلام حجاب‌های هفت‌گانه را پاره می‌کند.

❖ به درستی که نزد سر حسین علیه‌السلام تربت سرخی است که شفای هر

دردی غیر از مرگ است. حریم مزار حسین علیه‌السلام پنج فرسخ از چهار جانب قبر است.

❖ کام فرزندان را با تربت حسین علیه‌السلام باز کنید که آن امان است.

❖ مهر یا تربت مقابل یا زیر صورت میت باشد بلکه به برکت خاک قبر حسین علیه‌السلام قبر میت محل امنی از هر بلا و آفت و عذابی گردد.

❖ یک ذکر یا استغفار که با تسبیح تربت حسین علیه‌السلام گفته شود برابر است با ۷۰ ذکر که با چیز دیگری گفته شود.

❖ صاحب‌الزمان علیه‌السلام نیز فرموده: «هر کس تسبیح تربت جدم حسین علیه‌السلام را در دست بگیرد و ذکر را فراموش کند، ثواب ذکر برای او نوشته می‌شود.»

❖ امام رضا علیه‌السلام نیز فرموده: «خوردن گل مانند خوردن مردار، خون و گوشت خوک حرام است مگر گل مزار جدم حسین علیه‌السلام. به درستی که در آن شفای هر درد و امنیت از هر ترسی است.»

زیارت اربعین یادگار عطیه بن سعد بن جناده عوفی از نخستین زائران امام حسین علیه السلام که همراه جابر بن عبدالله انصاری بوده است

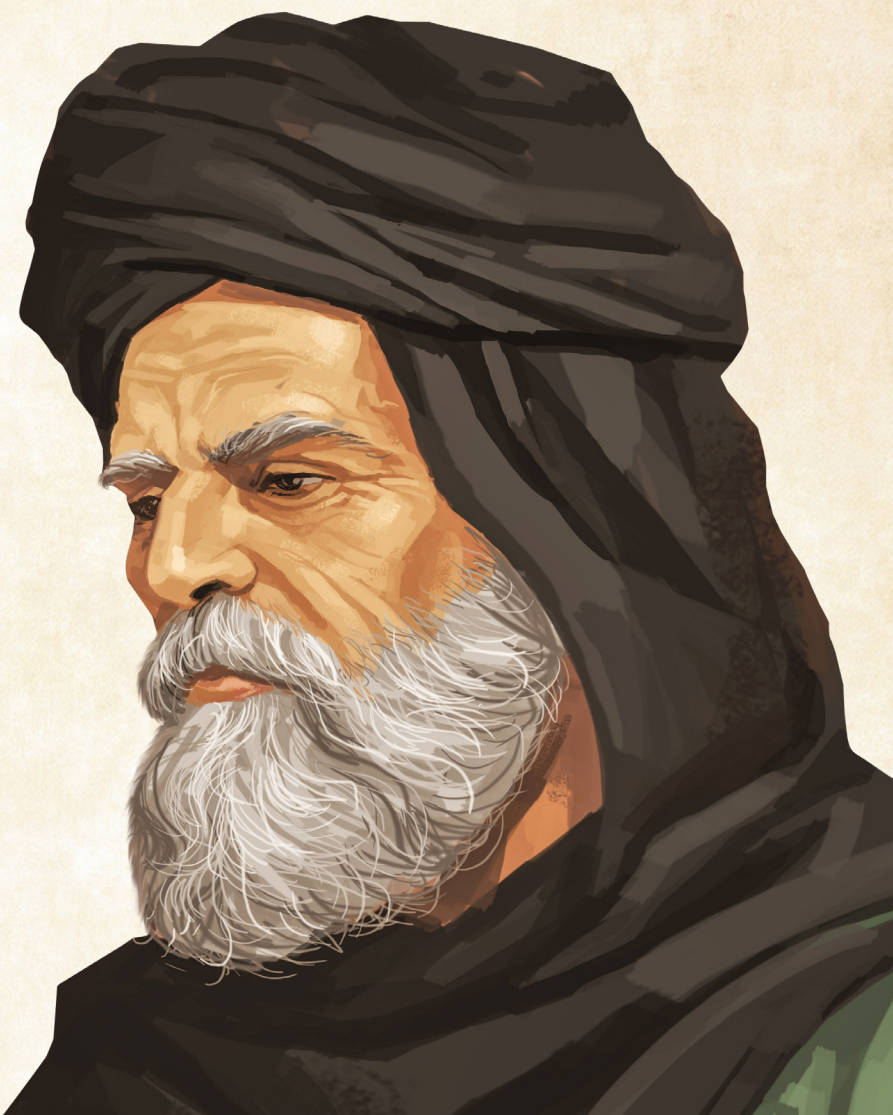
کنار قدم های جابر

منبع: سایت جماران - طرح: علیرضا باقری

لحظه‌ای برای دفاع از امیرالمومنین علیه السلام آرام نمی‌گرفت طوری که هیچ تازیانه‌ای نتوانست صدای اعتراضش را خاموش کند و تاریخ هرگز مبارزه‌ی سیاسی او را از یاد نخواهد برد. مبارزه‌ی سیاسی عطیه عوفی در زمان حکومت عبدالملک مروان پنجمین خلیفه‌ی اموی مقابل حجاج بن یوسف ثقفی که دستانش به خون شیعیان علوی آغشته بود، همچنان جاودانه است. در زمان فرمانروایی عبدالملک مروان در کوفه قیام‌های متعددی شکل گرفت که یکی از آن‌ها قیام عبدالرحمان بن محمد بن اشعث بود. عبدالرحمان بعد از چندین بار درگیری با لشکر حجاج بالاخره در سال ۸۳ هجری در بصره دستگیر شد. در تاریخ نوشته‌اند عبدالرحمان را در این قیام عده‌ای از بزرگان و دانشمندان شیعه و قاریان عراق مانند سعید بن جبیر، ابراهیم نخعی و عطیه بن عوفی یاری کردند. وقتی عبدالرحمان شکست خورد، عطیه به سمت فارس رفت اما حجاج در فرمانی به فرماندار فارس (محمد بن قاسم ثقفی) نوشت عطیه عوفی را دستگیر و او را وادار کند به امیرالمومنین علیه السلام ناسزا بگوید و اگر امتناع کرد ۴۰۰ تازیانه به او بزنند و موی سر و محاسنش را بتراشند. فرماندار فارس عطیه را دستگیر کرد و فرمان حجاج را برایش خواند عطیه زیر بار این ننگ نرفت و سخت‌ترین شکنجه‌های امویان را تحمل کرد. عطیه بن سعد بن جناده عوفی کنار جابر بن عبدالله انصاری از نخستین زائرین امام حسین علیه السلام است که زیارت اربعین یادگار اوست.

موهبت خدا

عطیه عوفی از طایفه‌ی بکالی بود. بکالی تیره‌ای از قبیله‌ی بنی عوف بن امری القیس محسوب می‌شد و بین قبایل عرب شأن و منزلت خاصی داشت. به خاطر همین چون عطیه از قبیله‌ی بنی عوف بود، به او عطیه عوفی می‌گویند. از قرار معلوم مادرش از اسرای آزادشده‌ی رومی بود. پدر عطیه (سعد بن جناده) از قبیله‌ی ابن جدیل و از اولین کسانی بود که اسلام آورد. پدر عطیه از صحابه‌ی پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله بود که روایت‌های زیادی از او نقل شده. او پس از وفات پیامبر از جمله کسانی بود که امیرالمومنین علیه السلام را در کربلا در جنگ‌ها با آن حضرت همراه بود و روایت‌های زیادی در این زمینه از او ذکر شده. درباری نامگذاری عطیه روایت شده روزی سعد بن جناده به محضر امیرالمومنین علیه السلام رفت و خبر به دنیا آمدن پسرش داد و خواست آن حضرت نام پسرش را انتخاب کند. آن حضرت نوزاد را در آغوش گرفت و فرمود این نوزاد عطا و موهبت الهی است. امیرالمومنین علیه السلام بعد از نامگذاری برای عطیه ۱۰۰ درهم حقوق ماهانه تعیین کرد و پدرش با دریافت این حقوق برای عطیه غذا تهیه کرد.

تفسیر عطیه

نقل کرده‌اند که کتاب تفسیر عطیه کوفی پنج جلد بوده و آنچه را از تفسیر قرآن آموخته بود، سه بار بر ابن عباس مفسر بزرگ قرآن عرضه کرده. بدون تردید آن‌ها که در فکر آشنایی با تفسیر اهل بیت از قرآن باشند به گونه‌ای که راوی آن غیر از معیارهای مختلف در استناد و اعتبار، از جهت زمانی نیز به تاریخ زندگی ائمه نزدیک باشد و به زبان دیگر تفسیری روایی و قدیمی باشد، گمشده‌ی خود را شاید در تفسیر عطیه‌ی عوفی پیدا کنند؛ کسی که نام او را تنها در کتب روایی آن‌ها هم به صورتی گمنام می‌توان دید.

شاگرد جابر

در تاریخ آمده عطیه از طبقه‌ای است که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله را ندیده و بدون واسطه سخنی از آن حضرت نقل نکرده از نظر طبقات رجالی او در گروه تابعین جا دارد و از اصحاب امیرالمؤمنین علیه السلام و امامان بعد از او تا امام باقر علیه السلام محسوب می‌شده نوشته‌اند عطیه از دانشمندان بزرگ و اسلام‌شناس زمانه‌ی خود بوده و مقام علمی اش چنان بالا بوده که حتی دانشمندان اهل سنت هم او را مورد اعتماد می‌دانستند و دانش تفسیری و حدیثی‌اش را تایید می‌کردند عطیه اساتید برجسته‌ی دلشسته که در اسلام و تشیع جایگاه مهمی داشتند در کتاب «تهذیب‌التهذیب» نام هشت نفر از اساتید او آمده و در کتاب «طبقات» اسم شش استاد او ذکر شده عبدالله بن عباس و جابر بن عبدالله انصاری از معروف‌ترین اساتید او شمرده می‌شوند گفته‌اند این شخصیت علمی شاگردان زیادی را تربیت کرده که در کتاب «تهذیب‌التهذیب» نام ۱۶ نفر از آن‌ها ثبت شده پسران عطیه (حسن، عمر و علی) در این گروه جا دارند علی بن عطیه از اصحاب امام صادق علیه السلام محسوب می‌شود

تفسیر قرآن، خطبه‌ی فدک و زیارت اربعین

اگر بخواهیم آثار عطیه را بیست کنیم، در صدر آن‌ها تفسیر قرآن قرار می‌گیرد. او شاگرد و تربیت شده‌ی استادی بزرگ مانند ابن عباس بود و پنج جلد تفسیر قرآن نوشت. دانشمندان اهل سنت از این تفسیر بهره‌های زیادی برده‌اند. چون آثار عطیه عوفی برای علمای اهل سنت معتبر است و بزرگانی چون طبری و خطیب بغدادی از آثار او استفاده‌های زیادی کرده‌اند. می‌گویند عشق عطیه به علوم قرآنی و انس او با قرآن به اندازه‌ای بود که خودش گفته: «من سه دوره تفسیر کامل قرآن را نزد ابن عباس آموختم و قرآن را ۷۰ بار در کنارش خواندم». دومین اثر جلودان عطیه خطبه‌ی فدکیه‌ی حضرت زهراست که حضرت زهرا علیها السلام آن را در مسجدالنبی خوانده و عطیه آن را برای عبدالله بن حسن مثنی پسر امام حسن مجتبی علیه السلام نقل کرده و در تاریخ به یادگار گذاشته تا سندی برای حقایق و مظلومیت حضرت زهرا و امیرالمؤمنین علیه السلام باشد. سومین یادگار بزرگ عطیه عوفی زیارت اربعین است. او همراه جابر بن عبدالله انصاری صحابی بزرگ پیامبر صلی الله علیه و آله در اربعین شهادت امام حسین علیه السلام کنار تربت مطهر آن حضرت حضور پیدا کرد، اشک ماتم ریخت و نامش را به عنوان یکی از نخستین زائرین آرامگاه ابا عبدالله جوادانه کرد. جایگاه زیارت اربعین که او در تاریخ به یادگار گذاشته چنان بالاست که امام حسن عسکری علیه السلام فرموده: «یکی از علامت‌های مومن زیارت اربعین سیدالشهداست».

راوی ثقلین

یکی از مهم‌ترین روایت‌هایی که نام عطیه عوفی به عنوان راوی آن نقل شده حدیث ثقلین است که از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به یادگار مانده در جلد سوم مسند احمد آمده: «رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود در میان شما دو ثقل به جا می‌گذارم که یکی از آن‌ها بزرگ‌تر از دیگری است و آن کتاب خداست

که ریسمانی از آسمان تا زمین است و دیگری اهل بیت من است. آن دو هیچ‌گاه از هم جدا نشوند تا کنار حوض کوثر بر من وارد شوند». حدیث دوازده امام را هم در «کفایه الاثر» تألیف خزاز قمی می‌بینیم که نوشته: «عطیه عوفی از ابوسعید الخدری روایت کرده از رسول اکرم صلی الله علیه و آله دیدم که فرمود امامان پس از من ۱۲ تا هستند که نه تالی آن‌ها از فرزندان حسین علیه السلام هستند و نهمین آن‌ها قائم آل محمد است. خوشا به حال آن که دوست‌شان داشته باشد و وی بر کسانی که آن‌ها را به خشم آورد».

نجات محمد بن حنیفه

عطیه عوفی در قیام مختار حضور داشت و به دستور مختار تحت فرماندهی ابوعبدالله جدلی برای نجات بنی‌هاشم و محمد حنیفه از دست عبدالله بن زبیر عازم مکه شد. زمانی که به نزدیکی مکه رسیدند، ابوعبدالله ۸۰۰ نفر از پهلوانان سپاه خود را به فرماندهی عطیه عوفی به شهر فرستاد. این گروه وارد مکه شدند و چنان تکبیری گفتند که ابن زبیر صدای آن‌ها را شنید و گریخت و وارد دارالندوه شد. برخی گفته‌اند ابن زبیر از ترس به پرده‌های کعبه پناه برد و گفت من پناهنده به خدایم! از عطیه عوفی نقل کرده‌اند: «ما پیش ابن عباس و ابن حنیفه رفتیم که با یاران خود در خانه‌هایی زندانی بودند. اطراف آن خانه‌ها را تا سر دیوارها هیزم چیده بودند طوری که اگر آن را آتش می‌زدند همه در آن می‌سوختند. پس از نجات آن‌ها از ابن عباس و محمد حنیفه درخواست کردیم اجازه دهند شر عبدالله بن زبیر را کم کنیم ولی آن‌ها به دلیل حرمت خانه‌ی کعبه اجازه ندادند».

وفات یار

زندگی عطیه از تولد تا وفات او به چهار دوره قابل تقسیم است: دوره اول از تولد تا حضور عطیه در شکستن حصر هاشمیان. عطیه در این دوره حدود ۳۰ سال دارد و به طور معمول باید این مدت را در کوفه سپری کرده باشد. او همراه جابر به عنوان اولین زائر و راوی روایت اربعین امام حسین علیه السلام است. دوره دوم یک بازه‌ی زمانی ۱۷ ساله است؛ از زمان آزادی ابن عباس و هاشمیان از حصر ابن زبیر در مکه تا شکست انقلاب قرار در کوفه. عطیه بعد از آزادی ابن عباس و محمد حنیفه و دیگر هاشمیان از اسارت و حصر بنی زبیر برای حفاظت از آن‌ها در طائف مستقر می‌شود و به تصریح خودش تا وفات ابن عباس در این شهر حضور دارد. دوره سوم دوره‌ی حضور در ایران به مدت ۲۰ سال بود. عطیه بعد از تحمل شکنجه‌ی حاکم وقت فارس به دلیل پیروی از امیرالمؤمنین علیه السلام به خراسان رفت و تا سال ۱۰۲ هجری در آن جا ماند. دوره چهارم حضور مجدد او در کوفه است که در تاریخ گفته‌اند ۹ سال طول کشید. گفته‌اند عطیه در واقعه‌ی به دار آویختن زید بن علی علیه السلام گفته: «چگونه امتی رستگار می‌شود وقتی با فرزند پیامبرشان این‌گونه رفتار می‌کنند!» می‌گویند بعد از این اتفاق عطیه روزی وارد کناسه شد و دیگر او را ندیدند تا این‌که در سال ۱۱۱ هجری در کوفه از دنیا رفت.

دکتر میرطالبی معتقد است غربی‌ها ما را مصرف‌گرا کرده‌اند، اما خود میان‌رو هستند

جنون مصرف

گفت و گو: امیر کاویانی |

اسراف در اصطلاح بیشتر به معنای خروج از اعتدال و زیاده‌روی در امور اقتصادی به کار برده می‌شود اما براساس روایات، معیار برای اسراف یک امر نسبی است که با شأن هر فرد و شرایط هر جامعه فرق می‌کند. اسلام برای اموال فردی و اقتصاد اجتماعی اهمیت زیادی قائل شده و اموری مانند اسراف و زیاده‌روی مورد مذمت قرار گرفته. در واقع اسلام انسان را در مصرف اموالش آزاد نگذاشته بلکه او را در قبال مصرف آن مسئول می‌داند. براساس آیات و روایات برای پدیده‌ی اسراف عواملی مانند جهل، خودنمایی و... را می‌توان نام برد. دلایل افزایش مصرف‌گرایی در کشور ما و حدود مصرف موضوعی بود که با دکتر سیدمحسن میرطالبی به گفت‌وگو نشستیم. او که دکترای مهندسی فرهنگی دارد در این زمینه حرف‌های زیادی برای گفتن دارد.

؟ اگر اجازه دهید گفت‌وگو را از معنای مصرف در دین اسلام آغاز کنیم.

■ مصرف از دیدگاه اسلام یعنی به اندازه استفاده کردن و به اندازه به کار گرفتن. اسلام به مصرف صحیح تاکید دارد و می‌گوید بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید. از آنچه خدا برای شما روزی حلال قرار داده مصرف کنید اما مصرف صحیح توضیح دارد. مصرف صحیح به معنی استفاده‌ی حد وسط است. یعنی به اندازه‌ی مصرف کنید که این مصرف به شما ضرر نرساند و شأن شما را حفظ کند. پس در اسلام تاکید شده که مصرف کنید اما مصرف میانه، مصرف مقتصد و حد وسط. نه آن قدر کم مصرف کنید که به خود و خانواده‌تان سخت بگیرید و نه آن قدر که ریخت و پاش اضافه کنید. تمام دستورات اسلام براساس خوشبختی و سعادت انسان بوده و تمام آن برای شأن و منزلت خود انسان است. تاکید اسلام بر مقتصد بودن و مصرف صحیح است. امام حسن (علیه السلام) که به کریم اهل بیت معروف است درب خانهاش همیشه باز بود. همه می‌آمدند و می‌رفتند و استفاده می‌کردند اما اسراف در کار نبود. تمام رفتارهای اهل بیت (علیهم السلام) برای ما جنبه‌ی الگویی دارند. مردم از خوان نعمت آن حضرت استفاده می‌کردند اما به حد میانه. از منظر دین اسلام اسراف یعنی زیاده‌روی و تبذیر یعنی هدر دادن و از بین بردن. اسراف و تبذیر در اسلام حرام است. چون نعمت‌های الهی از بین می‌روند. ما مجاز هستیم استفاده کنیم نه این‌که از بین ببریم.

؟ این اسراف و تبذیر از کجا وارد فرهنگ ما شده؟

■ اسراف کردن و نابود کردن اموال تفکر سرمایه‌داری است. اگر نگاهی به سبک زندگی کشورهای غربی داشته باشید، می‌بینید آن‌ها افراد میان‌رویی هستند و دقیق استفاده می‌کنند اما تفکر سرمایه‌داری را به ما تزریق کرده‌اند و می‌گویند شما مصرف کنید و از بین ببرید تا ما بفروشیم و جیب‌هایمان را پر کنیم! منشأ این تفکر، لیبرالیستی بوده و براساس تفکر سرمایه‌داری است که آن را برای جوامع دارای ثروت و نفت‌خیز پیاده می‌کنند. آن‌ها به ما این الگو را داده‌اند که تا می‌توانی مصرف کن و از بین ببر تا جیب ما پر شود. مردم کشورهای غربی در شکل مصرفشان بسیار دقیق هستند و حتی در میزان انرژی‌ای که مصرف می‌کنند بسیار دقیق و حساب شده کار می‌کنند اما در برخی جوامع همچون کشور ما چنین مسأله‌ی وجود ندارد. از سوی دیگر می‌بینیم با تبلیغات رسانه‌ای تفکر مصرف‌گرایی و سرمایه‌داری را به ما منتقل می‌کنند ولی خودشان این طور نیستند. امام صادق (علیه السلام) فرموده: «لقمان به فرزندش گفت شخص اسرافکار سه علامت دارد: می‌خرد آنچه را که برای او نیست (در شأن او نیست)، می‌پوشد آنچه را که برای او نیست (برازنده‌ی او نیست) و می‌خورد

باید بیشتر حواسمان جمع باشد

بیشترین سهم کالاهای مصرفی ایرانیان را کالاهای مادی و گاهی غیر ضروری تشکیل می‌دهد که نشان می‌دهد چقدر از سبک زندگی دینی فاصله گرفته‌ایم در حالی که پیشوایان دینی ما بر ساده‌زیستی و دوری از اسراف تأکید داشته‌اند و احادیث زیادی در زمینه مصرف صحیح مواد غذایی و منابع طبیعی همچون آب به دست ما رسیده. آنچه در عمل اتفاق می‌افتد بسیار متفاوت از آموزه‌های دینی است.

آنچه را که فراخور حال او نیست (برایش ضرر دارد)؛ این احساس نیاز کاذب که هر چه بیشتر بخری، خوشبخت‌تر و مرفه‌تر هستی با نیاز واقعی چطور قابل شناسایی است؟

لقمان به فرزند خودش می‌گوید اگر آنچه را که در شأن تو نیست بگیری اسراف کرده‌ای. این از چشم و هم‌چشمی نشأت می‌گیرد. متأسفانه آنچه در جامعه ارزش نیست، ارزش تلقی می‌شود و آنچه ارزش است، بی‌ارزش می‌شود. این هنجارها و ارزش‌ها بر اثر تبلیغات رسانه‌ای تغییر می‌کنند. تبلیغات در شبکه‌های تلویزیونی و ماهواره‌ای و شبکه‌های اجتماعی نیاز کاذب ایجاد می‌کنند. مثلاً من به فروشنده‌ای می‌روم و می‌دانم چه می‌خواهم بخرم اما آن قدر تبلیغات پرزرق و برق به من نشان می‌دهند که به جای پنج قلم مورد نیاز، ۱۵ قلم خرید کرده‌ام که شاید جزو نیازهای ضروری من نبوده، تبلیغات بسیار اثرگذار است.

در تبلیغات تلویزیونی می‌بینیم یک خانواده خوشبخت را یا یک خانواده‌ی مصرف‌کننده نشان می‌دهند که در خانه‌ای مجلل یا شخصی با ثروت بااداره زندگی می‌کنند تا بیننده احساس کند زندگی درست همین است.

بیننده با دیدن این تبلیغات احساس می‌کند چقدر عقب است. موقعیت‌هایی که در فیلم‌های تلویزیونی از یک خانواده نشان می‌دهند با درآمدهای بسیار بالاست. وقتی ریشه‌ی اسراف کنترل نشود، آسیب‌هایش در جامعه هویدا می‌شود. وقتی حکام درآمدها را کنترل نکنند، اسرافکار کسی می‌شود که درآمد زیادی دارد و نمی‌داند آن را چطور خرج کند. این به جامعه ضربه می‌زند. وقتی فرد فیلم و سریال‌های این چنینی را در تلویزیون می‌بیند احساس بدی در او به وجود می‌آید که چرا این قدر عقب هستم! احساس می‌کند این عرف جامعه است و مثلاً برای ازدواج باید شرایط مالی خوبی داشته باشد در حالی که واقعیت جامعه این نیست. افراد تحت تأثیر تبلیغات رسانه‌ها قرار می‌گیرند و این مسئله باعث می‌شود در زندگی‌ها اختلاف پیش بیاید. بخشی از دلایل معضلات اجتماعی در جامعه همین تبلیغات غلط است. یعنی چیزی که ارزش نیست تبدیل به ارزش می‌شود؛ این که آپارتمان و خانه‌ی ما باید چنین و چنان باشد. سطح توقعات به شکل غلط بالا می‌رود و فرد دچار تعارض می‌شود. موارد زیادی وجود دارد که در جلسات خواستگاری به خاطر توقعات دور از منطق یا خرید جهیزیه بین خانواده‌ها اختلاف پیش می‌آید. جالب این که دختر و پسر چنین وسایلی را می‌خرند اما دیگر لذتی در زندگی‌شان نیست.

نمایش زندگی آدم‌های مرفه در شبکه‌های ارتباطی باعث شده نیازهای طبقه‌ی متوسط

تبدیل به نیازهای کاذب شود و همیشه دست به مقایسه بزنند و حتی برای رسیدن به آن همه‌ی زندگی‌شان در وام و قرض خلاصه کنند. عاقبت این جامعه‌ی پرمصرف چه خواهد شد و نیازهای واقعی در این فضای اغواکننده چطور قابل شناسایی است؟

چند سال پیش رادیو با یک خانم ایتالیایی که در ایران زندگی می‌کرد درباره‌ی تفاوت زنان ایرانی با زنان اروپایی مصاحبه می‌کرد. می‌گفت خانم‌های ایرانی دنبال این هستند که چه ویتن‌های خانه‌شان را پر کنند، دائماً قابلمه‌هایشان را زیاد یا کریستال‌هایشان را عوض کنند. تمام هدف یک زن ایرانی این است در حالی که در اروپا این طور نیست. یک زن اروپایی به این فکر می‌کند که مثلاً امشب با بچه‌هایش به کدام رستوران بروم یا تعطیلات آخر هفته را چطور بگذرانم. لذت در زندگی ما گم شده و درگیر درجا زدن و سیکل معیوبی هستیم که می‌دویم اما لذت نمی‌بریم. هنوز کسانی هستند که سرویس چایخوری گرانقیمتی را در گنجی‌خانه‌شان دارند اما هیچ‌وقت لذت نوشیدن چای در آن را چشیده‌اند. حتی قالی‌های لوله شده در گوشه‌ی خانه‌شان دارند، به امید این که روزی از آن استفاده کنند. اسلام تأکید دارد که در شأن خودتان استفاده کنید اما در مردم ما احساس نیاز کاذب ایجاد کرده‌اند. وقتی شرکت‌های خودروسازی تصمیم می‌گیرند محصولاتشان را بفروشند، نیاز کاذب ایجاد می‌کنند که در یک خانواده همه باید یک خودرو داشته باشند. به همین دلیل در تهران کمتر خانواده‌ای را پیدا می‌کنید که کمتر از دو خودرو داشته باشد. این حجم از خودرو باعث آلودگی هوا و ترافیک سنگین در کلانشهرها شده. خودروساز می‌خواهد محصولش را بفروشد. پس با تبلیغات نیاز کاذب در مردم ایجاد می‌کند که هر فردی باید یک خودرو داشته باشد و می‌گوید برای خرید با شرایط لیزینگی به شما کمک می‌کنم و درواقع افراد را درگیر وام و قرض می‌کند.

با شیوه‌ی نادرستی که در جامعه در حال رواج است چطور باید مقابله کرد؟

در کشورهای دیگر نحوه‌ی خرج کردن و مدیریت هزینه‌ها را از کودکی آموزش می‌دهند. در خانواده و مدرسه به بچه‌ها یاد می‌دهند چطور باید نیازهای زندگی‌شان را با آنچه دارند رفع کنند. اگر قرار است الگوی مصرف در جامعه اصلاح شود باید ارزش‌ها را از کودکی آموزش داد و الگوهای درست معرفی شوند. وظیفه‌ی حکومت این است که درآمدها را کنترل کند. زیرا درآمدهای صحیح خود به خود درست مصرف می‌شوند اما درآمدهای ناصحیح به سمت هزینه‌های نادرست می‌روند. اگر مصرف منطقی و درست باشد و درآمدها کنترل شوند ایجاد رضایت‌مندی مردم بیشتر می‌شود.

فرهنگ قناعت را ترویج نداده‌ایم

دکتر میرطالبی در خصوص این که چطور باید فرهنگ قناعت را در جامعه ترویج داد و افزایش مصرف‌گرایی در جامعه جلوگیری کرد، راهکارهای جالبی دارد و می‌گوید: «قطعه‌ی مقابل اسرافکاری قناعت است. آنچه در سطح جامعه اتفاق می‌افتد با آنچه در سطح خانواده وجود دارد در تعارض است. اگر قناعت نداشته باشیم لذت از زندگی ما می‌رود. در جامعه‌ی اسلامی بر موضوع قناعت بسیار تأکید شده و از آن به اعتدال و میانه‌روی یاد می‌شود. در حدیثی آمده هر کس به آنچه خدا به او می‌دهد قناعت کند، غنی‌ترین مردم است. همه‌ی این‌ها به نظام آموزشی ما برمی‌گردد. باید از کودکی قناعت را آموزش داد در حالی که در نظام آموزشی ما چنین اتفاقی نیفتاده. اسلام تأکید دارد که باید قناعت و احساس غنی بودن به فرزندان آموزش داده شود. اگر قرار است درآمد بیشتری داشته باشید باید بیشتر کار کنید. نه این که کار نکرده به درآمد بالایی برسید امروزه بسیاری می‌خواهند بدون کار و تلاش به ثروت کلان برسند این آسیب‌بر اثر یادگیری غلط در کشور است. نظام آموزشی و تربیت خانوادگی باید به این سمت برود که قناعت را در دل و جان افراد درونی کند. الگوها و بزرگان کشور هم باید سبک زندگی با قناعتی داشته باشند؛ همچنان که رهبر معظم انقلاب زندگی با قناعتی دارند و همچنان که ائمه این طور بودند. حضرت علی علیه السلام نخلستان‌های فراوانی داشت اما به خاطر مردم سعی می‌کرد از متوسط جامعه پایین‌تر زندگی کند تا حرفش بر قلب مردم اثرگذار باشد».

روبه رو با حسن روح الامین
خالق اثر پرآوازه شهید حججی

محبت اهل بیت بزرگترین سرمایه زندگی من

عیسی محمدی

گاهی اوقات زبان از گفتن یکسری چیزها قاصر است و هر چقدر هم که تلاش کنی نمی‌توانی آنطور که شایسته است، حق مطلب را به زبان بیاوری. چه بسا که در چنین شرایطی، هنر به کمک ما آدم‌ها آمده و آن قدر ساده و بی‌تکلف نقل حکایت می‌کند که دیگر نیازی به هیچ توضیح اضافی نیست. درست مثل کاری که نقاشی‌های منحصر به فرد حسن روح الامین با دل‌های ما ایرانیان می‌کند. بنابراین کاملاً به جاست اگر بخواهیم با خالق توانمند و خلاق آثار بزرگی چون تابلو شهید حججی، جنگ جمل و عرش بر زمین افتاد آشنا شویم. هنرمندی جوان و خوش‌آئینه با استعدادی منحصر به فرد در حوزه نقاشی.

❓ قبل از هر چیز برایمان بگویید از کی کار

هنری را شروع کردید؟

مهرماه سال ۱۳۶۲ در محله لب خط میدان شوش به دنیا آمدم. تمام کودکی‌ام در محلات پایین شهر و البته خانواده‌ای مذهبی سپری شد که این دوران سرشار از درس‌هایی ارزشمند برایم بود. در سن ۶، ۷ سالگی علاقه زیادی به نقاشی داشتم و پشت کاغذ باطله‌های پرینت، نقاشی می‌کردم که با تشویق‌ها و حمایت‌های مادرم توانستم این ذوق و استعداد را پرورش داده و به‌جایی که امروز هستم، برسم.

❓ کسی هم تشویق‌تان می‌کرد؟

اولین نمایشگاه‌های نقاشی من توسط مادرم و در خانه برپا شد! ایشان نقاشی‌های مرا به درودیوار خانه می‌زدند تا بقیه این نقاشی‌ها را ببینند. همین تشویق‌های ایشان باعث می‌شد که بیش از پیش به این کار ترغیب شده و با تلاش هر چه بیشتر برای بهتر بودن تلاش کنم.

❓ کس دیگری هم در خانه‌تان اهل هنر بود؟

بله. در اصل برادر بزرگم که خودشان طراح گرافیک هستند، اولین معلم من بودند. ایشان برایم کتاب‌های هنری می‌گرفتند، مشق طراحی می‌دادند و خلاصه حسابی مرا به این فضا هدایت می‌کردند. حتی مرا در هنرستان هنرهای زیبای پیچ شمیران ثبت نام کردند که این موضوع باعث شد تا هر چه بیشتر در فضای هنر قرار گرفته و با بزرگان این عرصه در ارتباط باشم. گرچه فاصله زیادی با آن هنرمندان داشتم، اما بودن در کنار آن‌ها انگیزه‌ام را بیشتر می‌کرد، به طوریکه وارد دانشگاه شدم و هنر را هم به‌صورت عملی و هم به‌صورت آکادمیک ادامه دادم.

❓ گرچه آثار متنوعی در زمینه‌های

مختلف از جمله طبیعت و نگارگری ایرانی دارید اما بخش اصلی کارهای شما در فضای مذهبی بوده، آیا این موضوع با سبک زندگی‌تان ارتباطی دارد؟

محبت سیدالشهدا (ع) همیشه مثل اکسیژن در خانواده ما در جریان بوده و قطعاً این شرایط بیشترین تأثیر را در پرورش روحیات و افکار خود من داشته. خاطرم هست که از همان دوران کودکی، علاقه خاصی به کار عاشورای آقای فرشچیان داشتم و آن را کپی می‌کردم. بعد از آن ارادتم به خاندان اهل بیت روزبه‌روز بیشتر شد و همین هم باعث شد تا بیشترین سرمایه‌گذاری‌ام در هنر در فضای تاریخ اسلام باشد.

❓ با فعالیت در فضای مذهبی، دنبال

تابلو معروف «عرش بر زمین افتاد»

ایده نقاشی شهید حججی، زمانی شکل گرفت که عکس اصلی اسارت ایشان را دیدم و ۲ روز بعد از خبر شهادتش این طرح را زدم و در صفحات شخصی خودم گذاشتم

نمایشگاهی بزرگ ومردمی به نام اینترنت

ماجرای حسن روح‌الامین را، می‌توان ماجرای تقاطع تعهد، اینترنت و کیفیت دانست. روح‌الامین کارهای اولیه‌اش را، در مطبوعات قلم زده و تصویر کرده اما استمرار در مسیری که داشته، باعث شده تا به‌عنوان یکی از رویش‌های هنر انقلاب، به چنین جایگاهی برسد. اما نکته مهم‌تر در این مورد، نگرش چنین هنرمندی است؛ نگرشی که شاید نزد دیگر هنرمندان ارزشی ما نبوده یا کمتر بوده باشد. نگرش اول این است که وی، معتقد است کار خوب به‌ر حال دیده خواهد شد؛ دیر یا زود. او این اصل را، حتی شامل آثار هنری با موضوع دینی و ارزشی هم می‌داند و معتقد است: «من با جرئت می‌گویم که کار خوب همیشه دیده می‌شود، حتی یک سبزی‌فروش ساده اگر سبزی خوب به مردم بفروشد و مخاطب را راضی کند، هم دیده می‌شود. با این نظریه موافق نیستیم که آثار مذهبی در میان دیگر آثار هنری دیده نمی‌شوند، مگر می‌شود کسی با تمام توان برای ارائه کاری خوب تلاش کند اما در نهایت مورد بی‌توجهی و بی‌لطفی قرار بگیرد؟ آن‌هم در شرایط امروزی که تمام ابزارهای لازم برای موفقیت و دیده شدن وجود دارد. همین فضای مجازی فرصت بسیار ارزشمندی است که اگر یک هنرمند از این فضا به‌درستی استفاده کند و کار تمیز و مناسب در اختیار مخاطب قرار دهد، به‌طور یقین دیده خواهد شد.» توجه به فضای مجازی، به‌عنوان یک امکان برای فراتر و بیشتر دیده شدن، نگرش بعدی این هنرمند است که می‌تواند آموزه‌های برای هنرمندان جوان تر باشد. هنرمند، اثرش را خلق می‌کند تا دیده شود؛ هیچ هنرمندی با پست‌نویسی و آثار هنری‌اش را در پست‌نویس پنهان کردن، نه به رسالت اجتماعی‌اش عمل می‌تواند بکند و نه به رضایت شخصی‌اش می‌تواند برسد.

ایده‌ای که باید منعکس می‌شد تا مظلومیت این شهید مثل یک پرچم بلند شده و باعث وحدت هر چه بیشتر جامعه شود. به‌واقع این ایده، زمانی شکل گرفت که عکس اصلی را دیدم و دو روز بعد از خبر شهادت شهید حججی، آن طرح را زدم و در صفحات شخصی خودم گذاشتم.

۱ یعنی این اثر از یک فضای مجازی شخصی به آن همه آوازه و شهرت رسید؟

بله، همین‌طور است. گرچه زمان کم بود و دلم می‌خواست کاری فاخرتر ارائه دهم اما بعداً فهمیدم که اثر خوب، اثری نیست که زمان بیشتری ببرد، بلکه اثری است که به‌موقع ارائه شده و تأثیرگذار باشد.

۲ که این اتفاق هم افتاد و عملاً به شاخص‌ترین اثر هنری سال ۹۶ تبدیل شد...

این کار پرمخاطب‌ترین اثر من بود و بازتاب وسیعی داشت. خود من هم به این اثر افتخار می‌کنم، زیرا اثری به این همه شهرت رسید که برای گرامیداشت شهیدی همچون محسن حججی نقاشی شده بود.

۳ آن موقع هیچ مصاحبه‌ای از شما پیرامون این اثر منتشر نشد!

اصلاً صحبت نکردم چون دلم نمی‌خواست این کار و ارزش شهادت آقای حججی وارد حاشیه شود.

۴ بعد از این کار استثنایی، با خانواده شهید حججی هم دیداری داشتید؟

بله، در مراسم نکوداشتی که برای شهید حججی و در حرم امام رضا (ع) برگزار شد، با خانواده ایشان دیدار داشتم که آن‌ها هم از این اثر راضی بودند و واکنش بسیار خوبی داشتند.

۵ با توجه به کارهایی همچون نقاشی شهید حججی، مدافعان حرم و جنگ، جمله کارهایی شناخته شده هستند، در حال حاضر با ارگان یا سازمانی همچون صداوسیما همکاری دارید؟

خیر، به‌طور شخصی کار می‌کنم و همان‌طور که گفتیم کار مربوط به شهید حججی هم از طریق صفحات شخصی‌ام منتشر شد.

هدف خاصی هستی؟

من معتقدم یکسری حرف‌ها در تاریخ اسلام وجود دارد که گرچه گفته شده اما کافی نبوده، بنابراین دلم می‌خواهد این حرف‌ها را هر چه بیشتر به گوش مخاطبان برسانم، بنابراین تا زمانی که احساس کنم هنوز هم حرفی برای گفتن و شنیده شدن وجود دارد، در این زمینه تلاش خواهم کرد.

۶ برای آشنایی با تاریخ اسلام و موفقیت هر چه بیشتر آثارتان، مطالعات خاصی هم دارید؟

قاعدتاً باید نسبت به خیلی چیزها به شناخت لازم دست یافت. من اطلاعات لازم را با از طریق کتاب‌هایی همچون مقتل و کتاب‌های تاریخ به‌دست می‌آورم یا از تاریخ شفاهی کمک می‌گیرم. شاید اثری از تمام اینها نداشته باشم اما قطعاً روی موضوعات اصلی و کلیدی و شاهراه‌های اسلام همچون پیغمبر (ص)، حضرت علی (ع)، حضرت فاطمه (س)، امام حسین (ع) و... تکیه می‌کنم تا به اهدافم برسم. به‌طورمثال اولین تابلویی که در این زمینه داشتم، گودال قتلگاه بود؛ زیرا من معتقدم که مرکز تاریخ و نقطه پرگار اسلام، همین موضوع است.

۷ تأثیر کار برای اهل بیت (ع) را در زندگی شخصی‌تان دیده‌اید؟

همه ما حتی یک لیوان آب هم که می‌خوریم به رحمت و فیض اهل بیت (ع) است. من معتقدم حتی تمام کسانی که برای اهل بیت (ع) انجام وظیفه نکرده‌اند نیز از سفره این بزرگان نان می‌خورند، پس چطور امکان دارد که بنده حقیر از این لطف و مرحمت بی‌بهره مانده باشم؟ خود من به‌تنهایی هیچ ارزشی ندارم و اگر امروز احترام و آبرویی وجود دارد، قطعاً از اهل بیت و سیدالشهدا (ع) است. محبت و حمایت این خاندان، بزرگ‌ترین سرمایه‌هایی است که اهل بیت به ما عطا کرده‌اند.

۸ کمی هم از آن شاهکار هنری یعنی همان تصویر پر آوازه شهید حججی بر ایمان بگویید. تصویری که به‌موجب آن قلب‌های زیادی به تپش افتاد و اشک‌های زیادی سرازیر شد. اصلاً ایده این طرح از کجا آمد؟

این ایده، متعلق به همه مردم جامعه و حس واقعی آن‌ها بود و من فقط آن را به تصویر کشیدم.

برویم تهران پسرم تنهاست

قبضه‌ی توپ ایمان خزاعی نژاد از اهداف
مهم داعش بود از بس که دقیق بود

فاطمه ایزدی |

پدر/ وقتی مطمئن شدم

«ایمان» سال ۱۳۶۶ در سالروز آزادسازی خرمشهر به دنیا آمد و در دامان مادری بزرگ شد که درس استقامت، صبر و دین‌داری را از حضرت زهرا(س) آموخته بود. بعد از این که پسرم در دانشگاه افسری امام حسین(ع) پذیرفته شد به من گفت به شهادت فکر کرده و حتی این که ممکن است در این راه قطع نخاع شود و ما شاید مجبور شویم از او پرستاری کنیم. وقتی این را شنیدیم و مطمئن شدم از روی آگاهی به این انتخاب رسیده، با او مخالفتی نکردم. از همان روز که پسرم وارد دانشکده‌ی افسری شد، منتظر خبر شهادت او بودم.

مادر/ با اشک بدرقه‌اش کردم

وقتی می‌خواست به سوریه برود اول مخالفت کردم؛ چون تازه ازدواج کرده بود و پدرش هم بیمار بود. خیلی سعی کردم او را منصرف کنم اما نتوانستم. یک روز قبل از اعزام به سوریه وقتی برای خداحافظی آمده با اشک و آه، او را از زیر قرآن رد کردم. همان لحظه انگار چیزی از وجودم کم شد. احساس می‌کردم دیگر بر نمی‌گردد. نمی‌توانستم خودم را کنترل کنم و مدام اشک می‌ریختم.

مادر/ آخرین صدا

آخرین بار صدایش را یک هفته قبل از شهادتش شنیدیم. به «ایمان» سفارش کرده بودم بیشتر با همسرش تماس بگیرد. در تماس آخر، نگران پدرش بود و حال او را می‌پرسید. به او سفارش می‌کردم که مواظب خودش باشد. گفتم می‌دانی این جا چند نفر چشم‌به‌راه تو هستند تا برگردی؟ گفت ان شاءالله برمی‌گردم، حتما برمی‌گردم...! سر قولش هم ماند و واقعا برگشت. نوع موشکی که به «ایمان» اصابت کرده بود هر چیزی را پودر می‌کند، اما جنازه‌ی او به‌خاطر قولی که به ما داده بود، برگشت.

همسر/ شهیدی که من شناختم

تصویری که در گذشته از شهدا داشتیم، متفاوت بود نسبت به تصویری که اکنون در ذهن دارم. فکر می‌کردم شهدا آدم‌هایی متفاوت از دیگران هستند که همه‌ی وقت‌شان صرف نماز خواندن و عبادت می‌شود. «ایمان» نماز و قرآن می‌خواند، روزه می‌گرفت، خمس مالش را می‌داد، اما این‌طور نبود که تمام وقتش را صرف نماز خواندن و عبادت کند، بلکه اندازه‌ی من و خیلی از آدم‌های اطرافش نماز می‌خواند، اما نمازی که او می‌خواند با اعتقاد قلبی بود؛ اعتقادی که به مرحله‌ی عمل رسیده بود.

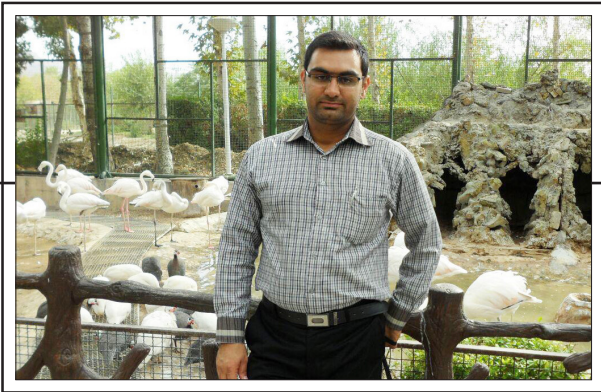
همسر/ شما باجناب هستید

همسر خواهرم، «ایمان» و یکی از دوستان دیگرش هر سه با هم روی یک قبضه فعالیت می‌کردند. ۱۰ روز قبل از شهادت «ایمان»، رئیس گردان به او و «صادق» - همسر خواهرم - می‌گوید شما باجناب هستید و صلاح نیست هر دو روی یک قبضه باشید، چون اگر برایتان اتفاقی بیفتد، خانواده‌هایتان متحمل دو مصیبت می‌شوند. فردای همان روز «ایمان» را از روی قبضه بر می‌دارند و یک نفر دیگر را جایگزینش می‌کنند. یک روز بعد، قبضه‌ای که «ایمان» قبلا با آن کار می‌کرد به دلیل اصابت ترکش خمپاره، آتش می‌گیرد و «صادق» مجروح می‌شود و به عقب بر می‌گردد.

پدر/ از سوریه تا تهران

شب ۲۳ آبان ۹۴ برایم پیامک آمد که فرزندت مجروح شده. در همان پیام از ما خواسته بودند آماده باشیم تا ما را برای دیدن «ایمان» به تهران ببرند. همان لحظه متوجه شدم پسرم شهید شده است. برایشان نوشتیم وقتی کسی شهید می‌شود و می‌خواهند به خانواده‌اش اطلاع دهند

می‌گویند مجروح شده، به من الهام شده «ایمان» شهید شده است. در پیام بعدی، شهادت ایمان را تصدیق کردند و گفتند اکنون جنازه‌اش در تهران است.

● مادر / برویم، پسر من تنهات

همان شبی که خبر شهادت پسر من را به همسر داد خواب دیدم «ایمان» آمده و به من لبخند می‌زند. از خواب پریدم و به پدرش گفتم خواب «ایمان» را دیده‌ام که به من لبخند می‌زند؛ احتمالاً به زودی می‌آید. از یکی دو روز قبل، خودمان را برای استقبال از «ایمان» آماده کرده بودیم. می‌خواستیم همان روزی که می‌رسد مراسم زیارت عاشورا برگزار کنیم. یک گوسفند سفارش داده بودیم، شکلات و دسته گل خریده بودیم، حتی نخود و لوبیا خیسانده بودم تا در مراسم استقبال، آتش درست کنیم. ساعت سه و نیم بعد از ظهر بود. زنگ منزل به صدا درآمد. زنگ زدنش شبیه زنگ زدن «ایمان» بود. او عادت داشت دو بار پشت سر هم زنگ می‌زد. با خوشحالی گفتم «ایمان» است؛ ایفون را زدم و به حیاط دویدم. دیدم دامادمان با برادرش آمده. پشت سر آن‌ها یکی یکی خوششان و بستگان آمدند. به همسر گفتم فامیل برای ملاقاتی شما آمده‌اند. دیدم خیلی شلوغ شد و حتی فامیل‌های دور هم آمدند. حالت بدی به من دست داد. پرسیدم چه اتفاقی افتاده؟ آرام کردند و گفتند چیزی نیست، «ایمان» زخمی شده. مدام گریه می‌کردم و می‌گفتم برویم تهران پیش «ایمان». دستام را گرفته بودند و می‌گفتند بنشین. یک لحظه هم فکر نمی‌کردم پسر شهید شده باشد، چون منتظر آمدنش بودم.

● همسر / نگران نباش

«ایمان» به فواصل کم با من تماس می‌گرفت. همیشه سعی می‌کرد به من آرامش بدهد. می‌گفت اصلاً نگران نباش، این‌جا هیچ اتفاقی نمی‌افتد، خیالت راحت. چند روز قبل، شهید مسلم نصر و خاتمی یوسفی را آورده بودند و به همین دلیل نگرانی‌ام دوچندان شده بود. گفتم اگر جای نگرانی نیست پس چرا شهید می‌آورند؟ بعد از شهادت این عزیزان برای رفع نگرانی من بیشتر تماس می‌گرفت. «ایمان» تلفن همراه خود را به سوریه نبرده و آن را به من سپرده بود. چهار روز قبل از شهادتش خواب دیدم از شماره‌ای ناشناس به همان تلفن همراه که پیش من بود، پیام آمد. در عالم خواب، پیام را باز کردم. نوشته بود: «شهادت مبارک...»

● همسر / باید استقبال خوبی داشته باشیم

از خواب بیدار شدم. در حالی که گریه می‌کردم، خوابم را برای مادرم تعریف کردم. مادرم دلگیری‌ام داد و گفت نگران نباش، صدقه بده و آیةالکرسی بخوان. دو روز بعد «ایمان» تماس گرفت. وقتی صدایش را شنیدم خیلی خوشحال شدم که خوابم، رویای صادقه نبوده است. نمی‌دانستم این آخرین باری است که با او حرف می‌زنم. گفت ان‌شاءالله کمتر از ۱۰ روز دیگر بر می‌گردد. وقتی خبر آمدنش را داد خیلی خوشحال شدم. رفتم دسته‌گل و شکلات خریدم و خودم را آماده استقبال کردم. به مادرم گفتم می‌خواهم استقبال خوبی از «ایمان» داشته باشیم. باین که صدایش را شنیده بودم، همان شب استرس داشتم و تا صبح چند بار از خواب پریدم. روز ۲۳ آبان بود. «ایمان» شهید شده بود اما من و خانواده‌ام خبر نداشتیم. از صبح روز ۲۴ تمام دوستانتش تماس می‌گرفتند و وقتی می‌فهمیدند ما اطلاعی از شهادتش نداریم به احوالپرسی اکتفا می‌کردند.

● همسر / جهرم شهید داده است

همان روز ساعت ۲ بعد از ظهر مادرم برای گرفتن دارو به درمانگاه رفت. من تنها در خانه بودم. همسر یکی از دوستان زمان دبیرستانم نیز از یک شهر دیگر به سوریه اعزام شده بود. دوستانم فقط می‌دانست همسر من هم نظامی است و به سوریه اعزام شده، اما نام و فامیل او را نمی‌دانست. در این مدت زمانی که همسر او هم سوریه بود،

گاهی با هم تماس می‌گرفتیم. همان روز بعد از رفتن مادرم، دوستم تماس گرفت. خیلی نگران بود. از من پرسید همسر شما کی تماس گرفته؟ گفتم دو روز پیش. می‌گفت چند روز است همسر من تماس نگرفته و از او بی‌خبر هستم. شنیده‌ام بچه‌های تیپ را محاصره کرده‌اند و جهرم یک شهید دیگر داده. با نگرانی پرسیدم از جهرم؟ چه کسی شهید شده؟! گفت دقیقاً اسمش را نمی‌دانم؛ ایمان خزایی یا خدایی ...

● همسر / نمی‌خواستیم باور کنیم

تا این اسم را شنیدم گوشی از دستم افتاد. جیغ می‌زدم. نمی‌دانستم چه کنم. خودم را به درودیوار می‌کوبیدم. مدام ائمه را قسم می‌دادم که دروغ باشد. من منتظر برگشتش بودم. منتظر بودم زنگ بزند و بگوید تهران هستم. تنها چیزی که به ذهنم رسید این بود که با خواهرم که همسرش با «ایمان» همکار بود، تماس بگیرم. خواهرم گوشی را برداشت. گریه می‌کردم و می‌گفتم می‌گویند «ایمان» شهید شده. به صادق بگو به پادگان برو و ببیند خبر شهادت ایمان درست است یا نه؟! گوشی را گذاشتم. منتظر بودم خواهرم زنگ بزند و بگوید صادق گفته همه چیز دروغ است. چند دقیقه بیشتر نگذشته بود؛ دوباره با خواهرم تماس گرفتم. گریه می‌کردم، می‌گفت «ایمان» زخمی شده و دلگیری‌ام داد که حالش خوب و در بیمارستان تهران، بستری است. به خواهرم همین را گفته بودند و او هم فکر می‌کرد «ایمان» شهید نشده. فوراً پذیرفتم، هرگز دوست نداشتم قبول کنم که «ایمان» بر نمی‌گردد. برایم باور کردنی نبود. او ۲۶ روز بعد از ازدواجمان به سوریه رفته بود، چطور می‌توانست مرا به این زودی تنها بگذارد.

● همسر / دستی که قطع شد

تشییع جنازه‌ی «ایمان» ۲۵ آبان مصادف با شهادت حضرت رقیه(س) بود. هم‌زمان همسر می‌گویند یک روز در سوریه حنایی آورده بودند و هر یک از رزمندگان با حنا عبارتی را روی دستشان می‌نوشتند وقتی حنا به ایمان می‌رسد جمله «یا رقیه» را روی دستش می‌نویسد و حنا روی دستش تمام می‌شود. ایمان به دوستانش در سوریه گفته بود دعا کنید اگر قرار است شهید شوم، نحوه‌ی شهادتم یا مثل ارباب امام حسین(ع) باشد یا مثل حضرت عباس(ع) یا حضرت زهرا(س). ایمان به آرزویش رسید. دستی که «یا رقیه» روی آن نوشته بود قطع شد. پهلو و شکمش، بیشترین جراحات را داشت و بخشی از ناحیه‌ی گردن نیز آسیب دید.

● همسر / همسر من دلاورانه جنگید

تنها خشنودی من این است که «ایمان» دلاورانه جنگیده است. دوستانتش می‌گویند «ایمان» مُلقب بود به «ایمان» دقیقه‌ی ۹۰. وقتی کارشان لنگ می‌شد و هیچ‌کس نمی‌توانست کمک کند، «ایمان» راه را برایشان باز می‌کرد. داعشی‌ها قبضه‌ی «ایمان» را می‌شناختند؛ چند وقت بعد از فعالیت او داعش متوجه شده بود وقتی نام قبضه‌ی «ایمان» می‌آید، هدف‌ها خیلی دقیق نشانه می‌روند. همکاران «ایمان» می‌گویند وقتی بی‌سیم می‌زدیم و می‌گفتم قبضه‌ی «ایمان» بیاید، در دوربین که نگاه می‌کردیم می‌دیدیم داعشی‌ها در حال فرار هستند. شب شهادت «ایمان» شبکه‌ی النصره اعلام می‌کند «ایمان خزایی نژاد، فرمانده‌ی جوان ایرانی از تیپ ۳۳ هواپرد المهدی، تازه‌داماد به هلاکت رسید» و هلهله می‌کنند.

روز شعر و ادب فارسی

روز بیست و هفتم شهریور ماه، سالروز درگذشت شهریار، شاعر ایرانی، با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی، روز ملی شعر و ادب پارسی، نامیده شده است.

پس از سفری چهارساله به خراسان برای کار در اداره ثبت اسناد مشهد و نیشابور، شهریار به تهران بازگشت. او در سال ۱۳۱۵ در بانک کشاورزی استخدام و پس از مدتی به تبریز منتقل شد. دانشگاه تبریز شهریار را یکی از پاسداران شعر و ادب میهن خواند و عنوان دکترای افتخاری دانشکده ادبیات تبریز را نیز به وی اعطا نمود. در مرداد ۱۳۳۲ به تبریز آمد و با یکی از بستگان خود به نام «عزیزه عبدخالقی» ازدواج کرد که حاصل این ازدواج سه فرزند - دو دختر به نام‌های شهرزاد و مریم و یک پسر به نام هادی بود.

شعر در خدمت دین

شهریار، شعر را هنرمندانه به خدمت گرفته بود تا مذهب، ملت و میهن خود را به جهانیان معرفی کند. شعر او، گاه خواننده را به سفرهای دور و دراز می برد، به آسمان های عرفان و انسانیت کامل، پرواز می دهد و عالم‌هایی بالاتر از این عالم ظاهری را که خود درک کرده است به او نشان می دهد. گاه نیز خواننده را دگرگون می کند و او را وامی دارد بی اختیار به روزگار حسرت خورد، به ناپایداری روزگار، آرزوهای محال، فرصت های از دست رفته و بر آن گذشته ای که باز آمدنی نیست اشک بریزد و همه گذشته تلخ و شیرین خود را در آن ببیند. در واقع، هر یک از شعرهای شهریار، پرده ای از سوز و سازها و افت و خیزهای زندگی او را نشان می دهد و از وطن، اجتماع و تاریخ سخن می گوید.

به مناسبت روز شعر و ادب پارسی و روز بزرگداشت استاد شهریار

روزی به احترام شعر فارسی

گردآوری: آتنا کاویانی |

زبان و ادبیات فارسی به عنوان دومین زبان جهان اسلام و زبان حوزه فرهنگ و تمدن ایرانی، با هزاران آثار گران سنگ در زمینه های مختلف ادبی، عرفانی، فلسفی، کلامی، تاریخی، هنری و مذهبی همواره مورد توجه و اعتقاد ایرانیان و مردمان سرزمینهای دور و نزدیک بوده است. علیرغم حوادث و رویدادهای پر تب و تاب و گاه ناخوشایند، باز هم این زبان شیرین و دلنشین در دورترین نقاط جهان امروزه حضور و نفوذ دارد. این حضور و نفوذ حکایت از آن دارد که در ژرفای زبان و ادب فارسی آنقدر معانی بلند و مضامین دلنشین علمی، ادبی، اخلاقی و انسانی وجود دارد، که هر انسان سلیم الطبعی با اطلاع و آگاهی از آنها، خود بخود به فارسی و ذخایر مندرج در آن دل می سپرد. اگر چنین نبود، ترجمه و تألیف هزاران کتاب و مقاله از سوی خارجیان درباره آثار جاودان و جهانی ادب فارسی مانند: شاهنامه فردوسی، خمسه حکیم نظام گنجوی، گلستان و بوستان شیخ اجل، مثنوی مولانا جلال الدین بلخی، غزلیات خواجه حافظ شیرازی و رباعیات حکیم عمر خیام چهره نمی بست و هزاران ایرانشناس و ایران دوست غیر ایرانی دل و عمر بر سر شناخت، فهم، تفسیر و ترجمه این آثار ارزنده در نمی باختند.

نگاهی کوتاه به زندگینامه شهریار زبان فارسی

سید محمدحسین بهجت تبریزی (زاده ۱۲۸۵ - درگذشته ۱۳۶۷) متخلص به شهریار (پیش از آن بهجت) شاعر ایرانی اهل آذربایجان بود که به زبان های ترکی آذربایجانی و فارسی شعر سروده است. پدرش «حاج میر آقا بهجت تبریزی» نام داشت که در تبریز وکیل بود. شهریار دوران کودکی را - به علت شیوع بیماری در شهر - در روستاهای قایش قورشاق و خشکنا بستان آباد سپری نمود. پس از پایان سیکل (راهنمایی) در تبریز، در سال ۱۳۰۰ برای ادامه تحصیل از تبریز عازم تهران شد و در مدرسه دارالفنون تا سال ۱۳۰۳ و پس از آن در رشته پزشکی ادامه تحصیل داد. حدود شش ماه پیش از گرفتن مدرک دکتری به علت شکست عشقی و ناراحتی خیال و پیش آمدهای دیگر ترک تحصیل کرد.

شهریار و پرواز تابی نهایت

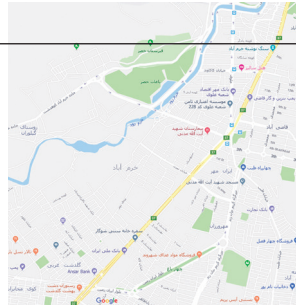
روح پاک شهریار، این شاعر آزاده، در بامداد ۲۷ شهریور ۱۳۶۷، به سوی بارگاه پروردگارش پر کشید. جسم خسته و نحیف او، با احترامی کم نظیر، بنا بر وصیتش در مقبرة الشعراء تبریز به خاک سپرده شد که مدفن بسیاری از شاعران و هنرمندان آن دیار است. اما بدون شک، شعرهای او و آهنگ صدای گیرایش که همراه با موضوعات تغییر می کرد و شنونده را کاملادگرگون می ساخت و قیافه آرام او، همچنان در خاطر همه مردم این مرز و بوم، زنده و جاوید خواهد ماند.

ویژگی شعر شهریار

بیان لطیف، ساده، روان و جذابیت کلام، ویژگی های شعر شهریار است. البته گاه در کنار بیان لطیف و ادیبانه، دیده می شود شاعر با شجاعت، پروایی از کاربرد اصطلاحات عامیانه ندارد و تصاویر زیبای کلامی را با جملات محاوره ای در می آمیزد و از اینکه ادیبان، سطح شعرش را نازل بیندارند نمی هراسد. این تلفیق شاعرانه، از ویژگی های شعر شهریار است. شهریار معتقد به تحول و تجدید حیات در شعر ادبی بود و آثار این نوگرای در بیشتر اشعارش دیده می شود. او از کاربرد مضامین نو، پروایی نداشت و در این زمینه، نوآوری های فراوانی دارد. شهریار در سرودن انواع گونه های شعر فارسی -مانند قصیده، مثنوی، غزل، قطعه، رباعی و شعر نیمایی- نیز تبحر داشته است. اما بیشتر از دیگر گونه ها در غزل شهره بود و از جمله غزل های معروف او می توان به «علی ای همای رحمت» و «آمدی جانم به قربانت» اشاره کرد. شهریار نسبت به علی بن ابی طالب ارادت و ویژه داشت و همچنین شیفتگی بسیاری نسبت به حافظ داشته است.

سرزمین من

کشور	ایران
استان	لرستان
شهرستان	خرم آباد
محل دقیق	دره ی خرم آباد
موقعیت	غار
قدمت	۵۴ تا ۶۰ هزار سال

نخستین سکونت گاه انسان هادر ایران کشف شد!

نخستین سکونت گاه انسان

این کشف به قدری جالب و قابل توجه بود که دو پروفسور باستان شناس به نام فرانک هول و مارسل اوت از دانشگاه لیژ به ایران آمده و تحقیقات جدید و مفصلی را در دره خرم آباد آغاز کردند. پروفسور هول عنوان کرده که ۵۰ سال پیش هم برای بررسی و کاوش به دره خرم آباد سفر کرده بود. با وجود تمام این گفته ها و نقل قول ها در نهایت یک تیم باستان شناسی متشکل از کارشناسان اسپانیایی و ایرانی توانستند کشف کنند که تمدن این دره به ۵۴ الی ۶۰ هزار سال می رسد که فرضیه سکونت گاه انسان های اولیه در دره ی خرم آباد را تایید می کرد.

برای تمام تاریخ پژوهان ثابت شده که سرزمینی به نام ایران یکی از مراکز فرهنگ و تمدن در سراسر جهان است و بیشتر اولین های جهان به این کشور تعلق دارد. اولین قنات های جهان، اولین سبک های معماری و یا حتی اولین سکونت گاه های انسانی! بله درست متوجه شدید، اولین سکونت گاه های انسانی در ایران وجود داشته است. قضیه از این قرار است که مدت زیادی نیست که یکی از سکونت گاه های انسان های هوشمند که بیشترین کدهای وراثت ژنتیکی که انسان امروزی از آن ها هست را در دره ی خرم آباد در استان لرستان کشف کرده اند. مادر این صفحه شما را به یک سفر شگفت انگیز به اعماق تاریخ دعوت می کنیم با ما همراه شوید.

نتیجه مهمی که از این کشفیات می توان گرفت این است که انسان هوشمند از ایران وارد اروپا شد!

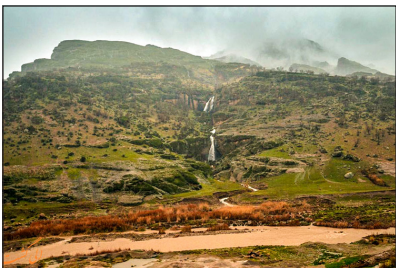
اگر کمی در مورد تاریخ کشورمان مطالعه کرده باشید قطعاً می دانید که استان لرستانی و نواحی غربی کشورمان یکی از تاریخی ترین و قدیمی ترین مراکز ایجاد تمدن در فلات ایران بوده اند. حال فکر کنید که با این پیشینه خبری مبتنی بر کشف سکونت گاه انسان های اولیه در دره ی خرم آباد را در اخبار بشنوید. قطعاً هم هیجان زده خواهید شد! داستان از این قرار است که در یکی از باستانی ترین دره های جهان یعنی دره ی خرم آباد، باستان شناسان غار و یا به عبارتی دیگر سکونت گاهی را کشف کرده اند که عمرش به ۵۴ تا ۶۰ هزار سال می رسد. در واقع یک هیئت که برای کاوش های باستان شناسانه به دره ی خرم آباد آمده بودند، با انجام فعالیت های کاوشگرانه در غار کلدر به یافته ها و شواهدی رسیدند که قدمت چندین هزار ساله ی این غار را نشان می داد. این باستان شناسان که منتخبی از کاوشگران ایرانی و اسپانیایی بودند، به شواهد و نشانه های فرهنگی از دوره ی پارینه سنگی و زندگی انسان های هوشمند در این غار رسیدند که فرضیه سکونت گاه اولیه انسان ها را بسیار تقویت می کرد.

راه دسترسی

برای سفر به این منطقه شگفت انگیز
و این غار تاریخی باید به استان لرستان و
شهر خرم آباد بروید

انسان های نئاندرتال و انسان های هوشمند!

به بهانه ی کشف سکونت گاه انسان های اولیه در دره ی خرم آباد، بیایید تا به صورت کوتاه و خلاصه به بررسی دو دسته از مهم ترین اجداد انسانی ما که در این منطقه زندگی می کرده اند، بپردازیم. انسان های نئاندرتال (neanderthalens) در یک کلام، اجداد اولیه ی انسان ها هستند دوره ی زندگی انسان های نئاندرتال بین ۱۳۰ تا ۲۳۰ هزار سال قبل از تولد من و شما بوده است و به قولی آن ها اجداد پدری ما بوده اند! بر اساس یافته های کارشناسان در این زمینه، انسان های نئاندرتال در حدود ۴۰ هزار سال پیش در قاره اروپا به صورت کامل منقرض شدند و زمین را به انسان هوشمند دادند. البته با این حال باید بگوییم به شما که کدهای ژنتیکی انسان نئاندرتال در DNA من و شما موجود است و برخی از صفات فعلی من و شما به این اجداد تقریباً بد اقبالمان رفته است.

انسان هوشمند (Homo sapiens)

انسان هوشمند (Homo sapiens) اسامی مختلفی دارد اما بیشتر با نام هایی مثل انسان خردمند، هومو ساپینس، انسان نوین و بسیاری از القاب دیگر شناخته می شوند. این دسته از انسان ها که نقش اول را در روند کشف سکونتگاه انسان های اولیه در دره ی خرم آباد بر عهده داشته اند، نمونه ای بهبود یافته از نئاندرتال ها با قد و قامتی راست و حتی صورتی بهتر بوده اند.

پیشینه خرم آباد

خرم آباد دارای تاریخی غنی و پر بار است. در زمان ساسانیان این شهر مهم ترین مرکز غرب ایران نیز بوده است. ساکنین فعلی خرم آباد مردم قوم لرو لک هستند.

بررسی آخرین ساخته کارگردان جوان نیما جاویدی که نگاهی متفاوت به سینما دارد

سرخ پوست

کارگردان: نیما جاویدی
نویسنده: نیما جاویدی
تهیه کننده: مجید مطلبی
بازیگران: نوید محمدزاده - پریناز ایزدیار - آتیلا پسیانی
ستاره پسیانی - حبیب رضایی - حضور مانی حقیقی

سرخ پوست فیلمی به کارگردانی و نویسندگی نیما جاویدی و تهیه کنندگی مجید مطلبی محصول سال ۱۳۹۷ می باشد. این فیلم برای نخستین بار در سی و هفتمین دوره جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد و با نامزدی در ۵ رشته این جشنواره توانست سیمرغ بلورین جایزه ویژه هیئت داوران را به خود اختصاص دهد. این فیلم از تاریخ ۱۵ خرداد ۱۳۹۸ در سینماهای ایران اکران شد. نوید محمدزاده در نقش سرگرد نعمت جاهد، پریناز ایزدیار در نقش سوسن کریمی، آتیلا پسیانی در نقش مدیر فرودگاه، ستاره پسیانی در نقش زن احمد سرخ پوست، حبیب رضایی در نقش زندانی، مانی حقیقی در نقش سرهنگ مدبر و اسماعیل پوررضا در نقش سید داوود بازیگران این فیلم هستند. سرخ پوست برای نخستین بار، روز جمعه ۱۲ بهمن ماه ۱۳۹۷، در بخش سودای سیمرغ سی و هفتمین دوره جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد.

خلاصه داستان

سال ۱۳۴۶، یک زندان قدیمی در جنوب به دلیل مجاورت با فرودگاه در حال توسعه شهر در حال تخلیه است. سرگرد نعمت جاهد، رئیس زندان، به همراه مأمورانش در حال انتقال زندانیان به زندان جدید هستند و قرار است خود سرگرد به همراه افرادی تا عصر از زندان بروند. سرهنگ مدبر که مافوق جاهد است به نزد او در زندان می رود و می گوید که جاهد ترفیع گرفته و قرار است جانشین خود او شود. جاهد که از شنیدن این خبر خوشحال است در طی یک تماس تلفنی متوجه می شود که یکی از زندانیان به نام احمد سرخ پوست همراه با دیگر زندانیان نبوده است. تحقیقات بعدی، جاهد را مطمئن می سازد که سرخ پوست در زندان است و در جایی پنهان شده است. همزمان، یک مددکار زندان به نام سوسن کریمی به دیدن جاهد آمده و به وی می گوید که حکم سرخ پوست از حبس به اعدام تغییر کرده است. جاهد که حکم ترفیع خود را در خطر می بیند به همراه نیروهای خود، تمام زندان را برای پیدا کردن سرخ پوست جست و جو می کند.

سرخ پوست

نقدی بر ابعاد مختلف یک فیلم سینمایی متفاوت؛ فرار از قید تکراری مکان در سرخپوست

در ابتدای بحث باید بگویم که بنده فیلم سرخپوست را پسندیدم و از نگاه بنده این فیلم، ساخته خوبی بود که به کارگردانی نیمه‌جاویدی و تهیه‌کنندگی مجید مطلبی در سال ۹۷ ساخته شد. مسئله مهم و اصلی که من بخواهم درباره این فیلم بگویم این است که نمونه این فیلم را ما در تاریخ سینمای ایران یا نداریم و یا اینکه اگر داریم مثل آن بسیار کم است. از این رو می‌توان سرخپوست را یک فیلم بی‌نظیر در تاریخ ایران قلمداد کرد که در این گزاره به ابعاد تصویری، بصری و سینمایی این فیلم را مورد بررسی و تحلیل قرار می‌دهیم.

بازی‌ها و تعداد شخصیت‌های محدود نیز از جمله مسائل بارز این فیلم بود که به خوبی این محدودیت‌ها کنترل شده بودند. بازی خوب نوید محمدزاده در سرخپوست از این جهت قابل توجه است که بار اصلی داستان بر دوش او بود و سایر اعضای فیلم که بسیار محدود هم بودند نقش کمتری را نسبت به بازیگر نقش اول داشتند. نوید محمدزاده در سرخ‌پوست بازی هوشمندانه‌ای از خود ارائه می‌دهد و نقش یک نظامی منظم و عبوس را که البته عشق و علاقه و عاطفه‌ای درونی دارد را به خوبی به نمایش گذاشت.

نقطه اصلی و قلب توجه این فیلم مسئله انتخاب مکان است. انتخاب یک زندان برای پیشبرد بخش اعظمی از فیلم، مسئله‌ای است که در تاریخ سینمای ایران یگانه است و در آوردن چنین مکانی در فیلم کار سهل و راحتی نیست، چرا که در فضای زندان و قدیمی نشان دادن آن در کنار دورنگی و سیاه سفید نشان دادن زندان باعث شده بود تا مخاطب خود را بیشتر با روند فیلم همراه ساخته و قصه برای بیننده باورپذیرتر شود. از سوی دیگر نیز مخوف و اسرار آمیز نشان دادن این زندان باعث شده بود تا هم این فیلم دوست‌داشتنی شود و هم اینکه موجب شود مخاطب حتی برای لحظه‌ای از چشم از صفحه سینما بر ندارد. فضاسازی، محیط و اطراف در این فیلم توجه بنده را از ابتدای داستان به خود جلب کرد چرا که در سینمای امروز شاهد تکرار مکرر مکان هستیم که یا در آشپزخانه است یا در یک خانه لوکس و یا در اتوبان و خیابان و انتخاب یک زندان مخوف در سرخپوست است که تا حد بسیاری آن را متمایز کرده است. فضا و محیط انتخاب شده برای داستان فیلم به قدری سنگین و قابل درک بود که به مخاطب فرصت نمی‌داد تا به مسئله دیگری فکر کند. قصه فیلم یک قصه تازه و بدیع و البته خاص بود. فیلمی که داستان آن مخاطب را دچار چالش نکرده و گیج کننده نبوده بلکه کارگردان در قلمی جالب نبض مخاطب را به دست گرفته و در پایان ماجرا آنچه که مخاطب را راضی می‌کند رقم خورد. روند قصه هم طبیعی بود و طبعاً نمی‌توان گفت که این فیلم نمره بیست می‌گیرد و نقطه ضعفی مانند لورفتن داستان هنگامی که بچه سرخپوست به همراه همسرش وارد زندان می‌شوند دارد.

منبع: نماوا

نکاتی که کارگردان جوان «سرخپوست» بر ایمان باز گو کرد

«سرخپوست» با اختلاف دو درصد دومین فیلم منتخب مردم در جشنواره‌ی فیلم فجر شد و استقبال از طرف مردم خیلی خوب بود. من اعتقاد دارم که مهم‌ترین تبلیغ در ایران یک فیلم همین تبلیغ دهان به دهان مردمی است. برای هر فیلمی این قاعده صدق می‌کند.

لوکیشن این فیلم را تمام‌آدر سوله‌ای در اطراف تهران - احمد آباد مستوفی ساختیم. اگر این فیلم در زمان حال بود مشکلی در منطقی روایت آن پیش می‌آمد. بیننده اگر این فیلم را ببیند متوجه می‌شود که این فیلم در زمان حال نمی‌تواند اتفاق بیفتد و معنی ندارد.

انتخاب «نوید محمدزاده» بازیگر جوان هم برای فیلم و هم برای خودش پیر به پیر بود. بسک‌های بالا دووجه دارد. با نابودی مطلق با بُرد خوب من فکر می‌کنم با انتخاب نوید به نتیجه‌ی خوبی رسیدیم. نوید فیلم‌نامه را خیلی دوست داشت. بالارژی هم سر این کار حاضر شد. معتقدم بخشی از این انتخاب او به خاطر هوش بالای‌اش است. ما در سینما بازیگران جوان و یا آتی‌ه مانند نوید بسیار داریم و باید روی این سرمایه‌ها بیشتر وسوسا به خرج بدهیم.

من هیچ‌وقت مشاوری فیلم‌نامه نداشتم. من یک فیلمی در باره ۵۰ سال پیش نوشتیم. دورانی که خودم در آن زمان حضور نداشتم. یاد باره شهر باقی، قطعاً منبع تحقیقاتی داشتم. تیمسار کورنگی را برای کار پیدا کردم که حدوداً ۹۲ ساله هستند و آن‌ها همیشه سلامت باشند. ایشان در دهه ۴۰ رییس زندان قصر بودند و سه چهار سال پیش با خبرگزاری مصاحبه کرده بودند. از طریق آن خبرنگار ایشان را پیدا کردم.

هارد آدمیزاد!

هرچه درباره‌ی مغزتان می‌دانید فراموش کنید. طبق مطالعات جدید انجام شده ظرفیت ذهن انسان ۱۰ برابر بیشتر از چیزی است که قبلاً تصور می‌شده. این یعنی حافظه‌ی آدم با کل اینترنت برابر می‌کند. از طرفی یافته‌های جدید نشان می‌دهند که مغز بزرگسالان حدود ۲۰ وات برق ایجاد می‌کند که این میزان مورد نیاز برای روشن کردن یک لامپ کم‌نور است اما قابلیت‌های آن فراتر از چیزی است که یک ابرکامپیوتر قادر به انجام آن است و هنوز بسیاری از این توانمندی‌ها از چشم دانشمندان پنهان مانده. اگر می‌خواهید درباره‌ی ویژگی‌های شگفت‌انگیز حافظه‌ی انسان بیشتر بدانید، این مطلب را بخوانید

حساس‌ترین بخش مغز

مغز و سلسله اعصاب از دو بخش تشکیل می‌شود:

۱. اعصاب ارادی که تمام حرکات اختیاری بدن مانند راه رفتن، نگاه کردن، حرف زدن و... از آن سرچشمه می‌گیرد. ۲. اعصاب غیرارادی که حرکات قلب، معده و... را رهبری می‌کند و از کار افتادن یک گوشه از این بخش مغز کافی است که قلب یا دستگاه دیگری را از کار بیندازد. «مخ» مرکز هوش، اراده، شعور و حافظه و از حساس‌ترین بخش‌های مغز است و بسیاری از عکس‌العمل‌های روحی همچون خشم و ترس و امثال آن مربوط به آن است. اگر مخ جانوری را بردارند ولی اعصابش سالم باشد، زنده می‌ماند اما فهم و شعور خود را به کلی از دست می‌دهد. مخ کبوتری را برداشتند. او تا مدتی زنده بود اما وقتی جلوی او دانه می‌ریختند، تشخیص نمی‌داد و با این‌که گرسنه بود نمی‌خورد و اگر او را به پرواز درمی‌آوردند آن قدر می‌پريد تا به مانعی برخورد کند و بیفتد.

فقط اعداد هفت رقمی

بعضی از پژوهشگران معتقدند اطلاعات در حافظه‌ی کوتاه‌مدت بین ۵ تا ۳۰ ثانیه باقی می‌ماند و بعضی دیگر این مدت زمان را ۱۰ تا ۲۰ ثانیه دانسته‌اند. انسان تقریباً می‌تواند در هر زمانی یک عدد هفت رقمی را در خاطر نگه دارد یا حفظ کند. چنانچه بخواهد دوشماره تلفن هفت رقمی را حفظ کند، یادشواری‌هایی رویه‌رو می‌شود. چون از حداکثر عدد ۹ رقمی فراتر می‌رود. روانشناسان معتقدند

ثبت و ضبط اطلاعات

حافظه روندی پیچیده است که طی آن انواع اطلاعات در مغز ثبت و ذخیره می‌شود و شامل دو بخش است که عبارتند از: حافظه‌ی کوتاه‌مدت و حافظه‌ی بلندمدت. از حافظه‌ی کوتاه‌مدت برای اعمال جاری مغز استفاده می‌کنیم و از طریق آن می‌توانیم اطلاعات واحدی را برای دوره‌ی زمانی محدودی نگه داریم. به عنوان مثال وقتی کسی شماره‌ی تلفنی را به شما می‌گوید و بلافاصله به آن زنگ می‌زنید، دارید از حافظه‌ی کوتاه‌مدت خود استفاده می‌کنید. انسان برای یادگیری و ذخیره‌ی طولانی مدت اطلاعات به حافظه‌ی بلندمدت نیاز دارد. معمولاً برای یادآوری یک شماره‌ی تلفن باید چند بار آن را تکرار کرد. به این روند، «تراکم‌سازی حافظه» گفته می‌شود. از این طریق قادر خواهید بود داده‌های گوناگونی از قبیل اعداد، نام‌ها، معانی لغات، حقایق چهره‌ها، تصاویر، نقشه‌ها و سایر موارد را ثبت کنید.

گنجینه‌ی همه حواس

به عقیده‌ی روانشناسان سه نوع حافظه وجود دارد: حافظه‌ی حسی، حافظه‌ی کوتاه‌مدت و حافظه‌ی بلندمدت. برای آن که آموخته‌ها و اطلاعات به یادآورده شوند، از مراحل مختلفی عبور می‌کنند. در حافظه‌ی حسی مطالب به صورت مواد خام و بدون معنا فقط در یک لحظه همچون یک جرقه یا برخورد سریع سوزن بر پوست عرضه می‌شوند. حافظه‌ی حسی با حواس مختلف سروکار دارد و هر حسی با دستگاه خاص خود در مغز ارتباط برقرار می‌کند. بدین ترتیب حافظه‌ی حسی، گنجینه‌ی همه‌ی حواس است و در رابطه با هر حسی به نام‌های گوناگون شناخته می‌شود. مانند حافظه‌ی تصویری یا دیداری که معلومات از طریق حس بینایی به دست می‌آیند و حافظه‌ی شنیداری که اطلاعات از طریق گوش حاصل و به همین شیوه آشنایی و ادراک ما به وسیله‌ی حافظه‌ی حسی و شکل می‌گیرد. توانمندی حافظه‌ی حسی بسیار محدود است و اطلاعاتی که به آن می‌رسند ناپایدارند. تجربه‌های جدید به طور مرتب جای تجربیات و اطلاعات گذشته را می‌گیرند. حافظه‌ی حسی تا حدی مانند فلاش دوربین عکاسی است که در یک لحظه مطالب را در خود حفظ می‌کند.

وقتی درهای خداشناسی به روی ما گشوده می‌شوند

از آیت‌الله مکاری شیرازی سوال شد چگونه با مطالعه‌ی مغز و حافظه‌ی انسان می‌توان پی به وجود خدا برد؟ ایشان پاسخ مفصلی به این پرسش دادند با این مضمون: «خوشبختانه

امروز با پیشرفت علوم طبیعی و کشف اسرار و شگفتی‌های جهان طبیعت و ریزه‌کاری‌های ساختمان وجودی انسان و حیوان و گیاه و ساختمان حیرت‌انگیز یک سلول و یک اتم و نظام شگفت‌انگیز عالم ستارگان، درهای خداشناسی به روی ما گشوده شده به طوری که به جرئت می‌توان گفت تمام کتاب‌های علوم طبیعی کتاب‌های توحیدی و خداشناسی است که به ما درس عظمت پروردگار را می‌دهند چراکه این کتاب‌ها پرده از روی نظام جالب موجودات این جهان برمی‌دارند و نشان می‌دهند که آفریدگار این جهان چه اندازه عالم و قادر است». مغز مهم‌ترین و دقیق‌ترین دستگاه بدن را تشکیل می‌دهد. زیرا کار آن فرماندهی تمام قوای بدن و اداره‌ی امور تمام دستگاه‌های جسم است. برای پی بردن به اهمیت این مرکز بزرگ بد نیست قبلاً این خبر را برای شما نقل کنیم: «در جراید نوشته بودند یک دانشجوی شیرازی در خوزستان دچار حادثه‌ی رانندگی شد و ضربه‌ای به مغز او وارد شد ولی ظاهراً عیبی در وجود او حاصل نشد. تمام اعضای بدن او سالم بودند اما با نهایت تعجب تمام گذشته‌ی خود را فراموش کرد. فکر او به خوبی کار می‌کرد، مطالب را می‌فهمید اما اگر پدر یا مادر خود را می‌دید آن‌ها را نمی‌شناخت. هنگامی که به او می‌گفتند این مادر توست، تعجب می‌کرد. او را به خانه‌ی اصلی‌اش در شیراز بردند و کارهای دستی‌اش را که بر دیوار اتاق نصب شده بود به او نشان دادند ولی با تعجب به همه‌ی آن‌ها نگاه می‌کرد و می‌گفت این نخستین باری است که من این‌ها را می‌بینم! معلوم شد در اثر این ضربه‌ی مغزی، قسمتی از سلول‌هایی که در حقیقت سیم اتصال میان فکر و مخزن حافظه‌ی اوست، از کار افتاده‌اند و مانند پریدن فیوز برق که باعث قطع برق و تاریکی می‌شود، بخش مهمی از خاطرات گذشته‌ی او در تاریکی فراموشی فرو رفته. شاید نقطه‌ای که از کار افتاده به اندازه‌ی یک سر سنجاق بیشتر از مغز او نبوده باشد ولی چقدر اثر در زندگی او گذاشته».

تاریخ ۴ هزار ساله

هر چند که به نظر می‌رسد اصل و منشأ کنجد به هند و قاره‌ی آفریقا برمی‌گردد اما برخی از دست‌نوشته‌های مکشوفه، کثمت این دانه در ایران توسط حکام شهر اور را بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۱۳۰ قبل از میلاد یعنی تقریباً ۴ هزار سال پیش بیان می‌کند.

کنجد نبین چه ریزه

درباره‌ی قدیمی‌ترین دانه‌ی روغنی
که انسان کشف کرد چقدر می‌دانید؟

احسان نوری - کارشناس ارشد تغذیه

« قدیمی‌ترین دانه‌ی روغنی‌ای که انسان آن را کشف کرد گیاهی است یک‌ساله با ارتفاع حدود یک متر که قسمت انتهایی ساقه‌ی آن از کرک پوشیده شده و برگ‌های آن نیز بیضی‌شکل باریک و نوک‌تیزند. گل‌های کنجد به رنگ سفید یا قرمز و به طور تک‌تک در کناره‌ی برگ‌های قسمت انتهایی ساقه ظاهر می‌شوند. در طبیعت حدود ۱۶ جنس و ۶۰ گونه از کنجد وجود دارد؛ دانه‌ای ریز اما خوش‌طعم و مطبوع که نقش مهمی در آشپزخانه‌های ایرانی ایفا می‌کند و به عنوان دانه‌ای بسیار پرکاربرد به شمار می‌رود. انواع کنجد که در رنگ‌های مختلف به ویژه سفید، زرد، سیاه و قرمز یافت می‌شود، در تمام طول سال قابل دسترسی است و به اشکال مختلفی همچون دانه‌ی خام و بوداده، دانه‌ی سیوسداز (پوست نکننده)، روغن، حلو و... مورد استفاده قرار می‌گیرد. البته باید بدانید که نزدیک به ۷۵ تا ۸۰ درصد کنجد تولید شده در دنیا برای استخراج روغن استفاده می‌شود.

به اندازه بخورید

دانه‌ی کنجد دارای ماده‌ی آلرژی‌زایی است که در افراد بسیار معدودی باعث حساسیت می‌شود.

مصرف زیاد کنجد خارش پوستی ایجاد می‌کند.

زیاد خوردن کنجد باعث بدبویی دهان می‌شود.

کنجد دیرهضم است و با تمام فوایدی که دارد، برای معده‌های ضعیف مناسب نیست.

ماسک موی طبیعی

امروزه از روغن کنجد خصوصاً کنجد سیاه در تهیه‌ی انواع فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی خصوصاً کرم‌های رفع انواع خشکی‌ها استفاده می‌شود. ما نیز شما را با ماسکی طبیعی آشنا می‌کنیم تا با استفاده از روغن کنجد بتوانید به تقویت موهای خشک و آسیب‌پذیر خود کمک کنید. از این ماسک باید هفته‌ای یک تا دو بار و بعد از شست‌وشوی موها در حمام استفاده کنید.

مواد لازم:

روغن کنجد: دو قاشق غذاخوری
زرده‌ی تخم مرغ: یک عدد
شیر: دو قاشق مرباخوری
آرد جوانه‌ی گندم: دو قاشق غذاخوری

طرز تهیه: ابتدا مواد را کاملاً مخلوط کنید و بعد از شست‌وشوی موها در حمام، این ماسک را بر تمام مو خصوصاً پوست سر قرار دهید و کاملاً با دو دست ماساژ دهید. پس از گذشت ۱۰ دقیقه، موها را با آب ولرم آبکشی کنید.

نسخه‌ی زکریای رازی

زکریای رازی درباره‌ی خواص کنجد نوشته: «کوبیده‌ی کنجد و مغز گردو و توت خشک به نسبت مساوی، علاج فراموشکاری و لرزیدن اندام‌های بدن مثل لرزش دست و سر است که برای اثرپذیری باید از این مخلوط به مدت یک ماه و هر روز دو قاشق غذاخوری میل شود.

ارزش غذایی بسیار بالای کنجد

دانه‌ی کنجد با آن قد و قواره‌ی ریز، دارای طبعی گرم، با ارزش غذایی بالا و سرشار از اسیدهای چرب اشباع نشده است. ۷۵ درصد دانه‌ی کنجد را چربی و پروتئین و ۲۵ درصد آن را مواد معدنی، کربوهیدرات‌ها و فیبر تشکیل می‌دهد که منبعی از مواد معدنی قابل جذب است و دارای منیزیم، کلسیم، آهن، سیلیس، آلومینیوم، کروم، مس، نیکل، سدیم، روی و چندین فلز و شبه‌فلز و ویتامین B است که می‌توانند برای سلامت انسان بسیار مفید باشند.

B

ویتامین B

کنجد شامل انواع ویتامین B است که هر یک از آن‌ها برای سوخت و ساز پروتئین‌ها، ساخت گلبول‌های قرمز، عملکرد خوب سیستم ایمنی، التیام زخم‌ها و جراحات و... ضروری است.

MG

منیزیم

دانه‌های ریز کنجد سیوسدار منبع فوق‌العاده‌ی منیزیم است که در سلامت استخوان‌ها، ساخت پروتئین، عکس‌العمل آنزیم‌ها، سلامت دندان‌ها و عملکرد سیستم ایمنی بدن نقش فعالی دارد.

MN

منگنز

منگنز علاوه بر کمک‌رسانی به آنزیم‌های بدن، نقش مؤثری در پیشگیری و مقابله با آسیب‌های رادیکال‌های آزاد دارد.

P

فسفر

دانه‌های کنجد پر از فسفر است که نقش مؤثری در حفظ سلامت استخوان دارد. علاوه بر این، به رشد بافت‌های بدن کمک می‌کند.

CA

کلسیم

دانه‌های کنجد سیوسدار (پوست نکنده) منبع فوق‌العاده‌ی کلسیم است که بدن ما برای داشتن استخوان و دندان‌های سالم به این ماده‌ی معدنی نیاز فراوان دارد. از این گذشته، کلسیم در انعقاد خون، کنترل فشار خون و انقباض عضلات نقش مؤثری دارد.

E

ویتامین E

اگر روزانه از کنجد که سازنده‌ی ویتامین E در بدن است، به صورت دانه (۱۱ گرم)، روغن (۳۲/۵ گرم) یا پودر (۵۰ گرم) استفاده کنید میزان آنتی‌اکسیدان خوتنان را بالا برده و بدنتان را در برابر سرطان، بیماری‌های قلبی-عروقی، مشکلات پوستی و آکنه بیمه می‌کنید.

FE

آهن

کنجد سیوسدار آهن بسیاری دارد که برای حمل اکسیژن مورد نیاز سلول‌ها و ساخت گلبول‌های قرمز خون ضروری است. آهن در ساخت سلول‌های جدید، هورمون‌ها و ناقل‌های عصبی نقش بالایی دارد.

LIG

لیگنان‌ها

دانه‌های کنجد جزو خوراکی‌هایی هستند که بیشترین میزان لیگنان‌ها را دارند. لیگنان‌ها به ترکیبات گیاهی گفته می‌شود که همانند هورمون استروژن عمل می‌کنند. لیگنان‌های موجود در کنجد جذب بدن می‌شود و برخی از چربی‌های خون مانند کلسترول بد را کاهش می‌دهند.

FIB

فیبر

کنجد یک منبع فوق‌العاده از فیبر محسوب می‌شود که خطر ابتلا به سرطان کولون (روده‌ی بزرگ) و سرطان پوست را کاهش می‌دهد، اشتها را کنترل کرده و حس سیری طولانی‌مدتی در انسان ایجاد می‌کند.

ZN

زینک

کنجد بوداده یک منبع فوق‌العاده از زینک (روی) به شمار می‌رود. زینک برای سیستم ایمنی بدن، درک حس چشایی، درمان زخم‌ها و رشد جنین لازم است. این ماده‌ی معدنی همچنین به تولید انسولین کمک می‌کند.

ملکه‌ی روغن‌ها

روغن کنجد در بین روغن‌های خوراکی به ملکه‌ی روغن‌ها مشهور است ولی متأسفانه تولید آن بسیار کمتر از دانه‌های دیگر نظیر سویا، آفتابگردان و... است. این روغن بیشترین مقاومت و ماندگاری را بین روغن‌های خوراکی با درصد بالای چربی غیراشباع دارد. ترکیب اسیدهای چرب روغن کنجد به گونه‌ای است که قابلیت مصرف در سرخ کردن، پخت و پز و سالاد را دارد. البته کالری این روغن همانند همه‌ی روغن‌های دیگر است.

دانه‌های کنجد به دلیل ویتامین‌ها و مواد معدنی زیادی که دارد برای درمان و پیشگیری از بیماری‌ها مفید است. بعضی از فواید کنجد عبارتند از:

- گرفتگی صدا را از بین می‌برد.
- به تسکین دندان‌درد کمک می‌کند.
- مالیدن برگ کنجد به سر باعث رشد و سیاهی موی سر می‌شود.
- برای رفع ناراحتی کیسه‌ی صفرا مفید است.
- برای چاق شدن و تقویت نیروی جنسی مؤثر است.
- ناخن‌ها را محکم می‌کند و مانع از ترک روی این عضو می‌شود.
- دشمن ورم مفاصل و رماتیسم به شمار می‌رود.

چه فوایدی دارد؟

مفت پول Bitcoin

در دنیای پول های دیجیتال چه خبر است؟

سرمایه گذاری بیت کوین

بسیاری از مردم جهان، برای حفظ ارزش دارایی خود، بیت کوین می‌خرند یا از آن برای سرمایه‌گذاری استفاده می‌کنند. در ماه ژوئیه سال ۲۰۱۴ نخستین صندوق بیت کوین در نیوجرسی تنظیم و توسط کمیسیون خدمات مالی نیوجرسی تأیید شد. در سال ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴، بانک مرکزی اروپا و سازمان تنظیم مقررات صنعت مالی هشدار دادند که سرمایه‌گذاری در بیت کوین ریسک است.

مشهورترین ارزهای دیجیتال

بیت‌کوین نخستین پول دیجیتال غیرمتمرکز است. بیت‌کوین را شخص یا گروهی از اشخاص ناشناس تحت نام ساتوشی ناکاموتو اختراع و در سال ۲۰۰۹ به عنوان یک نرم‌افزار متن‌باز عرضه کردند.

لایت کوین در سال ۲۰۱۱ به بازار آمد. این ارز جزو اولین ارزهای دیجیتالی بود که پس از بیت کوین معرفی شد. در واقع می‌توان گفت اگر بیت کوین حکم طلا را داشته باشد، لایت کوین هم مانند نقره می‌ماند. چارلی لی، لایت کوین را ساخت.

اتریوم ارزی است که در سال ۲۰۱۵ راه‌اندازی شد. این ارز یک پلتفرم نرم‌افزاری غیرمتمرکز است که امکان ساخت و اجرای قراردادهای هوشمند و اپلیکیشن‌های توزیع‌شده را بدون تقلب، کنترل یا مداخله شخص ثالث فراهم می‌کند.

ذی کش (Zcash) یک ارز دیجیتال متن‌باز و غیرمتمرکز است که در نیمه دوم سال ۲۰۱۶ راه‌اندازی شد. طبق تعریفی که سازندگان این ارز ارائه داده‌اند، اگر بیت کوین برای پول حکم http را دارد، Zcash همان https است.

ارز دیجیتال یا Cryptocurrency را می‌توان گونه جدیدی از پول دانست که تحت شبکه بلاک چین توسعه پیدا کرده‌اند. شاید آشناترین گونه ارز دیجیتال که مدت زیادی از فعالیت آن می‌گذرد بیت کوین باشد. در واقع بیت کوین اولین ارز دیجیتال است که از سال ۲۰۰۹ در دسترس افراد قرار گرفت. پس از بیت کوین، اتریوم به عنوان یکی از محبوب‌ترین ارزهای دیجیتال در دسترس افراد قرار گرفت. این دوازده ارز دیجیتال هم‌اکنون در بسیاری از صرافی‌های مطرح دنیا به عنوان ارز مرجع در مبادله ارزهای دیجیتال مورد استفاده قرار می‌گیرند. بیت کوین اولین پول دیجیتال، یک سیستم پرداخت جدید و یک نوع پول کاملاً دیجیتال را به وجود آورده است. این اولین شبکه که پرداخت نقطه به نقطه غیر متمرکزی هست که توسط کاربران بدون هیچ گونه واسطه‌ای، نیرومند شده است.

ارزهای دیجیتال چگونه کار می‌کنند؟

ارزهای دیجیتال از یک فناوری غیرمتمرکز استفاده می‌کنند تا به کاربران اجازه دهند که پرداخت‌های ایمن داشته باشند و پول را بدون نیاز به استفاده از نامشان و رفتن به بانک، ذخیره کنند. آن‌ها در یک دفتر ثبت عمومی به نام بلاکچین (Blockchain) ذخیره می‌شوند، که شامل سوابق کل تراکنش‌ها از روز اول پیدایش این شبکه است و مدام به روزرسانی می‌شود. واحدهای ارز مجازی از طریق یک فرآیند به نام ماینینگ یا استخراج تولید می‌شوند، که شامل استفاده از قدرت کامپیوتری برای حل مسائل پیچیده ریاضی است که منجر به تولید کوین‌ها (سکه‌ها) می‌شود.

کاربران هم‌چنین می‌توانند از صرافی‌ها این ارزها را خریداری و سپس با استفاده از کیف پول‌های رمزنگاری شده از آن‌ها استفاده کنند. رمزارزها و فناوری بلاکچین هم‌چنان از لحاظ مالی در مراحل اولیه خود قرار دارند و انتظار می‌رود که در آینده کاربردهای بیشتری برای آن‌ها ایجاد شود. تراکنش‌ها شامل اوراق قرضه، سهام‌ها و دیگر موارد مالی هستند که می‌توانند با این فناوری دادوستد شوند. مهم‌ترین تفاوت رمزارزها با پول معمولی در نحوه رمزنگاری و ذخیره آن‌ها است. برخلاف ارزهای بانکی که از قبل با آن‌ها آشنا هستیم ارزهای دیجیتال به شکل دیتاهای دیجیتال در کامپیوترها یا کیف پول‌های الکترونیکی ذخیره می‌شوند. رمزارزها توسط هیچ بانک یا موسسه مالی یا حتی دولتی کنترل نمی‌شود و غیرقابل ردیابی هستند. ارزهای دیجیتال در فضاهای تجاری P2P معامله می‌شوند؛ فضای P2P، وضعیتی است که دو کاربر به صورت مستقل و بدون وابستگی به هیچ مرکزیتی، اقدام به دادوستد می‌کنند. البته انتظار می‌رود توسعه و گسترش ارز مجازی به شکلی پیش‌رود که کم‌کم این ارزها وارد فضاهای تجاری B2B و فرامرزی شده و در معاملات کلان از آن‌ها استفاده شود. ارز دیجیتال در حال حاضر تعداد کاربران محدودی دارد و چارچوب‌های قانونی استفاده از آن مانند چگونگی اعمال مالیات هنوز در حال تکمیل شدن است. زیرساختی که قرار است از ارز دیجیتال به عنوان یک روش رایج برای انجام پرداخت پشتیبانی کند هنوز در حال گسترش و احداث است.

دفاع مقدس طرح از عاشورا

حادثه‌ی عاشورا، در انقلاب و جنگ به صورت درخشان و نمایان اثر بخش بوده.
اگر هشت سال جنگ مان را با آن هشت، نه ساعت عاشورای امام حسین علیه السلام
مقایسه کنیم، طرحی از آن نمایان است.

مقاله فراخوان

فصلنامه علمی شاهد اندیشه

«شاهد اندیشه»

پذیرای مقالات پژوهشگران، اعضای محترم هیئت علمی دانشگاهها و دانشجویان رشته های علوم انسانی و به ویژه نخبگان شاهد و ایثارگر می باشد.

علاقه مندان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر و ارسال مقالات به پایگاه اینترنتی

www.shahedeandisheh.ir

مراجعه نمایند.

محور های موضوعی نشریه:

- بیداری اسلامی
- ایثار و شهادت
- جبهه مقاومت
- ایثار اجتماعی
- هنر و رسانه
- انقلاب اسلامی و دفاع مقدس
- صلح
- تاریخ شفاهی
- جنگ نرم
- ادبیات پایداری
- دیپلماسی ایثار

